

TẠP CHÍ

NGÀY NAY

CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA LIÊN HIỆP CÁC HỘI UNESCO VIỆT NAM
ORGAN OF VIETNAM FEDERATION OF UNESCO ASSOCIATIONS

SỐ ĐẶC BIỆT

VIETNAM TODAY

MIỄN PHÍ

WWW.NGAYNAY.VN

90

năm

NGÀY BÁO CHÍ
CÁCH MẠNG VIỆT NAM

21/6/1925 - 21/6/2024

TỔNG CÔNG TY KHÍ VIỆT NAM - CTCP
FUELLING VALUES TO LIFE

LNG

Hành trình năng lượng xanh của **PV GAS**

Toà nhà PV GAS Tower, 673 Nguyễn Hữu Thọ, Phước Kiến, Nhà Bè, TP. Hồ Chí Minh

Điện thoại: (84-28) 3781 6777 | Fax: (84-28) 3781 5666 | Email: pvgas@pvgas.com.vn | Website: <http://www.pvgas.com.vn>

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

CHÀO MỪNG
KỶ NIỆM 99 NĂM
NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM
(21/6/1925 – 21/6/2024)

“Đi châu Phi để thấy Việt Nam

◉ HUY VŨ

Xuyên suốt 4 chuyến đi, 74 ngày đêm cùng hàng ngàn dặm đường, châu Phi đối với những phóng viên chiến trường như Nguyễn Ngọc Trung là một “mỏ vàng nội dung”.

Đã 7 năm kể từ ngày đầu Thiếu tá Nguyễn Ngọc Trung, biên tập viên Phòng Thời sự truyền hình (Trung tâm Phát thanh và Truyền hình Quân đội) được giao nhiệm vụ bám sát nội dung Gìn giữ Hòa bình của Việt Nam tại Nam Sudan. Nhìn lại hành trình đã trải qua cùng lực lượng “mũ nổi xanh” Việt Nam tại Nam Sudan, biên tập viên Ngọc Trung cho rằng đó là một vinh dự lớn mà anh có được trong cuộc đời làm báo.

Đặt chân tới châu Phi

Thưa anh, cơ duyên nào khiến anh gắn bó sự nghiệp của mình với mảnh đất châu Phi, đặc biệt là Nam Sudan?

- Mọi thứ hoàn toàn là tình cờ, cũng như cần một chút dũng khí. Năm 2017, Cục Gìn giữ Hòa bình Việt Nam “đặt hàng” với Trung tâm Phát thanh và Truyền hình Quân đội về việc cần có một phóng viên theo chân đoàn khảo sát của Cục Gìn giữ Hòa bình để tìm đất xây dựng bệnh viện dã chiến cấp 2 tại Nam Sudan.

Thông thường, ekip truyền hình cần tối thiểu hai người, gồm biên tập viên và quay phim. Nhưng đặc thù di chuyển tại Nam Sudan thường là máy bay trực thăng, vốn giới hạn khắt khe về số người và hành lý, do đó chỉ cần một phóng viên vừa biết biên tập, vừa biết quay phim và đặc biệt là biết nói tiếng Anh.

Sau khi được phổ biến, tôi liền gờ tay xung phong, dù được cảnh báo đây là một nhiệm vụ nguy hiểm, bởi Nam Sudan khi đó đang có nội chiến. Từ ngày đó tới giờ đã 7 năm kể từ khi tôi bước chân theo các chiến sĩ mũ nổi xanh Việt Nam. Trong chuyến đi tiên trạm, tôi ngồi trên xe cạnh Đại tá Mạc Đức Trọng, một trong hai sĩ quan Việt Nam

đầu tiên làm nhiệm vụ tại Nam Sudan. Anh Trọng nhìn tôi rồi hỏi: “Ông có biết tiếng Anh không?”. “Em biết một chút”, tôi cười. Đại tá Trọng dặn: “Ông làm thế nào thì làm. Đừng làm cho lực lượng các nước khác coi thường bộ đội Việt Nam”.

Cần phải hiểu, khả năng ngoại ngữ khi đó vẫn còn là điểm yếu của nhiều quân nhân Việt Nam. Trong môi trường quốc tế, việc thiếu khả năng giao tiếp luôn là điểm trừ trong mắt các sĩ quan Gìn giữ Hòa bình.

Câu nói đó khiến tôi suy nghĩ rất nhiều và hiểu rằng mỗi chiến sĩ mũ nổi xanh Việt Nam khi ra nước ngoài sẽ chỉ suy nghĩ cho thể diện quốc gia.

Cảm giác của anh thế nào khi lần đầu đặt chân xuống Nam Sudan?

- Tháng 10 năm 2017, tôi đáp máy bay xuống thủ đô Juba của Nam Sudan. Nơi tôi đáp xuống là một con đường đất, cùng dãy nhà lụp xụp gọi là sân bay. Ở đây, nhân viên an ninh đổ hành lý của du khách xuống đất để kiểm tra. Đây là lần đầu tôi mới thấm thía tình cảnh thế nào là một quốc gia có chiến tranh.

Cộng hòa Nam Sudan tuyên bố độc lập ngày 9/7/2011, sau khi tách ra khỏi Cộng hòa Sudan. Tuy nhiên, đến hiện tại, tình hình an ninh vẫn căng thẳng và phức tạp. Các cuộc xung đột vũ trang giữa các phe phái thường xuyên xảy ra trên khắp cả nước đã khiến quốc gia trẻ nhất thế giới này cũng đồng thời là một trong những nước nghèo nhất thế giới.

Không có màu xanh (màu an toàn) trên bản đồ các mức an ninh của Nam Sudan. Thay vào đó chỉ là vàng, da cam, và đỏ - những mức nguy hiểm khác nhau. Một đất nước có

gần 13 triệu dân thì hơn 4 triệu người dân phải rời bỏ nhà cửa đi sơ tán, trong đó có trên 2 triệu người phải lánh nạn ở các nước láng giềng.

Ấn tượng đầu tiên của tôi tại Nam Sudan đó là những khối kiến trúc nhà container, cũng là đặc điểm chung của các khu căn cứ lực lượng Gìn giữ Hòa bình Liên hợp quốc trên khắp đất nước này.

Để đảm bảo an toàn và có tính cơ động cao khi bị tấn công, người ta ở trong container, làm việc cũng trong container. Gọi là nhà nhưng chỉ là những container được đục cửa sổ, kê trên vài viên gạch và lắp điều hòa. Cả khu căn cứ là các dãy container được sắp xếp liên với nhau như thế.

Xung quanh đầy rẫy vùng

chiến sự, người dân sống dựa vào những hoạt động nhân đạo, thời tiết khắc nghiệt còn dịch bệnh luôn rình rập. Hẳn sẽ rất khó khăn để thích nghi, chứ chưa nói tới chuyện tác nghiệp?

- Trong chuyến đi đầu tiên, tôi tận mắt chứng kiến những hình ảnh gây sốc nhưng không thể quay và gửi về nhà.

Khi xem thời sự quốc tế, khán giả thường thấy cảnh tượng súng ống đầy đường tại những quốc gia có chiến sự. Còn tại Nam Sudan, cảnh tượng những người lính quần băng đạn quanh người và xách súng đi nghênh ngang dọc đường rất phổ biến. Bản năng của phóng viên là rút máy ra quay nhưng tôi đã được dặn trước, tuyệt đối không được bấm máy khi anh Trọng chưa cho phép.

“Ở đây họ rất ghét quay phim và chụp ảnh”, Đại tá Trọng quay sang nói nhỏ với tôi. Trước khi sang, tôi mang theo một bộ máy quay cầm tay cỡ nhỏ nhưng phần lớn là quay bằng điện thoại. Mỗi lần muốn quay gì, phải bật sẵn camera rồi giờ ngang tay vờ như đang gọi điện. Nhưng có những lúc bị phát hiện, người dân và binh lính tại đó phản ứng rất gay gắt.

Tôi vẫn nhớ thước phim đầu tiên tôi quay là cảnh Đại tá Trọng chỉnh giờ đồng hồ, kèm lời bình: “Đến một đất nước lệch múi giờ, việc đầu tiên là chỉnh đồng hồ”. Đó là biểu tượng cho sự thay đổi và thích nghi nhanh chóng của lực lượng mũ nổi xanh Việt Nam. Người dân không thích ống kính đã đành nhưng nhiều sĩ quan Gìn giữ Hòa bình khác cũng không muốn lên hình. Cảm giác lúc ấy của tôi là hơi thất vọng, bởi không nghĩ việc mình đang làm lại gây khó chịu với mọi người. Nhưng đó là nguyên tắc tôi phải thích nghi khi tác nghiệp tại châu Phi.

Có những ngày tôi được dẫn tới khu trợ giúp dân thường của Liên Hợp Quốc, tương tự với những khu trại tị nạn. Trong đó là cả một thế giới hỗn độn và đen tối, nếu chỉ cần sa chân vào một căn lều để quay phim, tôi hoàn toàn có thể không trở ra được nữa.

Trong quá trình tác nghiệp tại Nam Sudan, liệu có khi nào anh và đồng nghiệp trải qua ranh giới giữa sự sống và cái chết?

- Tôi chưa từng tự đẩy bản thân vào tình thế đó và không bao giờ cho phép bản thân

rất được yêu quý”

tác nghiệp liêu lĩnh, bởi sai lầm của một cá nhân sẽ ảnh hưởng tới an toàn của cả lực lượng và thể diện quốc gia. Hậu quả rất khó lường, có thể gây đổ vỡ toàn bộ công sức của tập thể quân đội. Đó là ranh giới mà tôi phải vạch ra ngay từ đầu khi tác nghiệp tại Nam Sudan.

Trong quân đội, có câu: “Tuyệt đối phục vụ mệnh lệnh cấp trên”. Trong những chuyến tác nghiệp, tôi chấp hành tuyệt đối chỉ thị của trưởng đoàn. Không một cá nhân nào được đứng trên tập thể.

“Đất lành, chim đậu”

Gác lại những góc tối, Nam Sudan liệu có đem lại cho anh

những kỷ niệm đẹp?

- Còn nhớ lần đầu đặt chân tới Thủ đô Juba, trái với sự căng thẳng từ những khẩu tiểu liên trên đường phố mà tôi nhìn thấy suốt dọc trên đường từ sân bay về căn cứ, đầu dây container nơi đoàn chúng tôi “tạm trú” lại có rất nhiều tổ chim trên cây. Chiều chiều, anh em trong đoàn và các sĩ quan Việt Nam lại ngồi uống nước, hóng mát dưới bóng cây và nghe chim hót.

Tiếng chim bỗng trở thành một âm thanh bình yên đến lạ trong vùng đất đang cần cỗi vì xung đột này. Tôi muốn nói rõ hơn, rằng ở Nam Sudan, bắt gặp tiếng quạ hay kền kền còn dễ hơn nghe được một tiếng hót

trong lành. “Đất lành chim đậu”. Có lẽ điều đó đúng ở cả quốc gia châu Phi xa xôi này. Bởi những tổ chim đang ở trong căn cứ của Lực lượng Gìn giữ Hòa bình Liên Hợp Quốc, những người có sứ mệnh khép miệng vết thương nội chiến cho mảnh đất này.

Kỷ vật duy nhất tôi mang về Việt Nam trong chuyến đi đầu tiên là tổ chim rơi xuống từ gốc cây ở Juba. Khi tới cổng an ninh, những người lính rất nghi ngờ và gặng hỏi tôi liên tục về tổ chim này. Đến giờ tôi vẫn giữ nó trong nhà như để nhắc tôi về những ngày bình yên hiếm hoi tại Nam Sudan.

Chỉ tác nghiệp tại Nam Sudan một thời gian ngắn, anh có bình luận gì về khả năng của các quân nhân của Việt Nam khi phải ở lại Nam Sudan suốt nhiệm kỳ?

- Phải khẳng định rằng khả năng thích nghi của bộ đội Việt Nam rất phi thường. Đối với các quân nhân nước

ngoài, họ là một đội quân nhà nghề và tham gia sứ mệnh tại Nam Sudan với họ chỉ như một nhiệm vụ đơn thuần. Hết giờ, họ đóng cửa và sinh hoạt khép kín trong nhà container.

Bộ đội Việt Nam thì khác, chúng ta trồng rau, ăn cơm chung, cải tạo môi trường xung quanh, kết thân với các “hàng xóm”. Nơi nào có bộ đội Việt Nam, nơi đó có tiếng cười, sự giao lưu và kết nối.

Tôi nghĩ rằng vườn rau xanh chính là biểu tượng cho sự thích nghi của quân nhân Việt Nam. Khác với các đơn vị nước ngoài, nơi chỉ là những khối container, súng ống, ụ gác, trang thiết bị khu vực, khu nhà ở của bộ đội Việt Nam luôn tràn ngập màu xanh của cửa vườn rau trái và cây cảnh.

Điều đáng khâm phục bộ đội Việt Nam đó là chúng ta không những thích nghi, mà còn biết cải tạo môi trường phù hợp.

Thời gian đồng hành

cùng Bệnh viện Dã chiến 2.1 (năm 2018), tôi nhận thấy tâm trạng buồn bã của nhiều bác sĩ, nhân viên bệnh viện. Ở nhà, họ quen cầm dao mổ thay vì cầm súng gác để bảo vệ đồng đội. Thứ khiến họ dễ xuống tinh thần nhất là nỗi nhớ nhà.

Trước khi các bác sĩ của Bệnh viện Dã chiến 2.1 đáp xuống Juba, tôi vẫn nhớ hình ảnh Thượng tá Phạm Quang Thiều, hiện là Chỉ huy trưởng Lực lượng Việt Nam tại Cộng hòa Trung Phi, gọt từng chiếc sim điện thoại bằng dao hoa quả. Khi 63 thành viên của Bệnh viện Dã chiến 2.1 vừa xuống sân bay, anh Thiều đã phát sim để mọi người gọi về nhà. Một cử chỉ nhỏ, nhưng cũng đã giúp vực dậy tinh thần của cả đoàn.

Bản thân là phóng viên, chuyên xa nhà 1 tháng với tôi không nhằm nhò gì. Tôi không muốn kịch tính hóa công việc của mình. Nó không là gì so với nhiệm kỳ một năm của các chiến sĩ khác.

Liệu những chuyến đi châu Phi khiến anh cảm thấy mình đã có “lãi” trong đời làm báo?

- Đúng là cái lãi nhất của nghề báo là được trải nghiệm những vùng đất, con người mới. Châu Phi là một trong những “khoản lãi” mà tôi nhận được khi làm báo. Lục địa này đã góp phần thay đổi góc nhìn, đem tới cho tôi nhiều chất liệu đắt giá trong sự nghiệp.

Người làm báo cũng chỉ là một người kể chuyện, chúng ta kể những câu chuyện để công chúng có cái nhìn tích cực, lan tỏa những thông điệp có ý nghĩa. Tôi cảm thấy may mắn khi được mang về những câu chuyện để mọi người có cái nhìn rõ hơn về những người lính mũ nổi xanh Việt Nam và những mảnh đời ở châu Phi. Đi châu Phi để nhận ra Việt Nam mình rất được yêu quý. Đó là công sức của nhiều thế hệ cha ông và cả lực lượng Gìn giữ Hòa bình Việt Nam hiện nay. Đó là điều chúng ta nên tự hào và giữ gìn.

Trân trọng cảm ơn anh!

Được tham gia tác nghiệp tại các kỳ Quốc hội luôn là niềm vinh dự của mỗi nhà báo. Kèm theo đó cũng là áp lực rất lớn về lượng thông tin khổng lồ cũng như trách nhiệm truyền tải thông tin chính xác, đầy đủ đến bạn đọc.

Năm nào cũng thế, cứ vào gần cuối tháng 5 và tháng 10, những nhà báo, phóng viên chuyên trách đưa tin về kỳ họp Quốc hội lại tề tựu đông đủ gần một tháng tại tòa nhà Quốc hội. Trong những ngày diễn ra Kỳ họp thứ Bảy Quốc hội khóa XV, phóng viên *Ngày Nay* đã có cuộc trò chuyện với các nhà báo đang tác nghiệp tại đây.

Nhà báo Mai Tiến Thành - Báo Hà Nội mới: Trưởng thành hơn trong nghề viết khi tác nghiệp tại Quốc hội

Ngay từ những kỳ họp đầu tiên của Quốc hội khoá I vào năm 1946, báo chí đã phản ánh đầy đủ và sống động diễn tiến các phiên họp của Quốc hội. Từ đó đến nay, báo chí đã luôn đồng hành với các hoạt động của Quốc hội và là một phần không thể thiếu của Quốc hội. Tôi luôn tâm niệm, báo chí có nhiệm vụ đưa các hoạt động của Quốc hội trở nên sống động hơn, gần gũi hơn với hơi thở của cuộc sống. Quốc hội ngày càng gần nhân dân qua những bài báo, ngược lại, nhà báo cũng đem ý kiến của nhân dân, của cử tri Thủ đô cũng như cử tri cả nước phản ánh tới Quốc hội.

Tác nghiệp tại diễn đàn Quốc hội, là phóng viên nghị trường là niềm tự hào, cũng là trách nhiệm lớn lao của người làm báo, nhất là với phóng viên báo Hà Nội mới như chúng tôi, một trong những cơ quan báo chí chủ lực của thành phố, luôn nỗ lực đi đầu trong công tác tuyên truyền chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước và thành phố. Chính vì thế, khi bước chân vào tòa nhà Quốc hội, tôi luôn nêu cao tinh thần trách nhiệm

Chuyện “BẾP NÚC” của phóng viên nghị trường

○ VIỆT ĐÀN (ghi)

cao trước diễn đàn Quốc hội, làm sao tác nghiệp thể hiện đúng phong cách của tờ báo Đảng Thủ đô. Mục tiêu lớn nhất là truyền tải ý kiến của đại biểu Quốc hội một cách trung thực, khách quan, đúng ý nghĩa đến với bạn đọc.

Tác nghiệp tại nhà Quốc hội có lượng thông tin rất lớn, thường phóng viên chúng tôi sẽ phải suy nghĩ, chuẩn bị tin bài từ ngày hôm trước cho nội dung ngày hôm sau để có thể chủ động thực hiện tin bài. Đơn cử như đợt 1 kỳ họp thứ Bảy Quốc hội khóa XV với 17 ngày làm

Nhà báo
Mai Tiến Thành.

việc vừa qua đã đã xem xét, quyết định nhiều nội dung quan trọng của đất nước, đặc biệt là công tác nhân sự thuộc thẩm quyền. Đặc biệt là Quốc hội đã thảo luận về dự án Luật Thủ đô (sửa đổi), phóng viên theo dõi Quốc hội như tôi phải theo dõi sát hoạt động thảo luận, nắm được những nội dung mấu chốt của đại biểu, làm nổi bật những đóng góp chất lượng của đại biểu nhằm góp phần phát triển Thủ đô Hà Nội trong giai đoạn tới.

Với việc tờ báo có cả ấn phẩm điện tử và ấn phẩm báo in số ra hằng ngày thì tác nghiệp tại nhà Quốc hội sẽ vất vả hơn, bởi

ngoài thực hiện tin bài nhanh chóng cho ấn phẩm điện tử, phóng viên còn phải làm bài cho báo in với lượng thông tin tổng hợp và chuyên sâu hơn.

Ngoài ra, phóng viên luôn phải sẵn sàng tác nghiệp bên lề với các nội dung mà tờ báo và bạn đọc của Hà Nội mới quan tâm. Như vào ngày 24/5 vừa qua, khi xảy ra vụ hỏa hoạn đặc biệt nghiêm trọng tại khu nhà trọ ở số 1, hẻm 31, ngách 98, ngõ 43 đường Trung Kính, phường Trung Hòa, Cầu Giấy, chúng tôi đã ngay lập tức đặt vấn đề bên hành lang với các đại biểu Quốc hội về các giải pháp ngăn chặn các vụ cháy, nổ lớn; từ đó tạo ra tuyến thông tin đa dạng, chất lượng phối hợp cùng những thông tin hiện trường vụ cháy.

Để có được những câu trả lời bên lề kỳ họp chất lượng, phóng viên nghị trường phải

ngiên cứu kỹ về vấn đề và đại biểu phù hợp để phỏng vấn, không gây khó cho đại biểu và cũng không hỏi xoáy những vấn đề mà đại biểu không chuyên sâu. Mỗi khi đến giờ nghỉ giải lao, chúng tôi phải nhanh chóng từ trung tâm báo chí lên hành lang Quốc hội, vận dụng nhiều kỹ năng giao tiếp để xây dựng tuyến phỏng vấn hành lang, bên lề Quốc hội ưng ý nhất.

Tác nghiệp tại nhà Quốc hội cần nhất sự đoàn kết, giúp đỡ lẫn nhau giữa các phóng viên báo, đài. Phóng viên nghị trường khó có thể tác nghiệp độc lập mà cần có “đồng đội” trong và ngoài cơ quan hỗ trợ. Chúng tôi phải đoàn kết, chia sẻ thông tin, hình ảnh... để phóng viên tác nghiệp Quốc hội hoàn thành tin bài một cách đầy đủ, trung thực, khách quan, đa chiều nhất.

PV nghị trường lúc nào cũng phải nỗ lực đưa tin nhanh và đúng (Ảnh minh họa).

Nhà báo Nguyễn Văn Duẩn - Báo Người Lao động: Điều đáng sợ nhất của phóng viên là cái lắc đầu của đại biểu

Tôi được cơ quan Báo Người Lao động phân công tác nghiệp tại 3 khóa Quốc hội (XIII, XIV, XV) - thời gian đủ chưa dài như một số đồng nghiệp có thâm niên 20-30 năm nhưng nghị trường Quốc hội cũng đã giúp tôi rèn luyện, học tập và trưởng thành rất nhiều trong nghề.

Mỗi năm Quốc hội có hai kỳ họp thường kỳ vào cuối tháng 5 và cuối tháng 10 và

có thể họp bất thường. Mỗi kỳ họp thường kéo dài trên dưới một tháng để bàn và quyết định những công việc hệ trọng của đất nước thuộc thẩm quyền. Thuận lợi nhất tại tòa nhà Quốc hội là chúng tôi được tác nghiệp trong một Trung tâm báo chí bài bản và hiện đại bậc nhất cả nước. Tác nghiệp ở đây được hỗ trợ điều kiện đầy đủ, ổ điện để sạc máy tính đặt chìm khắp phòng, bàn ghế rộng rãi, điều hòa mát lạnh... ai cũng nghĩ phóng viên sướng, nhưng không hẳn thế. Phóng viên nghị trường đối mặt với nhiều

Phóng viên Văn Duẩn phỏng vấn ĐBQH Trần Hồng Hà (nay là Phó Thủ tướng Chính phủ) trong một kỳ họp Quốc hội.

áp lực. Ngoài áp lực đối diện với một kỳ họp đầy ắp thông tin quan trọng và gai góc của đất nước, chúng tôi còn chịu áp lực phải viết tin nhanh, chính xác.

Với những phóng viên nghị trường, tường thuật,

Nhà báo Nguyễn Văn Duẩn.

“

Ai cũng nghĩ phóng viên sướng, nhưng không hẳn thế. Phóng viên nghị trường đối mặt với nhiều áp lực. Ngoài áp lực đối diện với một kỳ họp đầy ắp thông tin quan trọng và gai góc của đất nước, chúng tôi còn chịu áp lực phải viết tin nhanh, chính xác.

Nhà báo Nguyễn Văn Duẩn

đưa tin nhanh nhất, hay nhất, chính xác nhất đến với bạn đọc là những yêu cầu bắt buộc. Chính vì vậy, phóng viên các báo, đài phải cạnh tranh nhau từng giây, từng phút khi viết bản tin mà bạn đọc đang đón chờ. Như kỳ họp thứ Bảy Quốc hội khóa XV vừa diễn ra với khối lượng công tác lập pháp lớn nhất từ đầu nhiệm kỳ, các đại biểu cho ý kiến với một số dự án luật quan trọng như: Luật Bảo hiểm xã hội (sửa đổi); Luật Đường bộ; Luật Trật tự, an toàn giao thông đường bộ; Luật Thủ đô (sửa đổi); Luật Quản lý, sử dụng vũ khí, vật liệu nổ và công cụ hỗ trợ (sửa đổi)... Phóng viên chúng tôi phải “căng” theo để lựa chọn thông tin, đưa những nội dung chính xác, quan trọng đến bạn đọc.

Bên cạnh tường thuật thông tin các phiên làm việc chính thức, một nhiệm vụ quan trọng không kém mà các phóng viên được các tòa soạn giao, là phỏng vấn bên lề. Hàng ngày, mỗi phiên làm việc sáng - chiều, các đại biểu Quốc hội chỉ có 20 phút nghỉ giải lao. Với phóng viên, 20 phút đó là khoảng thời gian vô cùng quý báu, tranh thủ đến từng giây để lên hành lang tầng 3 của Tòa nhà Quốc hội, tìm các đại biểu - có thể là đại biểu chuyên trách, có thể là các chuyên gia, hoặc lãnh đạo Bộ, ngành, địa phương... để hỏi những thông tin “độc quyền”, hoặc làm rõ những đề tài riêng nhằm đáp ứng thông tin bạn đọc đang rất quan tâm.

Để lên được hành lang gặp gỡ, trao đổi, phỏng vấn với đại biểu không hề đơn giản. Mỗi ngày Trung

tâm báo chí kỳ họp phát khoảng 30 thẻ sự kiện để được lên hành lang, trong khi số lượng phóng viên cả trăm người...

Lên được hành lang rồi, có tiếp cận để phỏng vấn được đại biểu hay không lại là điều... khó nói, phụ thuộc vào mối quan hệ của mỗi phóng viên, và cả sự may mắn nữa. Với phóng viên được đại biểu “nhớ mặt, biết tên” thì việc phỏng vấn có phần dễ chịu hơn, có thể gọi điện hẹn trước để gặp trong giờ giải lao. Còn lại, đa số phóng viên lên hành lang theo kiểu “đi cầu”, có thể thành công hoặc thất bại. Bắt đầu giải lao, gần 500 đại biểu từ hội trường đi ra, các phóng viên phải chạy đôn chạy đáo, căng mắt nhìn bốn phía để tìm người mình muốn gặp. Nhiều khi gặp các đại biểu rồi, khắp khởi tiến lại, đặt vấn đề, nhưng chỉ nhận được những cái lắc đầu kèm nụ cười từ chối. Đây là điều đáng sợ nhất của phóng viên, bởi những cái lắc đầu của đại biểu, đồng nghĩa với tác nghiệp thất bại và làm vỡ kế hoạch của cơ quan.

Tòa nhà Quốc hội là thực tiễn để mỗi phóng viên, biên tập viên, quay phim... hình dung được phần nào sự quan tâm của cử tri cả nước đối với mỗi kỳ họp. Qua đó, phóng viên phải nỗ lực hết mình để làm tốt vai trò truyền tải những quyết sách từ nghị trường một cách chính xác, trung thực và sinh động nhất tới người dân. Cứ thế, theo thời gian, sau mỗi nhiệm kỳ Quốc hội, những kinh nghiệm “xương máu” và tác phong làm việc của phóng viên nghị trường chững chạc hơn, trưởng thành hơn...●

Ngoài công việc chuyên môn của một người thực hành quyền công tố, họ còn là ngôi bút sắc bén trong công tác lan toả những kiến thức bổ ích về pháp lý đến đông đảo bạn đọc.

1 Là một người hoạt động trong ngành kiểm sát nhiều năm, kinh qua nhiều vị trí, khi tham gia xét xử đại án “Chuyến bay giải cứu”, ông Nguyễn Đình Trung, Viện trưởng Viện Kiểm sát nhân dân Cần Thơ đánh thức tâm khảm nhiều người qua bài thơ “Sự thật”:

Những chiếc cặp đen âm thầm không biết nói

Đựng đầy đồ la hay chai rượu làm quà...

Có những người tưởng được sống nhàn nhá

Rồi cũng phải ra trước toà khai báo

Có những giọt nước mắt muộn màng

Có ánh nhìn trơ tráo – Phủ nhận tội danh

Khi đồng bọn đã khai và chứng cứ rành rành

Bản án Tòa tuyên, nhân danh Công lý

Bản án Lương tâm, làm ta suy nghĩ

Về những kẻ không còn nhân tâm...

Thời gian trôi qua

Vết thương sẽ liền da, cây lại xanh mầm

Nhưng lịch sử sẽ còn nhớ mãi.

2 Tốt nghiệp Đại học Luật TP.HCM với ước mơ trở thành luật sư nhưng cơ duyên lại đưa đẩy anh Phạm Anh Đức đến với ngành kiểm sát, tiếp cận với công tác thực hành quyền công tố, kiểm sát hoạt động tư pháp. Anh Phạm Anh Đức hiện đang là Kiểm sát viên Viện Kiểm sát nhân dân huyện Đăk Mil, tỉnh Đắk Nông, được nhiều người biết đến là một cây viết năng nổ, nhiệt huyết với nghề.

Không chỉ đưa tin về những hoạt động của ngành, tình hình an ninh chính trị, an toàn xã hội tại địa phương, anh Đức còn viết nhiều bài tuyên truyền về những phương thức, thủ đoạn phạm tội của tội phạm cho người dân biết để phòng tránh. Đặc biệt, khi nghe nhiều người dân vẫn chưa biết đến Viện kiểm sát, hiểu nhầm kiểm

sát viên là công an, thậm chí nhiều người vẫn sử dụng từ “Kiểm soát viên”, “Viện kiểm soát”... , bản thân anh Đức luôn bị thôi thúc phải viết nhiều hơn, tuyên truyền nhiều hơn để lan toả hình ảnh người cán bộ kiểm sát đến nhân dân, cộng đồng.

Anh Đức chia sẻ: “Năm 2022, trên địa bàn huyện Đăk Mil, giá cau lên cao, hoạt động thu mua trở nên nhộn nhịp. Nhiều người được hưởng lợi từ việc thu mua cau bán lại cho các thương lái để hưởng chênh lệch. Tại xã Đăk Săk, huyện Đăk Mil, tỉnh Đắk Nông nổi lên một băng nhóm do Trần Hồng Hoàng cầm đầu, gồm nhiều đối tượng có tiền án, tiền sự đã chèn ép những người thu mua cau khác bằng cách đe dọa không cho họ thu mua cau của người dân trên địa bàn, hoặc thu mua xong phải bán lại cho Hoàng với giá rẻ hơn thị trường, nếu không sẽ bị chặn đường không cho đi bán nơi khác.

Sau nhiều lần theo dõi, Cơ quan Cảnh sát điều tra đã bắt quả tang các đối tượng đang có hành vi chèn ép một người dân, đồng thời tiến hành khởi tố vụ án, khởi tố bị can đối với Hoàng và đồng phạm về tội “Cưỡng đoạt tài sản”. Tuy nhiên, quá trình điều tra và tại phiên toà các bị can không thừa nhận hành vi phạm tội, luôn cho rằng bị điều tra viên đánh đập, ép cung, thậm chí tại phiên toà bị cáo Hoàng còn dùng móng tay cứa vào cổ để tự tử nhưng được các chiến sĩ cảnh sát bảo vệ và hỗ trợ tư pháp.

Là một kiểm sát viên chưa có nhiều kinh nghiệm, được phân công thực hành quyền công tố, kiểm sát việc giải quyết vụ án này, bản thân anh Phạm Anh Đức có nhiều trăn trở. Mặc dù đã có phương án phối hợp với toà án thực hiện việc công bố chứng cứ là dữ liệu điện tử đã được thu thập nhưng bản thân anh vẫn còn băn khoăn về mức hình phạt. Anh đề xuất với lãnh đạo Viện trước khi đề nghị Hội đồng xét xử, trao đổi những trăn

Ông Nguyễn Đình Trung, Viện trưởng Viện Kiểm sát Nhân dân Cần Thơ.

Những ngôi bút CÔNG TỐ

PHƯƠNG THẢO

Kiểm sát viên Phạm Anh Đức.

trở của mình về hoàn cảnh của các bị cáo khi tuổi đời còn rất trẻ, còn bố mẹ già, vợ con phải chăm sóc...

“Tôi được lãnh đạo Viện định hướng về một số thao tác nhằm tác động tâm lý của các bị cáo như nhờ công an xã mời bố, mẹ, vợ của các bị cáo tham dự phiên toà, phân tích hậu quả pháp lý của việc

không thành khẩn khai báo sẽ ảnh hưởng mức độ chịu trách nhiệm hình sự, gián tiếp làm ảnh hưởng tới cuộc sống của gia đình bản thân các bị cáo. Tại phiên toà sau khi được tạm ngừng, nhờ thực hiện các biện pháp đó, các bị cáo đã nhận tội và được hưởng sự khoan hồng của pháp luật. Sau phiên toà, chứng kiến những giọt

nước mắt hối hận của các bị cáo, những giọt nước mắt của gia đình các bị cáo khi bị cáo được hưởng sự khoan hồng, bản thân tôi lại thấy yêu nghề hơn, muốn cố gắng phấn đấu để thực hiện tốt nhiệm vụ hơn nữa”, anh Đức tâm sự.

3 Nhận thức vai trò và tầm quan trọng của công tác thông tin tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật, xác định đây là một trong những nhiệm vụ trọng tâm song song với công tác chuyên môn, nghiệp vụ nên chị Ngô Thị Ka Ly, Kiểm sát viên Viện Kiểm sát nhân dân Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng luôn tích cực viết.

Chị chia sẻ: “Năm 2011, sau khi tốt nghiệp Đại học Luật Hà Nội, tôi lập gia đình rồi chuyển vào TP Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng sinh sống và

Kiểm sát viên Nguyễn Minh Tâm.

làm việc. Công việc của tôi ban đầu là một nhân viên văn phòng. Tuy nhiên, sau một thời gian, nhận thấy công việc không phù hợp nên tôi đã xin nghỉ và ở nhà nội trợ.

"Sau đó, ngành kiểm sát đến với tôi như một cơ duyên. Tôi tình cờ biết được và đã nộp đơn xin thi tuyển công chức tại Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh Lâm Đồng. Tháng 12/2013, tôi chính thức được cầm tờ quyết định trong tay và được phân công công tác tại Viện KSND thành phố Bảo Lộc. Là kiểm sát viên được giao nhiệm vụ thì không kể ngày hay đêm, bất chấp thời tiết, cứ có tội phạm xảy ra là phải có mặt cùng với cơ quan điều tra để tiến hành khám nghiệm hiện trường, tử thi, đối chất, nhận dạng... Có những vụ án, vụ việc phải "chạy theo" thời gian tố tụng hoặc những

vụ án phức tạp thì kiểm sát viên phải thường xuyên thức khuya, dậy sớm, làm việc xuyên trưa, ăn uống vội vàng, nhiều đêm đang ngủ ngon có điện thoại giật mình tỉnh dậy lại cấp cập lên đường, phương tiện đi lại chỉ là chiếc xe máy, có những hôm một mình thân gái dặm trường đi giữa đêm khuya...", chị Ka Ly chia sẻ.

Chị bắt đầu viết tin bài từ những mẫu tin ngắn chia sẻ về tình hình tội phạm tại địa phương đến những bài viết chia sẻ về nghiệp vụ của ngành kiểm sát. Với Ka Ly, đó là niềm vui và cũng là niềm hạnh phúc khi chị được góp một phần công sức nhỏ bé để những thông tin, hình

Với Ka Ly, viết tin bài vừa là niềm vui, vừa là niềm hạnh phúc khi chị được góp một phần công sức nhỏ bé để những thông tin, hình ảnh đẹp của ngành kiểm sát được chia sẻ, lan truyền rộng rãi đến tất cả mọi người.

Kiểm sát viên Ngô Thị Ka Ly.

“

Để có cơ sở vững chắc truy tố đối tượng ra trước Tòa, bản thân tôi đã tham mưu đề xuất cho Kiểm sát viên đề ra yêu cầu điều tra. Quá trình đấu tranh, tiến hành đối chất, phúc cung nhiều lần đã khiến đối tượng phải thừa nhận thực hiện hành vi phạm tội.

Anh Nguyễn Minh Tâm

ảnh đẹp của ngành kiểm sát được chia sẻ, lan truyền rộng rãi đến tất cả mọi người.

4. Nhắc đến cây viết trong ngành công tố ở tỉnh Đồng Tháp không ai không biết anh Nguyễn Minh Tâm, Kiểm sát viên đang công tác tại Viện Kiểm sát nhân dân TP Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp. Với vai trò là một kiểm sát viên được phân công nhiệm vụ trong công tác Thi hành án dân sự, hành chính, giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp thì anh Tâm còn là cây viết sắc bén, chuyên cần trong việc viết tin bài tuyên truyền về những kiến thức pháp luật với nội dung đầy đủ và phong phú. Ngoài ra anh Tâm còn có nhiều bài viết nghiên cứu chuyên sâu về các vấn đề nghiệp vụ, được đúc kết trong

quá trình công tác, những quy định của pháp luật hiện hành.

Với hành trình tròn 10 năm trong ngành, anh Nguyễn Minh Tâm nhớ như in vụ án đặc biệt mà anh được phân công. Đó là vụ án hình sự về tội "Hành nghề mê tín, dị đoan" do Võ Văn Phụng thực hiện. Đây là một vụ án do sự mê tín, lạc hậu của gia đình bị hại nên để xảy ra trường hợp đáng tiếc khiến nạn nhân tử vong. Sự việc bắt đầu khi con trai bị bệnh thì người bố đưa con đến thầy cúng là Võ Văn Phụng. Người con trai sau khi bị tác động ngoại lực đè ấn, chèn ép mạnh vào vùng trước cổ gây nhiều tổn thương tại chỗ và bị tắt đường hô hấp trên đủ lâu đã bị ngạt cơ học dẫn đến tử vong. Tại Cơ quan điều tra Công an TP Cao Lãnh, Phụng chỉ khai nhận thực hiện hành vi điều trị bệnh đau đầu tà ma dẫn đến tử vong là sự cố vô ý, sơ suất khi thực hiện.

Anh Tâm kể lại: "Để có cơ sở vững chắc truy tố đối

tượng ra trước tòa, bản thân anh đã tham mưu đề xuất cho kiểm sát viên đề ra yêu cầu điều tra. Quá trình đấu tranh, tiến hành đối chất, phúc cung nhiều lần đã khiến đối tượng phải thừa nhận thực hiện hành vi phạm tội với lỗi cố ý gián tiếp. Do lợi dụng sự thiếu hiểu biết, lạc hậu của gia đình nạn nhân nhằm mục đích hành nghề mê tín dị đoan dưới các hình thức: bói toán, lên đồng hoặc các hình thức mê tín dị đoan khác như: yểm bùa, cúng ma, bắt tà trừ ma...

Sau khi tham gia xét xử các vụ án tương tự như trên, anh Tâm rất muốn được tuyên truyền những hiểu biết pháp luật của mình đến cộng đồng thông qua các bài viết đăng tải trên các trang thông tin điện tử, để không còn gia đình nào gặp phải tai nạn thương tâm tương tự.

Vượt trên những khó khăn, những áp lực trong công việc, trong cuộc sống, những ngôi bút công tố vẫn không ngừng nâng cao trình độ chuyên môn, nhiệt thành trong công tác, thông qua những bài viết của mình, họ âm thầm cống hiến kiến thức cho bạn đọc, tích cực góp phần tuyên truyền, đấu tranh phòng chống hành vi vi phạm pháp luật. ●

Ở tuổi 70, sinh kế duy nhất của vợ chồng ông Trần Văn Chữ là sạp báo nhỏ nằm nép mình trên một con phố sầm uất ở Hà Nội. Dẫu nhỏ bé nhưng sạp báo này là điểm neo tâm hồn cho cặp đôi này cùng nhiều bạn đọc thân quen.

Chạy đua với thời gian

4 giờ sáng, khi thành phố còn đang say giấc, cũng là lúc ngày làm việc của ông Chữ bắt đầu, mà nói đúng hơn, là một cuộc chạy đua với thời gian. Bởi nếu chậm tay ga, “mè” báo giấy của ông Chữ sẽ bị “thiu”, khi đó chẳng còn ai đến tìm mua nữa.

Hành trình đi lấy báo của ông Chữ chạy dọc theo những địa danh nổi tiếng của Hà Nội, từ Hoàng thành Thăng Long, tới Hồ Hoàn Kiếm, Bưu điện Hà Nội rồi Nhà hát Lớn. Điều đặn mỗi ngày, ông Chữ vẫn nhập hơn trăm tờ báo nhưng chưa chắc đã bán hết một nửa.

Ngoài những khách quen và vài khách vãng lai, ông Chữ có hai độc giả đặt báo định kỳ mỗi sáng. Năng cũng như mưa, ông vẫn dứt báo qua khe cửa như dấu hiệu của lòng tin. Bởi vậy, nên hẳn hữu lắm ông Chữ mới nghỉ bán, có chăng là một tuần dịp Tết.

Chưa đầy một tiếng rong ruổi khắp trung tâm thành phố để lấy và phát hành báo, ông Chữ đã có mặt tại vỉa hè nơi sạp báo tọa lạc để dọn hàng. Bày báo, dập ghim xong xuôi, ông Chữ thư thái đặt lưng xuống chiếc ghế nhựa và giờ báo ra đọc. Về tất bật đầu ngày hoàn toàn biến mất, thay vào đó là sự thư thái của ông chủ sạp báo.

8 giờ sáng, vốn là lúc sạp báo của ông Chữ tấp nập người ra vào nhất, một cơn mưa đầu hạ bất chợt đổ xuống. Con mưa giải nhiệt cả thành phố ngóng chờ. Nhưng đó cũng báo hiệu một buổi bán báo đầy rủi ro với ông Chữ. Vợ ông đội nón tới thay ca cho chồng về nhà ăn tạm bát cơm nguội.

“Cái nghề này đã theo, phải theo đến cùng. Anh không thể thích nay bán mai

Đều đặn từ 4 giờ sáng tới 4 giờ chiều, ông Chữ gắn bó với sạp báo nhỏ.

Sạp báo của ông Chữ

○ HỒNG DUY

nghỉ. Khách hàng đã đặt thì anh phải cung cấp đủ”, ông Chữ trấn tĩnh.

Bao giờ cho tới ngày xưa?

Đầu thập niên 30 của thế kỷ 20, báo in mới có bước phát triển mạnh mẽ tại Hà Nội nhờ lực lượng học sinh, sinh viên, quan chức Tây học sử dụng thành thạo tiếng Pháp và chữ quốc ngữ. Nhiều tòa soạn báo tư nhân ra đời, cạnh tranh khốc liệt trong lĩnh vực cung cấp thông tin.

Song hành cùng nghề bán báo dạo, ngay từ năm 1933, thành phố Hà Nội khởi động dự án xây dựng một số ki-ốt cố định để quảng bá sách báo in trong nước và nhập khẩu. Danh sách 25 ki-ốt ban đầu bao gồm các vị trí trung tâm như góc phố Hàng Than, đoạn giao phố Hàng Khoai và phố Hàng Giấy, đại lộ Carnot (Cửa Bắc)... Mỗi cá nhân có thể đầu tư một hoặc nhiều ki-ốt trong thời hạn hai năm.

Kể từ năm 1945, tình hình phát hành báo trong Thủ đô

○ **Đối với nhiều người, sự biến mất dần dần của các sạp báo in để lại một khoảng trống lớn khó có thể lấp đầy. Trước đây, người dân Hà Nội không cần phải tới các sạp báo để được đọc báo in, mà có thể đọc ở các bảng tin, trên thư viện hay bưu điện, vốn là những địa điểm công cộng nuôi dưỡng văn hóa đọc của Thủ đô...**

có nhiều thay đổi lớn kéo theo bước chuyển mình của dân tộc. Do hoàn cảnh đặc biệt của đất nước thời bấy giờ, hoạt động báo chí diễn ra sôi động hơn tại các vùng tự do, chiến khu cách mạng. Phần lớn người Hà Nội cũng tản cư ra khỏi thành phố - nơi chiến tranh có thể xảy ra bất

cứ lúc nào - chuyển về sống ở làng quê hoặc lên các căn cứ địa. Những ki-ốt bán sách báo xây dưới chế độ thuộc địa dần dần mất đi vị thế vốn có, bị phá hủy, biến mất bởi thời cuộc.

Tới thời kỳ kháng chiến chống Mỹ, báo chí miền Bắc chủ yếu phát triển bằng

cơ chế bao cấp, từ trụ sở, phương tiện làm việc, lương cho phóng viên đến ấn loát, phát hành... đều do nhà nước phân phối.

Các sạp báo tại Hà Nội chỉ lấy lại chức năng của mình vào thời mở cửa, khi xã hội dịch chuyển từ nền kinh tế bao cấp sang thị trường với nhiều thành phần kinh tế cùng phát triển, thúc đẩy nhu cầu nắm bắt tình hình trong nước và quốc tế tăng cao. Trên bàn tiệc thông tin đại chúng bắt đầu xuất hiện thêm nhiều đầu báo với những định kỳ ngắn, nhật báo cũng trở nên phổ biến hơn. Trong trí nhớ của ông Chữ, cách đây chỉ độ mười lăm năm, nghề bán báo còn phát triển rất mạnh, bất kỳ góc phố nào cũng có một sạp báo. Không chỉ có các sạp cố định trên vỉa hè, mà trước đây thành phố vẫn còn nhiều người làm nghề rao báo dạo, tiếng rao báo từ những người đạp xe len lỏi trong các góc phố, con ngõ đã trở thành một phần ký ức của nhiều thị dân.

7 giờ sáng, bà Chữ đến thay ca để chồng về ăn sáng và đưa cháu đi học. Cơn mưa đầu hạ là khoảng thời gian yên tĩnh hiếm hoi để hai ông bà dành thời gian bên nhau.

Với các chủ sạp, bán báo cũng phải biết nắm bắt tâm lý và cập nhật thị hiếu khách hàng. Ông Chữ cho biết những tờ báo có nhiều tin tức sốt dẻo hàng ngày như Tuổi Trẻ, Thanh Niên, An ninh Thủ đô... thường bán chạy nhất.

Một tờ báo nổi tiếng khi đó là Công an TP.HCM có lúc phát hành tới 600.000 bản trong một kỳ nếu xảy ra một sự việc chấn động. Một chủ sạp báo vẫn nhớ thời điểm Hà Nội xảy ra vụ cướp tiệm vàng Kim Sinh, người ta lùng mua đọc đủ mọi bài báo viết về vụ việc này. Thậm chí, tờ An ninh Thủ đô lúc đó đã phát hành được gần 200.000 bản chỉ trong một kỳ.

Từng huy hoàng là thế, nhưng nay số lượng báo bán ra tại các sạp giảm đến thế thảm mà theo như ông Chữ rằng, tỷ lệ báo in bán ra giờ chỉ còn 10% so với mười năm trước. Những đầu báo nổi tiếng với nhiều tin tức sốt dẻo thường bán chạy nhất giờ chỉ lác đác mười, mười lăm tờ.

Để kiếm thêm thu nhập, nhiều sạp báo đã phải bán thêm sim thẻ điện thoại, lịch Tết, hay đồ lưu niệm cho khách du lịch, nhưng với họ cũng chẳng ăn thua so với thu nhập trước đây. Theo ông Chữ, xu hướng đọc báo trong khoảng chục năm trở lại đây

đã thay đổi, độc giả ngày càng có nhiều phương thức để tiếp cận thông tin, như báo điện tử, mạng xã hội,... khiến báo giấy mất đi vị thế dẫn đầu.

Dù vậy, ông Chữ vẫn có một "tệp" khách hàng quen thuộc, vốn là những người có thói quen hàng chục năm đọc báo buổi sáng. Phần đa trong số họ đều trên 50 tuổi, thị lực không phù hợp để đọc báo mạng.

Có vị khách quen mặt, ông Chữ còn cho "thuê" báo. Tức là bỏ 6 nghìn mua một tờ Thanh Niên, sau khi đọc cần thận thì bỏ thêm 1 nghìn để mua tờ An ninh Thủ đô.

"Quan trọng là túi tiền của người dân ngày càng ít", ông Chữ lý giải. "Thông tin trên báo cũng bị xào xáo nhiều".

Đối với nhiều người, sự biến mất dần dần của các sạp báo in để lại một khoảng trống lớn khó có thể lấp đầy. Trước đây, người dân Hà Nội không cần phải tới các sạp báo để được đọc báo in, mà có thể đọc ở các băng tin, trên thư viện hay bưu điện, vốn là những địa điểm công cộng nuôi dưỡng văn hóa đọc của Thủ đô.

Ông Lưu Văn Huy, một khách hàng thân quen của sạp báo ông Chữ, cho biết bản thân luôn duy trì thói quen mua báo mỗi sáng. Vì thị lực

kém, nên ông Đức không thể đọc báo trên điện thoại thông minh như nhiều người, báo giấy từ trước tới nay vẫn là cứu cánh giúp ông nhìn ra thế giới.

Thậm chí vị độc giả 82 tuổi này còn có cách "xoay tua" báo rất thú vị.

"Một tờ báo đọc xong tôi không vứt đi mà gửi về Bắc Giang cho em trai, rồi lại gửi cho một người em khác ở Hòa Bình. Ở quê không dễ mua báo như Hà Nội", ông Huy giải thích.

Bán báo để tích góp niềm vui

9 giờ sáng, vợ ông Chữ tới thay ca cho chồng, mưa đã tạnh, cũng là lúc sạp báo bước vào guồng quay tấp nập nhất.

“

Cái nghề này đã theo, phải theo đến cùng. Anh không thể thích nay bán mai nghỉ. Khách hàng đã đặt thì anh phải cung cấp đủ.

Ông Trần Văn Chữ

Nhiều bạn đọc vẫn coi sạp báo của ông Chữ là điểm đến quen thuộc mỗi sáng.

Trung bình mỗi tháng, vợ chồng ông thu về khoảng 2 triệu đồng từ sạp báo, chưa được một phần ba so với mức thu nhập bình quân của người dân Hà Nội năm 2022 (6,4 triệu đồng/tháng).

Không có lương hưu, khoản thu nhập ít ỏi này dù vậy vẫn không làm khó được vợ chồng ông Chữ, họ vẫn bán báo một cách đầy đam

mê và dành cho nhau từng sự quan tâm nhỏ nhất.

"Thời thì có nhiều dùng nhiều, có ít dùng ít. Làm sao để san sẻ cho sống đủ một tháng", bà chủ sạp báo nói.

Bà Chữ kể, "suốt" vỉa hè mà ông bà đang bán báo, cũng là của một người bạn thương binh nhượng lại với giá không đồng. Với cặp đôi này, sạp báo vừa là nơi để đọc, vừa là nơi để gặp những bạn đọc quen mặt mỗi sáng.

Từng tham gia cuộc chiến bảo vệ biên giới phía Bắc, cách đây 5 năm, ông Chữ lại phải gồng mình chiến đấu với căn bệnh ung thư. Sự sống với ông Chữ là tích góp những niềm vui nhỏ mỗi ngày ở sạp báo.

"Khách đến đây muốn ngồi chơi cũng được, mua cũng được, không mua cũng được, tới tâm sự cho đỡ buồn", ông Chữ cười sảng khoái. "Lúc nghỉ người ta cũng nhớ, chỉ sợ mỗi vậy".

Chẳng ai biết được, nhiều năm nữa liệu các sạp báo có còn tồn tại hay không. Nhưng với nhiều người, hình ảnh các sạp báo nhỏ nép mình bên vỉa hè, cố gắng giữ mình trước dòng chảy lịch sử, đã trở thành một phần không thể thiếu trong ký ức về Hà Nội.

"Bán để tăng cường sức khỏe, còn thời gian để tranh thủ đưa đón cháu đi học", ông chủ sạp báo lắc đầu khi được hỏi về ý định "nghỉ hưu". "Nhưng đến độ nào đó chắc tôi cũng nghỉ".

4 giờ chiều, ông Chữ bắt đầu gói ghém, thu dọn đồ đạc đón cháu. Số báo ế không trả lại được, ông mang về nhà để bán cho những người có nhu cầu tìm báo cũ. Một ngày của ông Chữ lại lặng lẽ kết thúc. ●

Nghề báo là nghề của đam mê, bản lĩnh và trách nhiệm. Bản thân mỗi nhà báo luôn hiểu rõ điều đó. Nhưng làm sao sống được với nghề giữa vòng xoáy “com áo gạo tiền”?

Chọn lối đi mới

Lịch sử báo chí Việt Nam vừa tròn 99 năm từ khi Chủ tịch Hồ Chí Minh khai sinh và đặt những viên gạch nền móng đầu tiên. Qua từng giai đoạn, báo chí luôn giữ một vai trò hết sức quan trọng trong sự nghiệp phát triển của đất nước. Những thế hệ người cầm bút nối tiếp nhau, không quản ngại những khó khăn, hy sinh để truyền tải thông tin đến người đọc.

Tuy nhiên, cùng dòng chảy của thời đại, sự phát triển mạnh mẽ, nhanh chóng của khoa học công nghệ, truyền thông hiện đại, sức ảnh hưởng của các nền tảng mạng xã hội... đã đặt ra không ít khó khăn đối với đội ngũ những người làm báo. Nhiều nhà báo đã lựa chọn những nhánh rẽ tương đồng với nghề báo để nuôi sống bản thân, gia đình nhưng vẫn giữ được phẩm chất, giá trị và trách nhiệm xã hội của nhà báo thời đại 4.0.

Lê Nguyễn là một ví dụ như thế. Anh là phóng viên kỳ cựu của một tờ báo chuyên về sức khỏe, xã hội. Trong dòng chảy thời cuộc, Lê Nguyễn lựa chọn từ giả nghề viết để làm Youtuber và hiện đang là chủ kênh “Đọc Đường Gió Bụi”, một kênh Youtube có lượng người theo dõi, truy cập khá đông.

Lê Nguyễn bắt đầu tìm đến nghề Youtuber vào năm 2019. Thời điểm đó, các nền tảng mạng xã hội phát triển mạnh mẽ, khiến báo chí bị đặt vào thế cạnh tranh khốc liệt về độc giả cũng như chất lượng nội dung. Đồng thời, những áp lực về kinh tế, áo cơm cũng đè nặng lên đôi vai của những nhà báo, phóng viên sống chủ yếu bằng nhuận bút và lương. Lê Nguyễn đã có nhiều trăn trở, tiếp tục cố gắng với nghề báo hay lựa chọn một lối đi mới.

Nhận thấy xu hướng

Phong Bụi (trái) trong một chuyến đi.

Khi nhà báo trở thành YOUTUBER

○ HẢI ÂU

chuyển dịch của thời đại mới, anh quyết định cầm máy quay và trở thành Youtuber. Với hàng chục năm kinh nghiệm của nghề báo cùng những góc nhìn khác biệt mà nghề báo mang lại, anh nhanh chóng tạo dựng cho mình chỗ đứng trong cộng đồng Youtuber. Từ kinh nghiệm miệt mài chạy tin, va chạm với nhiều góc cạnh của xã hội, Lê Nguyễn đã có những bước đột phá trong xây dựng nội dung kênh của mình với chủ đề “Sài Gòn Xưa” mang sức hút kỳ lạ, luôn khiến độc giả thích thú.

Tuy nhiên, những ngày đầu của Lê Nguyễn cũng khá gian nan. Anh kể, khi nhà báo bước chân vào lĩnh vực Youtube cần phải thay đổi hoàn toàn tư duy. Nội dung của video vừa phải đảm bảo tính chân thực, tin cậy, thiết thực đến độc giả, vừa phải đảm bảo những yêu cầu khắt

khe về quy định của mạng xã hội cũng như đối diện với ý kiến trái chiều của người xem.

Do thiếu kinh nghiệm trong thời điểm đầu, nên mỗi sản phẩm video quay của Lê Nguyễn “mắc lỗi” bình phẩm nhiều về nhân vật dựa

trên quan điểm cá nhân của riêng anh. Một lượng lớn bạn đọc xem và để lại liên tiếp các bình luận tiêu cực. Nhiều người còn chửi bới thậm tệ cả anh và gia đình khiến Lê Nguyễn suy sụp tinh thần, có thời điểm anh còn phân vân định xoá kênh.

“Với nhà báo, đứng sau ngòi bút phóng viên là cả một hệ thống bảo vệ của toà soạn, nhưng dưới góc quay của một Youtuber, chỉ có riêng cá nhân chịu trách nhiệm, Lê Nguyễn bộc bạch.

Sau khi định hình lại nội dung và cách quay, Lê Nguyễn lập kênh “Đọc Đường Gió Bụi” và kết nối với những người bạn làm Youtuber cùng đi để hỗ trợ quay dựng cho nhau.

Qua nhiều thăng trầm, đến nay đã 5 năm trụ lại được với nghề, Lê Nguyễn của hiện tại đã có những thành công nhất định. “Thu

nhập có tháng vài trăm triệu nhưng hiện tại lại không cao như trước do lượng người làm Youtube ngày càng nhiều, hơn nữa video nhằm mang tính giải trí thường được người xem ưa chuộng hơn. Nhưng là một người từng làm báo, tôi không cho phép bản thân làm ra những tác phẩm kém chất lượng và không có giá trị cho xã hội”, Lê Nguyễn nói.

Nửa tháng giải cứu 6 người Việt tại Campuchia

Cùng với Lê Nguyễn, Phong Bụi cũng là một cái tên gây chú ý trong giới Youtuber vì những đóng góp của anh đối với cộng đồng, xã hội. Cũng xuất thân từ người làm báo, Lê Văn Phong hay còn gọi là Phong Bụi đã lựa chọn rẽ ngang làm Youtuber.

Năm 2019, trong một

Lê Nguyễn (phải) và Phong Bụi (trái) trong một chuyến đi.

Trong suốt bốn năm làm nhà sáng tạo nội dung, Phong đã gặp gỡ rất nhiều những nhân vật dưới đáy xã hội và ít nhiều kết nối họ với những người may mắn. Khi những thước phim đó đóng lại cũng là lúc những mảnh đời được mở ra, được nhiều người biết đến và quan tâm...

Phong Bui trong một chuyến đi quay ở vùng hạn mặn miền Tây Nam Bộ.

Sau đó, có rất nhiều tin nhắn gửi đến Phong với mong muốn hỗ trợ giúp đỡ cho nhân vật của anh. Họ đồng cảm chia sẻ, mong muốn đưa người đàn ông bị xích đó hoà nhập với xã hội.

Từ câu chuyện này, Phong nhận ra, hoá ra mạng xã hội ảo đã kết nối những người thật ngoài đời với nhau. Từ đó, Phong có góc nhìn khác về những nội dung được đăng tải trên mạng.

Phong chia sẻ, nhờ kỹ năng viết báo và kỹ năng đào tạo sản xuất báo chí đa phương tiện nên việc bắt đầu sang lĩnh vực mới với nghề sáng tạo nội dung đối với Phong không mấy khó khăn. “Tôi công tác tại báo Người Lao Động hơn 7 năm, có lẽ đây là chặng đường đời nhiều trải nghiệm nhất của tôi. Không thể nào cùng một lúc bạn có thể làm tốt hai công việc. Vì vậy, tôi nghĩ muốn làm tốt nghề báo thì không thể làm thêm công việc khác”, Phong chia sẻ.

Nghề báo vốn dĩ cho Phong nhiều cơ hội khám phá các vùng đất mới nhưng Phong quyết định ngưng công việc mà mình yêu mến, dù đây là quyết định rất khó

khăn. Phong cho biết, bản thân anh tạm ngưng vì hai lý do, một là muốn có thời gian riêng để tiếp tục việc học, hai là muốn tự do về mặt thời gian để đi khám phá nhiều nơi mà Phong muốn đến.

Trong ba năm tạm ngưng làm báo, Phong đã có dịp khám phá 15 quốc gia, vùng lãnh thổ trên thế giới. Và hơn hết, Phong còn làm được rất nhiều điều lớn lao cho xã hội. Trong đó, loạt phóng sự về người Việt ở Campuchia của Phong đã gây được tiếng vang lớn trong cộng đồng mạng và ngoài đời.

Tháng 6/2022, Phong có kế hoạch sang Campuchia để thực hiện một chuỗi Vlog về câu chuyện người Việt mưu sinh xa xứ. Tuy nhiên khi đặt chân đến Campuchia, Phong tình cờ thấy rất nhiều người Việt ở Campuchia cầu cứu vì bị giam giữ trong các tổ hợp giam người. Từ đó, Phong chuyển hướng, quyết định hỗ trợ các nạn nhân bằng cách đứng ra chuộc và đưa mọi người về Việt Nam.

Thời điểm đó, những thông tin về bắt người ở Campuchia gần như chưa ai biết đến, kể cả bản thân Phong. Sau khi loạt video chuộc người được lan tỏa rộng khắp mạng xã hội, anh mới nhận ra mình đã trải qua những chuỗi ngày cực kỳ nguy hiểm.

Trong chuyến đi hơn nửa tháng ở Campuchia, Phong đã chuộc và đưa 6 nạn nhân về Việt Nam. Sau khi đăng tải video, rất nhiều đối tượng tại Campuchia đe dọa và treo thưởng nếu ai đưa Phong Bui sang lại Campuchia sẽ tặng 7.000 USD. Từ những rủi ro đó, Phong quyết định không sang Campuchia nữa nhưng vẫn âm thầm hỗ trợ bằng cách nhờ những người bạn đang sinh sống và làm việc tại Campuchia hỗ trợ.

Trong suốt bốn năm làm nhà sáng tạo nội dung, Phong đã gặp gỡ rất nhiều những nhân vật dưới đáy xã hội và ít nhiều kết nối họ với những người may mắn. Khi những thước phim đó đóng lại cũng là lúc những mảnh đời được mở ra, được nhiều người biết đến và quan tâm.

Tuy được nhiều người yêu mến qua mạng xã hội nhưng thời gian gần đây Phong cho biết có những lúc Phong không dám giới thiệu mình là nhà sáng tạo nội dung. Vì thực tế hiện nay, trên mạng xã hội và một số nền tảng khác có rất nhiều nội dung vô cùng độc hại và nhảm nhí.

“Nhờ công việc viết báo mà tôi luôn thận trọng trước những dòng sự kiện, những thông tin mà tôi tiếp cận. Thời gian qua, đã có nhiều nhà sáng tạo nội dung trên Facebook, Youtube và Tiktok vì chạy đua theo lượt xem mà đã có những nội dung phản cảm, sai sự thật. Nghề báo, luôn giúp cho tôi thẩm định thông tin, nhận xét vấn đề ở góc độ khách quan nhất”, Phong chia sẻ.

Thực hiện những điều có ý nghĩa cho xã hội là một trong những lý tưởng của người làm báo. Lê Nguyễn và Phong Bui từ những người làm báo đã trở thành những Youtuber để hoà nhập cùng dòng chảy xã hội. Nhưng thật ý nghĩa, khi họ vẫn luôn mang trong mình trọng trách của một nhà báo để làm những việc thiết thực cho cộng đồng qua những thước phim đăng tải trên mạng xã hội. ●

Lê Nguyễn trong một chuyến đi thực tế.

lần đến Bến Tre để thực hiện viết về câu chuyện người đàn ông bị xích giữa vườn suốt 18 năm. Phong đã có cuộc phỏng vấn xoay quanh nhân vật rằng vì sao người nhà xích một người suốt

18 năm? Do thiết bị lưu trữ ổ cứng không còn dữ liệu để lưu trữ nên Phong quyết định đăng tải lên Youtube với mục đích lưu lại tài liệu. Bất ngờ, video đó thu hút gần một triệu người xem.

“
Là một người từng làm báo, tôi không cho phép bản thân làm ra những tác phẩm kém chất lượng và không có giá trị cho xã hội.
Lê Nguyễn

Khi một tờ báo không còn giữ được bản in, đồng nghĩa với việc nó đã trở nên vô hình vĩnh viễn...

Sức sống bền bỉ giữa thời đại

Một tờ báo in hữu hình, thời nay, dường như chỉ còn là lựa chọn của thiểu số độc giả, khi phần đông chọn cập nhật tin tức từ chiếc máy tính xách tay, những chiếc điện thoại di động mỏng dính. Thế nhưng, có không ít người lại rất trung thành và có "tình yêu" sâu đậm với báo giấy. Họ thích thú, tận hưởng cảm giác hồi hộp khi cầm tờ báo thơm mùi giấy mới mỗi buổi sáng. Đó có thể là những người chuộng đọc báo bên ly cà phê buổi sớm, cũng có thể là những người có thói quen đọc báo trên tàu điện, xe buýt. Chính vì lẽ đó mà báo in vẫn còn tồn tại.

"Khác với báo điện tử, báo in không xuất hiện thoáng qua, hay chạy theo một dòng sự kiện tin tức đơn thuần, nó hiện hữu ở dạng vật thể, xuất hiện đều đặn hàng ngày", nhà báo Luc Sante, tạp chí *The New York Times* nhấn mạnh.

"Cảnh tượng người bán báo rao những tờ báo giật gân, thu hút người đi đường có thể không còn, nhưng chắc chắn khi vô tình lướt qua một điểm bán báo, bất cứ ai cũng sẽ bị lôi cuốn bởi những tờ báo. Báo giấy vẫn luôn có sức hút riêng, chúng thu hút độc giả bởi chính cảm giác cấp bách mà nó mang lại".

Ở thế kỷ 19, thời kỳ hoàng kim, báo giấy được xem là một hình thức truyền tải thông tin đầy mới lạ, thiết thực và hiệu quả. Hầu hết các tòa soạn đều sáng tạo, thiết kế tờ báo giấy với một phong cách riêng, sở hữu diện mạo mang "bản sắc" đặc trưng, chỉ cần nhìn thoáng qua là có thể nhận biết. Càng về sau, các biên tập viên, đơn vị xuất bản càng xây dựng được "chiến lược" trong cách sắp xếp nội dung bài báo, triển khai chúng bài bản hơn.

Trang nhất của mỗi tờ báo thông thường sẽ cô đọng tin tức nổi bật, quan trọng của cả số báo với khung hình chữ nhật chứa đầy tít và hình ảnh. Đó là phần nổi của khối tin tức khổng lồ bên trong mỗi

“HẬU TRƯỞNG” một tờ báo giấy

● PHẠM BÍCH NGỌC (theo *New York Times*)

số báo, với những câu chuyện hấp dẫn, những bài bình luận chuyên sâu mà người đọc không thể biết trước. Thứ duy nhất mà độc giả đoán trước được có lẽ là cách một số báo sẽ kết thúc, có thể bằng trò chơi ô chữ, một công thức nấu ăn, hay một mẹo nhỏ du lịch.

"Cơ chế hoạt động của báo in nhằm đảm bảo rằng dù người đọc có bỏ qua phần nội dung, nhưng chỉ ít họ vẫn đọc lướt được các tiêu đề chính và cơ bản nắm được mọi tin tức trong ngày. Khi đọc được một cái tít cuốn hút, hoặc có thời gian rảnh, độc giả có thể sẽ tìm đến câu chuyện bên trong. Mọi quyết định đều sẽ

“

Báo in chính là sợi dây, đôi khi mỏng manh, duy trì sự gắn kết với độc giả không mặn mà sử dụng Internet.

Nhà báo Luc Sante

dựa trên cảm xúc của người đọc, đó là trải nghiệm đặc biệt của những trang báo giấy", nhà báo Sante cho biết.

Trong bối cảnh hiện nay, không thể phủ nhận rằng báo in đang gặp phải rất nhiều khó khăn trước sự cạnh tranh của vô số các loại hình báo chí mới. "Dù ở những tờ báo lớn hay nhỏ, trong nhiều thập niên qua,

tình trạng cắt giảm đội ngũ phóng viên, biên tập viên, số trang báo đã diễn ra. Một số đơn vị thậm chí không thể tiếp tục duy trì loại hình báo in, thay vào đó họ hoạt động toàn bộ trên mạng điện tử", nhà báo Luc Sante cho biết: "Khi một tờ báo không còn giữ được bản in, đồng nghĩa với việc nó đã trở nên vô hình vĩnh viễn".

Ông Sante nhấn mạnh thêm: "Rất nhiều đơn vị làm báo điện tử, báo hình, báo phát thanh hay và đạt chất lượng cao. Chúng được xây dựng sao cho phù hợp với nhu cầu thực tiễn ở thời điểm hiện tại. Nhưng mặt khác, báo in chính là sợi dây, đôi khi mỏng manh, duy trì sự gắn kết với độc giả không mặn mà sử dụng Internet".

Thâm nhập nơi màu mực hiện hình con chữ

Đa số độc giả đều biết đến tờ báo giấy nhưng ít người trong số đó không hề hay biết đến quy trình sản xuất ra chúng. Đến nay, ngay cả khi số lượng báo in giảm sút, những xưởng in báo vẫn hoạt động vô cùng năng suất và đạt chất lượng tuyệt vời. Trên thực tế, quy trình sản xuất ra những ấn bản này vẫn là một điều gì

Đêm nào cũng là một cuộc đua sản xuất báo giấy, thợ in không có cơ hội để mắc sai lầm, tất cả các công đoạn in ấn đều phải hoàn tất khi đồng hồ điểm đúng 3 giờ sáng. Cứ như vậy, mỗi tuần sẽ có 1,7 triệu bản báo giấy được in tại xưởng College Point...

Quy trình sản xuất báo giấy công phu và chuyên nghiệp tại xưởng in College Point.

đó khác biệt so với phần còn lại. Tỉ mỉ, chuyên nghiệp, đầy sức sống và không guồng máy nào sánh được.

“Báo in được dùng loại giấy đặc biệt đã qua xử lý. Chúng tôi sẽ in và lăn mực trực tiếp trên máy chạy tốc độ cao. Thành phẩm sau đó sẽ được cắt gấp, đóng lại thành từng bó, từng thếp rồi phân phối đến các sạp báo, điểm bán, hoặc giao đến tận nhà cho độc giả. Nghe thì có vẻ đơn giản, nhưng đây là cả một quy trình phức tạp”, Mike Connors, Quản lý Xưởng in College Point của tờ tạp chí *The New York Times* đặt tại trụ sở College Point, hạt Queens cho biết.

Các bài viết sau khi

được biên tập sẽ được phòng tin tức chuyển đổi sang định dạng kỹ thuật số và gửi đến xưởng in, sau đó được khắc bằng tia laser lên các tấm nhôm mỏng. Tại công đoạn này, một người thợ chuyên trách sẽ uốn cong từng bản in để đặt lên trục máy sao cho thật khéo léo và nhanh nhẹn.

Ông Connors cho biết thợ in sẽ phụ trách hiệu chỉnh từng máy in một cách cẩn thận trước khi thực hiện các công đoạn đưa vào máy. Thợ điện và thợ máy cũng có mặt xuyên suốt quá trình nhằm kịp thời giải quyết mọi vấn đề trước khi bắt đầu quy trình, bao gồm cả

việc hiệu chỉnh máy gấp, máy xén và máy cắt sau khi đổ mực các trang.

“Tại College Point, những chiếc máy in có kích thước bằng cả một ngôi nhà lớn, chúng có thể thực hiện mọi công đoạn, từ việc tháo mở giấy cuộn đến xếp gấp các phần. Mỗi chiếc máy trong xưởng có thể in 28 trang dàn cùng một lúc, cả mặt trước, mặt sau với tốc độ rơi vào khoảng 80.000 bản một giờ đồng hồ. Mực in trong mỗi chiếc máy luôn có đủ các màu cơ bản, bao gồm xanh, đỏ, vàng và đen”, ông Mike Connors chia sẻ.

Ông nói vui rằng: “Hoạt động in báo tại College Point diễn ra hàng ngày và lặp đi

lặp lại. Chúng tôi thường gọi vui công việc này là “Phép màu thường nhật”. Sự cấp bách do tính chất công việc đã ăn sâu vào máu thịt của những người thợ làm tại xưởng in như chúng tôi. Đêm nào cũng là một cuộc đua sản xuất báo giấy, chúng tôi không có cơ hội để mắc sai lầm, tất cả các công đoạn in ấn đều phải hoàn tất khi đồng hồ điểm đúng 3 giờ sáng. Cứ như vậy, mỗi tuần sẽ có 1,7 triệu bản báo giấy được in tại xưởng College Point”.

Xưởng in tại College Point được xây dựng vào năm 1997, và được biết đến là xưởng in lớn nhất trong số 25 cơ sở của tờ *The New York Times* tại Mỹ. “Âm

thanh của máy in, máy ép lẫn át tất cả âm thanh xung quanh. Ngay phía trên nhà in là băng tải chuyển báo đến khu vực phân phối. Nhà in College Point lớn đến mức nhân viên chúng tôi phải sử dụng hơn 20 chiếc xe đạp để di chuyển giữa các phân khu và cảm giác nó còn lớn hơn gấp nhiều lần khi máy in được tắt và không gian trở nên tĩnh mịch hơn”, Caitlin Roper, một nhân viên xưởng in College Point tự hào chia sẻ.●

VINFAST

XE XANH VẬN HÀNH TIẾT KIỆM

GIÁ CHỈ TỪ 468.000.000 VNĐ

TRẢ GÓP CỐ ĐỊNH HÀNG THÁNG

TỪ **4-5** TRIỆU ĐỒNG

hoặc

TRẢ THẲNG

GIẢM **4%** GIÁ XE

Tìm hiểu thêm tại: vinfastauto.com
hoặc liên hệ tổng đài: 1900 23 23 89

ĐI XE KHÔNG KHỎI

DẪN LỐI SỐNG XANH

Đặt xe qua
app Xanh SM

Gọi
1900 2088

Vẫy xe có
đèn sáng xanh

BIDV OPEN API

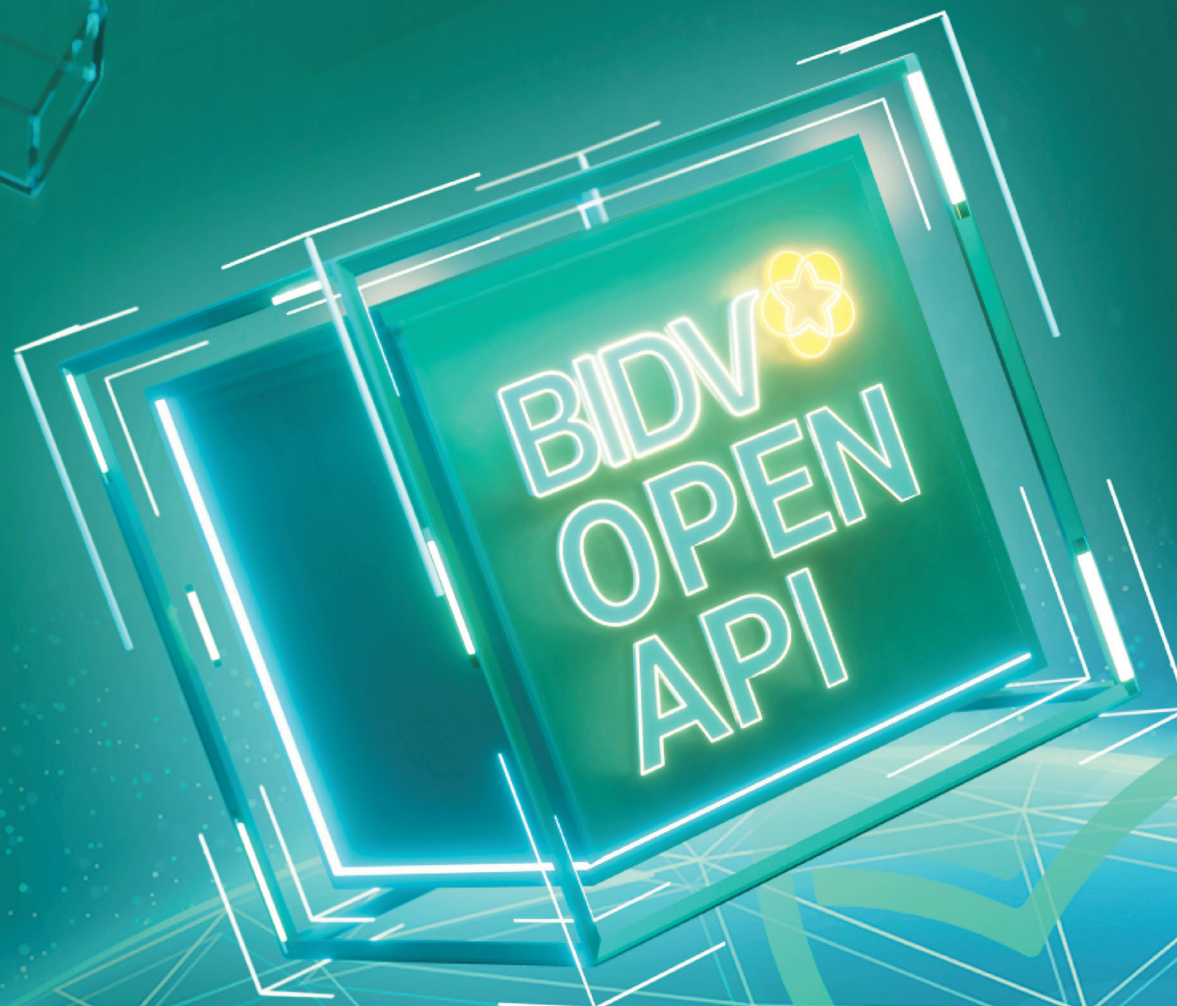
Định hình dịch vụ tài chính tương lai

Giải pháp
ĐỘT PHÁ

Trải nghiệm
LIỀN MẠCH

Tiện ích
VƯỢT TRỘI

<https://openapi.bidv.com.vn/devportal/>

Vững bước Tiên phong - Đồng hành Phát triển

☎ 1900 9248 🌐 bidv.com.vn 📺 BIDVbankvietnam

BIDV Open API ra mắt ngày 29/11/2023

ỐNG THÉP HÒA PHÁT

THỊ PHẦN

SỐ 1 VIỆT NAM*

* Theo thống kê của Hiệp hội Thép Việt Nam

TỰ HÀO THƯƠNG HIỆU
QUỐC GIA

BUSINESS LOYALTY

Tận Hưởng Đặc Quyền
Gia Tăng Lợi Ích

Phục vụ ưu tiên

Đặc quyền tài chính

Chính sách chăm sóc riêng biệt

Priority HDBank

Đăng ký ngay

1800 6868 (Miễn phí 24/7)

www.hdbank.com.vn

Hành trình 35 năm phát triển và dẫn dắt xu thế chuyển đổi, HDBank là người bạn đồng hành, cùng chia sẻ và vun đắp thành công của cộng đồng doanh nghiệp.

Với chương trình "Khách hàng doanh nghiệp VIP- Loyalty", HDBank đang mang đến những trải nghiệm hấp dẫn nhất, xứng tầm đẳng cấp, như: ưu tiên phục vụ, ưu đãi tài chính, quà tặng đặc biệt, phòng chờ hạng thương gia khi đi máy bay và đặc quyền chơi golf, cùng nhiều đặc quyền ưu đãi đặc biệt khác.

HDBank và doanh nghiệp VIP- Loyalty, cùng nhau tạo những **giá trị lâu bền và đồng hành cùng tương lai thành công**

Liên hệ hotline **1900 6060 (24/7)** để được ưu tiên phục vụ.

TẬP ĐOÀN ĐẦU TƯ HÀNG ĐẦU VIỆT NAM

CÔNG TY CỔ PHẦN TẬP ĐOÀN GELEX

Trụ sở chính: 52 Lê Đại Hành, Q. Hai Bà Trưng, Hà Nội - Hotline: 84 24 3972 6245/46

Phát triển công nghiệp từ nguồn lực cộng đồng

○ THÁI QUẢN

Việc thúc đẩy các chiến lược quốc gia về phát triển các ngành công nghiệp văn hoá từ năm 2020 đến nay đã hình thành một môi trường thuận lợi cho sự phát triển của các tổ chức sáng tạo trong nước. Từ đây cung cấp cơ sở thể nghiệm, thực hành và kinh doanh các sản phẩm, dịch vụ văn hoá của nghệ sĩ và người làm sáng tạo.

Phủ xanh nghệ thuật trong thành phố sáng tạo

Làng Cũi Lũ (TP Hội An, tỉnh Quảng Nam) là một dự án nghệ thuật địa phương do nghệ nhân Lê Ngọc Thuận sáng lập. Cũi Lũ ra đời với mục tiêu xây dựng ý thức, định hướng phát triển sự sáng tạo nghệ thuật cho đội ngũ nghệ nhân với những sáng tạo có tính ứng dụng trong đời sống. Đồng thời mở các lớp học về chạm khắc gỗ để du khách trong và ngoài nước có những trải nghiệm mới, có cơ hội thực hành chạm khắc để tạo ra tác phẩm nghệ thuật độc đáo của riêng mình, tạo ra một sản phẩm du lịch xanh, bền vững tại Hội An.

Theo chia sẻ của nghệ nhân Lê Ngọc Thuận, ý tưởng về Làng Cũi Lũ được hình thành từ năm 2020. Ban đầu dự án chỉ có vài nghệ nhân điêu khắc gỗ nhưng công việc bị trì hoãn do COVID-19. Đến nay làng đã có hơn 20 nhân sự làm việc trong các công việc khác nhau từ điêu khắc chạm trở đến sơn phủ tạo hình tác phẩm cũng như chăm sóc khách tham quan...

Một trong những điểm nhấn của Cũi Lũ là khu workshop về chạm khắc gỗ và là xưởng sản xuất sản phẩm gỗ mỹ thuật, quy tụ hàng chục thợ lành nghề, nhà điêu khắc và thợ gỗ đến từ tỉnh Quảng Nam để tạo nên những tác phẩm đẹp, mang tính nghệ thuật và độc đáo từ cũi lũ, những thân gỗ trôi từ thượng nguồn sông Thu Bồn đến Hội

An, gỗ tái chế và các vật liệu tự nhiên bền vững khác.

"Sau hơn ba năm vận hành, cho đến nay Làng Cũi Lũ đã sản xuất hàng nghìn sản phẩm với mẫu mã đa dạng từ gỗ trồng bền vững, đặc biệt có hơn 300 tác phẩm nghệ thuật chứa đựng ý nghĩa văn hoá đặc sắc từ cũi lũ được sáng tác và trưng bày tại khu triển lãm cho du khách tham quan", nghệ nhân Lê Ngọc Thuận cho biết.

Bên cạnh đó, Làng Cũi Lũ cũng là nơi hỗ trợ, truyền cảm hứng và ươm mầm cho các thợ thủ công mới vào nghề và các nhà sáng tạo trẻ ở địa phương phát triển kỹ năng và tài năng của họ thông qua việc cung cấp miễn phí các Chương trình Cổ vấn cho các bạn trẻ Việt Nam quan tâm đến việc học về nghệ thuật điêu khắc gỗ và mong muốn tiếp tục nối dài truyền thống của nghề mộc, nghề chạm khắc gỗ của địa phương.

Hoà chung vào động lực, khát vọng của thành phố Hội An với tư cách thành viên của mạng lưới thành phố Sáng tạo của UNESCO, Làng Cũi Lũ tiếp tục hướng đến các mục tiêu bảo tồn, phát huy giá trị làng nghề mộc truyền thống Kim Bồng tại địa phương, thúc đẩy giao lưu, học hỏi kinh nghiệm với các thành phố sáng tạo trong mạng lưới thành phố sáng tạo UNESCO. Từ đó dự án có thể tạo thêm nhiều giá trị

Các dự án của Lên Ngàn được ví như thổi làn gió mới cho nghệ thuật bản địa.

mới nhằm cải thiện và nâng cao chất lượng cuộc sống của các nghệ nhân, đồng thời góp phần vào xây dựng Hội An như một thành phố văn hoá - sinh thái, du lịch, thành phố sáng tạo, xanh và bền vững.

Xây dựng cảnh quan văn hóa đa dạng

Được thành lập vào năm 2019, Lên Ngàn là sáng kiến nhằm phát triển văn hoá và nghệ thuật địa phương tại Việt Nam cũng như bắc cầu ra khu vực quốc tế với mục đích thu hẹp khoảng cách giữa công chúng, nghệ thuật, di sản và các hình thức trải nghiệm.

Lên Ngàn hoạt động như một nền tảng để trao đổi các trải nghiệm văn hóa, nghệ thuật và trở thành không

A Sông tôn vinh sự giao thoa giữa nghệ thuật và phi nghệ thuật.

gian nơi các nghệ sĩ, nhà văn hóa, nhà nghiên cứu, doanh nghiệp... có thể thử nghiệm các ý tưởng hay tương tác với nhiều đối tượng khác nhau. Từ đó đem đến cho công chúng những tri thức, hiểu biết về di sản, văn hóa, nghệ thuật cũng như tình cảm gắn bó với thương hiệu của doanh nghiệp hay các đơn vị công lập theo chiều sâu.

Từ khi thành lập đến nay, Lên Ngàn đã tạo ra một số dự án, tác phẩm có tính chất đột phá, gợi mở, truyền cảm hứng mạnh mẽ và có giá trị tác động trực tiếp đến cộng đồng địa phương như Vở diễn Cõi Thịnh Không, Dự án âm thanh Sắc Màu, Sáng kiến văn hóa nghệ thuật Thanh Cảnh 2023... Các dự án của Lên Ngàn là sự tổng

văn hóa bền vững sáng tạo

Khu trưng bày của Làng Cũ Lũ không chỉ lan tỏa nghệ thuật Việt mà còn tạo sinh kế cho người dân tại Hội An.

hòa của nhiều thành phần, chất liệu và phương tiện truyền thông như video, nghệ thuật trình diễn, hội họa, điêu khắc, thơ ca, nghệ thuật công cộng...

Các dự án đã cung cấp một nền tảng tham khảo cho quản trị, quản lý và lãnh đạo cộng đồng nghệ thuật và văn hóa, cũng như chuẩn bị các kỹ năng cơ bản cho các nhà lãnh đạo trẻ tương lai của ngành văn hóa sáng tạo.

Lên Ngàn cũng thúc đẩy các sáng tạo mang tính thử nghiệm và khuyến khích các nghệ sĩ tiếp tục khám phá nghệ thuật cá nhân trong lĩnh vực tương ứng của họ, hiện thực hóa trí tưởng tượng và phản ánh các vấn đề xã hội, đồng thời góp phần đào tạo nâng cao thông qua trao truyền kinh nghiệm trực tiếp về kinh doanh nghệ thuật, văn hóa và sáng tạo tại Việt Nam.

Các dự án của Lên Ngàn được ví như thổi làn gió mới cho nghệ thuật bản địa.

Tôn vinh sự đa dạng và giao thoa văn hóa

A Sông là một tập thể nghệ thuật hoạt động độc lập và phi lợi nhuận, do nghệ sĩ thành lập và tổ chức, hoạt động chủ yếu tại khu vực Đà Nẵng - Quảng Nam, miền Trung Việt Nam. Thành lập từ năm 2019 bởi nghệ sĩ Xuân Hạ, cô đã cùng nhiều đồng nghiệp tổ chức khoảng 15 sự kiện lớn nhỏ trong khu vực Đà Nẵng & Quảng Nam, bất kể phải trải qua giai đoạn dịch bệnh vô cùng khó khăn.

Qua những năm hoạt động bền bỉ này, A Sông đã trở thành một cái tên không thể thiếu trong cộng đồng nghệ thuật miền Trung, đã thúc đẩy nhiều nghệ sĩ địa phương tham gia trưng bày tác phẩm, trình diễn, tổ chức các hoạt động nghệ thuật, cũng như đưa nghệ thuật đến gần khán giả địa phương hơn.

Hội nghị toàn quốc về văn hoá triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng nhấn mạnh một trong các nhiệm vụ trọng tâm cần thực hiện để tiếp tục xây dựng, giữ gìn và phát triển văn hoá Việt Nam là: Phát huy vai trò chủ thể sáng tạo và tôn trọng và bảo vệ sự biểu đạt đa dạng của văn hóa, của người dân, các dân tộc, các vùng, miền; Đề cao, phát huy vai trò tiên phong của đội ngũ trí thức, văn nghệ sĩ, của những người làm công tác văn hóa.

Đặc biệt, chương trình Lưu trú Nghệ thuật do nghệ sĩ Xuân Hạ điều phối và hướng dẫn, chương trình tạo điều kiện cho các nghệ sĩ, nhà nghiên cứu và những người thực hành nghệ thuật liên ngành có cơ hội khám phá và tìm hiểu sâu hơn về lịch sử, văn hóa và xã hội của miền Trung Việt Nam.

Chương trình khuyến khích sự nghiên cứu và thử nghiệm sáng tạo, tạo ra không gian cho các nghệ sĩ từ trong và ngoài khu vực gặp gỡ, trao đổi ý tưởng và phát triển dự án của mình. Mục đích chính là thúc đẩy sự hiểu biết và tôn vinh những giá trị văn hóa độc đáo của miền Trung, đồng thời hỗ trợ sự đa dạng và sáng tạo trong nghệ thuật.

Kể từ đầu năm 2023, A Sông chính thức có thêm các thành viên khác gia

nhập và hoạt động chính thức như một art collective (tập thể nghệ thuật - PV). Với sự gia nhập bởi các thành viên mới, A Sông có thêm những cuộc trao đổi sâu sắc và mang tính xây dựng hơn cho các hoạt động cộng đồng, khởi xướng nên ba chương trình chính được tổ chức thường xuyên: Cinema Con Nhà Nghèo (Cinema CNN), Cùng Ăn Cơm (CAC) và Chương trình lưu trú sáng tác (A.I.R).

Ngoài các chương trình chính được tổ chức ở Đà Nẵng - Quảng Nam, A Sông cũng được tin nhiệm, mời tham gia các dự án tại Bắc Ireland, Melbourne (Úc) và Singapore.

Điều này cho thấy dự án phần nào có tác động tích cực đến các nhóm cộng đồng khác nhau trong và ngoài khu vực. ●

Hội Phụ nữ Ứng Hòa tái chế rác.

Mô hình đổi rác lấy quà ở Quận Ba Đình.

Trước nhiều thách thức về ô nhiễm môi trường, Hà Nội đang có những bước đi thiết thực để bảo vệ môi trường, trong đó phải kể đến sự chung tay mạnh mẽ của chị em phụ nữ khắp 30 quận, huyện.

Một trong những hành động đáng chú ý nhất là cam kết của Hội LHPN Thành phố Hà Nội về việc lan tỏa thông điệp “Phụ nữ Thủ đô chung tay hành động vì không khí sạch, thành phố xanh”.

Chống rác thải nhựa

Là huyện miền núi, phụ nữ dân tộc còn gặp nhiều khó khăn nhưng huyện Ba Vì, Hà Nội luôn sẵn sàng cùng vào cuộc với chị em toàn Thành phố thực hiện phong trào “Chống rác thải nhựa”, áp dụng theo cách làm của Thành Hội. Bà Đỗ Thị Thúy Hằng, Chủ tịch Hội LHPN huyện Ba Vì chia sẻ: Trước đây, mỗi tháng Hội phải mua hàng trăm chai nước đóng băng nhựa, nhưng nay, Hội chỉ cần mua vài chục chai thủy tinh đựng nước. Trước cuộc họp, chị em sẽ cùng nhau chất nước từ bình nước lớn 20 lít vào từng bình thủy tinh nhỏ rồi rót ra ly; đồng thời pha thêm vài bình trà để đại biểu nào có nhu cầu thì tự phục vụ.

Theo bà Hằng, với những

Hà Nội đẹp hơn nhờ

○ MINH ANH

xã, thị trấn mà kinh phí hoạt động cho phong trào Hội Phụ nữ còn khó khăn, hạn chế, các đơn vị đều đồng loạt thay đổi phong cách làm việc. Tất cả sử dụng một bình to chứa nước tinh khiết rồi rót nước vào các cốc thủy tinh để sử dụng trong các cuộc họp. Để triển khai đồng loạt, Hội Phụ nữ đã trao tặng hàng nghìn bình nước thủy tinh thay thế sản phẩm nhựa dùng một lần cho các cơ sở Hội và hội viên phụ nữ trên địa bàn.

Việc dùng chai thủy tinh hay bình sứ, bình inox... đựng nước uống thay thế chai nhựa, lọ nhựa là việc làm thiết thực, cần thiết và có ý nghĩa. Đây là phong trào không chỉ được chị em phụ nữ Ba Vì ủng hộ, mà còn được nhiều chị em cán bộ, hội viên phụ nữ các quận, huyện Ba Đình, Hoàn Kiếm, Đống Đa, Gia Lâm, Đống Anh, Phú Xuyên... lần lượt áp dụng thực hiện.

Trước đây, mỗi khi đi chợ, bà Nguyễn Thị Hương, Chủ tịch Hội LHPN quận Hà Đông, Hội LHPN quận đã phát hơn 3.000 lần nhựa nhằm giúp chị em đi chợ không cần túi nilon, hạn chế sử dụng túi nilon khắp các con ngõ, khu dân cư. “Việc tuyên truyền

Từ mô hình Đổi rác lấy tiền, Hội LHPN Ba Đình đã gây quỹ mua quà tặng cho trẻ em có hoàn cảnh khó khăn.

rác thải nhựa, túi nilon” triển khai rộng rãi tại Hội LHPN 17 phường nhằm tuyên truyền về tác hại của rác thải nhựa với môi trường, bà Hương đã thay đổi thói quen tưởng chừng cố hữu. Giờ đây, bà chỉ sử dụng làn nhựa khi đi chợ, đôi khi thay đổi bằng túi vải hoặc túi thân thiện với môi trường mua tại các siêu thị lớn.

Theo bà Lại Hà Phương, Chủ tịch Hội LHPN quận Hà Đông, Hội LHPN quận đã phát hơn 3.000 lần nhựa nhằm giúp chị em đi chợ không cần túi nilon, hạn chế sử dụng túi nilon khắp các con ngõ, khu dân cư. “Việc tuyên truyền

cho các bà, các chị được các cấp Hội trong các ngày lễ kỷ niệm lớn, thu hút nhiều hội viên tham gia. Nhờ đó, mô hình có sức lan tỏa lớn đến mọi đối tượng phụ nữ. Ngoài việc sử dụng làn nhựa của các bà, các mẹ đã nghỉ hưu, nhiều chị em trong độ tuổi lao động còn chuyển sang sử dụng các sản phẩm thân thiện với môi trường như: Túi giấy, túi vải sử dụng nhiều lần, túi nilon tự phân hủy đi chợ, siêu thị, tất cả đều nhằm hạn chế túi nilon...”

Từ năm 2020, Hội LHPN Hà Nội đã đồng loạt triển khai hai mô hình “Tổ ngành hàng nói không với túi nilon” và “Chi hội phụ nữ sử dụng làn khi đi chợ”. Khắp Hà Nội, người ta dễ dàng bắt gặp những hình ảnh thân thiện môi trường: chị em chợ Ngọc Hà bán hàng bao gói bằng túi giấy, túi thân thiện với môi trường, phụ nữ Xuân La xách làn đan bằng dây buộc hàng đi chợ... Từ bàn tay phụ nữ, phong trào chống rác thải nhựa đã và đang lan rộng khắp Hà Nội. Phong trào đang dần thay đổi dần thói quen sinh hoạt của nhiều tổ ấm cũng như người thân gia đình, bạn bè các hội viên cùng tham gia thực hiện.

“Đổi rác lấy tiền”

Thời gian qua, cán bộ, hội viên phụ nữ các phường Điện Biên, Kim Mã, Thành Công, Vĩnh Phúc thuộc địa bàn quận Ba Đình, Hà Nội đã luôn tích cực thu gom, phân loại rác thải, tổng vệ sinh môi trường. Nhiều mô hình, phần việc đã được Hội LHPN các phường triển khai hiệu quả như: “Phụ nữ thu gom phân loại rác thải”, “Phụ nữ hạn chế sử dụng túi nilon”, “Phụ nữ nói không với đồ nhựa dùng một lần trong gia đình”, đặc biệt nhất là mô hình “Biến rác thành tiền”.

Cứ đến cuối tuần, bà Nguyễn Thị Hạnh, một hội viên phường Kim Mã lại lĩnh kinh “hành lý” mang đi đổi quà. Đó là một làn những loại rác tái chế như giấy, nhựa, kim loại... được bà buộc gọn gàng mang đến điểm đổi quà của Hội phụ nữ quận. Sau khi các túi rác được cân, bà cùng cháu gái nhận phiếu đổi quà và ra bàn chọn lựa những món quà. Món quà dù chỉ là những chiếc bát, hộp đựng gia vị... nhưng bà và con gái rất hào hứng bởi đã góp công sức nhỏ bé của mình vào việc làm đẹp cho thành phố cũng như chung tay bảo vệ môi trường.

Mô hình “Biến rác thành tiền” của Hội Liên hiệp phụ

Hội Phụ nữ Ứng Hòa ra quân làm sạch thị trấn Văn Đình.

Hội Phụ nữ các Quận, phường tận dụng rác thải làm đồ lưu niệm.

hàng ngàn mô hình nhỏ

nữ quận Ba Đình đã thu hút đông đảo cán bộ hội viên tham gia, trong đó tích cực nhất là các chị em phụ nữ phường Ba Đình, tổ dân phố 6, 8... thường xuyên có hơn 30 thành viên tham gia hoạt động. Hàng ngày, các thành viên trong tổ tự thu gom, phân loại phế thải tại hộ gia đình, các tuyến đường khu dân cư tự quản, sau đó mang đến điểm tập kết chung tại nhà văn hóa phố để bán lấy tiền gây Quỹ hỗ trợ. Số tiền trong Quỹ sẽ được trao cho những em học sinh nghèo, gia đình có hoàn cảnh khó khăn trên địa bàn.

Cùng với Ba Đình, rất nhiều mô hình bảo vệ môi trường của phụ nữ Hà Nội đã được đưa ra và được chị em hưởng ứng trên diện rộng. Tiêu biểu như mô hình "Đường hoa phụ nữ tự quản". Mô hình này được triển khai nhiều năm nay và đang tiếp tục được các cấp Hội triển khai hiệu quả, góp phần tạo cảnh quan xanh, sạch, đẹp từ đó nâng cao ý thức bảo vệ môi trường của hội viên phụ nữ và nhân dân tại địa phương, tham gia xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh. Tính đến nay, toàn Thành phố Hà Nội đã có hơn 8.200 đoạn đường phụ nữ tự

quản với 3.999 đoạn đường xanh - sạch - đẹp, 841 đoạn đường nở hoa.

Hội phụ nữ các cấp cũng đang tiếp tục duy trì mô hình "Biển điểm chân rác thành vườn hoa phụ nữ tự quản". Hội LHPN tại 100% quận, huyện, thị xã hưởng ứng và triển khai nhiệt tình với 67 mô hình được thành lập mới. Toàn thành phố có 366 vườn hoa phụ nữ tự quản.

Mô hình "Phụ nữ tham gia xây dựng điểm sinh hoạt cộng đồng, nhà văn hoá xanh - sạch - đẹp thân thiện môi trường" cũng là một trong những phong trào ý nghĩa được cán bộ, hội viên phụ nữ các huyện triển khai hiệu quả gắn với cuộc vận động "Xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch", xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh trong đó phụ nữ làm nòng cốt vận động cộng đồng tham gia làm đẹp cảnh quan, giữ gìn vệ sinh môi trường, trồng cây xanh, hoa, tủ sách, trang bị dụng cụ thể thao (trong đó có nhiều thiết bị tự

vật liệu tái chế)... phục vụ cho sinh hoạt cộng đồng tại khu dân cư. Đến nay, toàn thành phố có 764 điểm sinh hoạt cộng đồng với sự tham gia nhiệt tình, nòng cốt của hội viên phụ nữ.

Tạo sự thay đổi từ những điều nhỏ nhất

Hà Nội tự hào là thành phố có bề dày lịch sử truyền thống ngàn năm văn hiến, anh hùng, thành phố vì hoà bình. Xây dựng Thủ đô Hà Nội trở thành đô thị thông minh, hiện đại, xanh, sạch, đẹp, an ninh, an toàn; phát triển nhanh, bền vững là quan điểm, mục tiêu mà Đảng bộ, chính quyền và mọi người dân Thủ đô đang nỗ lực thực hiện.

Thế nhưng, trong tiến trình phát triển, Hà Nội đang phải đối mặt với nhiều thách thức trong đó có vấn đề ô nhiễm môi trường, nhất là môi trường không khí. Khói bụi từ các cơ sở sản xuất trên địa bàn thành phố và một số tỉnh

lân cận, từ khí xả thải của các phương tiện ô tô, xe máy tập trung mật độ cao tại khu vực đô thị, từ việc đun bếp than tổ ong trong sinh hoạt, đốt rơm rạ, rác sau thu hoạch, từ hoạt động phá dỡ các công trình cũ, vận chuyển vật liệu xây dựng, phế thải; tác động của biến đổi khí hậu, đặc điểm địa hình, khí hậu cộng với hiệu ứng đô thị tác động tiêu cực đến chất lượng không khí của Hà Nội. Chất lượng không khí ảnh hưởng đến chất lượng cuộc sống của mỗi người dân, nhất là phụ nữ, trẻ em và người già, là những đối tượng dễ bị tổn thương...

Phó Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ thành phố Hà Nội Phạm Thị Mỹ Hoa cho biết: "Chiếm 50,4% dân số, phụ nữ Hà Nội có vai trò quan trọng trong việc chung sức cùng chính quyền, các ban, ngành, đoàn thể thành phố bảo vệ môi trường, làm đẹp cảnh quan. Bảo vệ môi trường sinh thái, chủ động ứng phó với biến đổi khí hậu là một trong những chương trình hành động của tổ chức Hội phụ nữ"

Theo bà Hoa, trong thời gian qua, các cấp Hội phụ nữ Hà Nội đã tích cực tổ chức nhiều buổi tuyên truyền, hội

thảo chuyên đề, triển khai thực hiện Cuộc vận động "Xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch", Cuộc vận động "Phụ nữ Thủ đô ứng xử đẹp", chương trình trồng cây xanh - "Phụ nữ vun trồng tương lai", các đoạn đường phụ nữ tự quản xanh, sạch, đẹp, mô hình sống xanh, hạn chế rác thải nhựa, tái chế-tái sử dụng, mô hình xử lý rơm rạ sau thu hoạch thành phân bón, sử dụng rơm rạ trồng nấm, vận động các hộ gia đình không đốt bếp than tổ ong trong sinh hoạt hàng ngày...

Bà Hoa khẳng định, phụ nữ Hà Nội đang cùng nhìn nhận và cùng nhau tạo sự thay đổi từ những điều nhỏ nhất hàng ngày. Mỗi phụ nữ trồng thêm một cây xanh, mỗi cơ sở Hội một công trình cây xanh, giảm thiểu sử dụng túi ni lông, phân loại và tái chế rác thải, sử dụng năng lượng tiết kiệm, nâng cao ý thức bảo vệ môi trường, làm đẹp cảnh quan, phát triển bền vững. ●

MỘC BẢN THANH LIỄU:

Hồi sinh truyền thống từ đôi bàn tay tài hoa

◉ **NGUYỆT LINH**

Nổi tiếng với kỹ thuật điêu khắc mộc bản tinh xảo có tuổi đời 581 năm, hành trình hồi sinh làng nghề mộc bản Thanh Liễu ghi nhận nỗ lực bảo tồn một trong những di sản độc đáo của người Việt. Bên cạnh đó, sự trở lại của kỹ thuật khắc in truyền thống là cơ hội để lớp nghệ nhân đương đại đóng góp, sáng tạo nhằm trao truyền giá trị văn hóa tới tương lai.

Theo dấu tiền nhân

Sinh ra và lớn lên ở làng Thanh Liễu, phường Tân Hưng (TP Hải Dương, tỉnh Hải Dương), ngay từ khi còn nhỏ nghệ nhân trẻ Nguyễn Công Đạt đã yêu thích mỹ thuật truyền thống và dành tình yêu đặc biệt cho nghề điêu khắc mộc bản của quê hương mình. Theo lời kể của anh, kể từ năm 2022 với quyết tâm hồi sinh làng nghề, kế thừa truyền thống tốt đẹp của tổ tiên, Nguyễn Công Đạt cùng các nghệ nhân cuối cùng trong làng đã dành nhiều thời gian thực hiện một tâm nguyện đặc biệt. Đó là hành trình hồi sinh lại làng nghề Thanh Liễu - trung tâm của nghề in khắc mộc bản lớn nhất tại Việt Nam.

Để tái dựng lại làng nghề, họ lặn lội đến những ngôi cổ tự lớn trong cả nước, gập gờ các nhà nghiên cứu, tìm lại lịch sử, sưu tầm minh chứng, tư liệu về các bộ ván khắc còn lưu giữ dấu ấn tinh hoa của tiền nhân. Khởi tư liệu thu được phát lộ một giai đoạn lịch sử

Bộ đồ nghề thiết thân của nghệ nhân Thanh Liễu.

rõ nét của nghề in ấn Việt Nam trong gần 600 năm và chỉ bắt đầu thoái trào vào thập niên 90 của thế kỷ trước, khi máy móc phương Tây ồ ạt nhập về thay thế cho các làng nghề thủ công.

Hai năm nỗ lực phục dựng làng nghề, hành trình tìm về với di sản không chỉ mang đến cho cá nhân Nguyễn Công Đạt những hiểu biết sâu sắc về lịch sử nghề khắc mộc bản của Việt Nam mà góp phần nâng cao tay nghề, giúp anh trở thành nghệ nhân thuần thực ở cả khía cạnh khắc tranh và khắc chữ.

Chia sẻ về kho tri thức và kỹ năng điêu khắc mà những người thợ Thanh Liễu góp nhặt, sáng tạo trong nhiều

Nghệ nhân Nguyễn Công Đạt thực hiện một bản khắc cổ truyền.

tới hàng trăm năm đã để lại nhiều di sản quý cho hậu thế, góp phần lưu giữ những giá trị văn hóa nghệ thuật của người Việt. Theo nhà nghiên cứu nghệ thuật Lê Quốc Việt, Thám hoa Lương Như Hộc (1420-1501) được coi là ông tổ nghề khắc in ở Thanh Liễu.

Sinh thời, Lương Như Hộc có hai lần đi sứ nhà Minh vào các năm 1443 và 1459. Nhân đó ngài đã học nghề khắc ván từ Trung Hoa và truyền bá kỹ thuật cho người dân tại quê nhà. Nhờ công đức của vị thám hoa triều Lê mà nghề in nước ta có bước phát triển vượt bậc kể từ thế kỷ 15.

Sử sách chép lại nghề in khắc mộc bản tại Hải Dương từng phát triển thịnh đạt vào các thời Hậu Lê, Lê Trung Hưng và đạt đến đỉnh cao vào thời nhà Nguyễn với tên tuổi của phường in nức tiếng Hồng Lục - Liễu Tràng. Trong thời gian này nghệ nhân ở làng Thanh Liễu cùng những làng xung quanh như Khuê Liễu, Liễu Tràng đã khắc in nhiều loại mộc bản phục vụ đời sống nhân dân và triều đình như kinh sách, thơ văn, tranh trang trí, phù, bùa, ấn, tranh vàng mã, áo Lục thù, tranh Thập vật... Nghề thủ công truyền thống đã đem lại cuộc sống dư giả cho những người thợ, biến vùng đất này thành thủ phủ của nghề in trong cả nước.

thế kỷ, Nguyễn Công Đạt cho biết: "Để có một bản in đẹp, người thợ Thanh Liễu phải tỉ mỉ trong từng công đoạn, kể từ chọn gỗ, khắc chạm cho đến lăn mực, in trên giấy".

Những tấm gỗ được lựa chọn để làm ván thường là gỗ cây thị hoặc cây thừng mực. Đây là dòng gỗ màu trắng, vân gỗ chặt, dễ điêu khắc, ít cong vênh nứt vỡ, từ đó có thể bảo quản lên tới hàng trăm năm. Gỗ sau khi được lựa chọn sẽ được xử lý thêm một số công đoạn khác như chà, mài, ngâm, rửa để đạt được bề mặt tiêu chuẩn cho việc vẽ nét và điêu khắc. Các nghệ nhân thường sử

dụng dao, nạo, đục, dùi, đục... Đặc biệt phải

kể tới con dao ngang, một công cụ được sáng tạo và sử dụng duy nhất tại làng nghề Thanh Liễu.

"Công đoạn quan trọng nhất là điêu khắc, việc này đòi hỏi sự khéo léo tuyệt đối từ phía người thợ. Một nét chạm quá tay cũng có thể khiến mộc bản bị lỗi và không thể sửa chữa. Thông thường, mỗi ván in sách tương đương với hai trang giấy và tốn khoảng một tuần làm việc của người thợ lành nghề", Nguyễn Công Đạt nhấn mạnh.

Năm thế kỷ vui buồn cùng nghề in

Nghề khắc in mộc bản Thanh Liễu với tuổi đời lên

Khắc in mộc bản giúp lưu giữ tri thức qua các thời kỳ.

làng nghề nhiều lứa thợ giỏi, chung tay thực hiện những tác phẩm san khắc nổi tiếng trong lịch sử.

Tự hào về truyền thống gia đình, ông Tráng theo nghề ngay từ khi còn nhỏ và đầu đầu vì sự mai một của cái tên Thanh Liễu suốt hàng chục năm nay. Ông vẫn nhớ câu chuyện được các bậc cha chú truyền lại, kể về những người thợ Thanh Liễu đã được các vị sư trụ trì chùa Vĩnh Nghiêm vời đến làm công lâu dài tại chùa như thế nào, trực tiếp thực hiện các công đoạn chế tác mộc bản, in sách và đóng sách ra sao.

Trong quá khứ, kỹ thuật khắc chữ và đồ án trang trí trên mỗi tấm ván đều đúng theo quy chuẩn in ấn thời bấy giờ và người thợ nào cũng phải nắm được khuôn thước đó. Mỗi trang sách in ra sẽ có biên lan (khung viền lề sách), bản tâm (vị trí khắc tiêu đề sách), ngư vĩ (gây sách). Đặc biệt, ở ván khắc tương ứng với trang đầu và trang cuối của mỗi cuốn sách, thường có lạc khoản cho biết thời gian san khắc, người san khắc và nơi lưu trữ các tấm ván.

Cuối thế kỷ 20, do sự phát triển của kỹ thuật in ấn hiện đại, nghề khắc in mộc bản không còn phổ biến như trước, nhiều nghề nhân bỏ nghề và kỹ thuật in khắc dần mai một. Dù vậy sau 30 năm mất dấu trên thị trường, hiện nay ở làng Thanh Liễu vẫn còn một số hộ gia đình và những nghề nhân say mê lưu giữ nghề truyền thống, khơi lên ngọn

lửa kỳ vọng tiếp nối di sản của thế hệ cha ông. Là cháu của cụ Nguyễn Công Nền, người nghề nhân san khắc những mộc bản tại chùa Vĩnh Nghiêm và Bồ Đà (Bắc Giang) mà ngày nay đã trở thành bảo vật quốc gia và di sản tư liệu thế giới, nghề nhân Đinh Công Tráng cho biết dòng họ ông có nhiều đời theo nghề in, khắc mộc bản. Họ đã đóng góp cho

Trong không ai biết, ngoài nhiều người hay

Chia sẻ về thách thức tái dựng làng nghề truyền thống có tuổi đời hơn nửa thiên niên kỷ với *Ngày Nay*, nghề nhân Đinh Công Tráng nhận định do việc hành nghề bị đứt đoạn trong hàng chục năm nên khi quyết tâm phục hồi, ông và những người nghề nhân khắc đã gặp không ít khó khăn.

Sau nhiều năm tháng rời xa con dao, cái đục, khi quay về với nghề cũ, họ đã mất nhiều tháng trời để ôn tập cách thức, rèn luyện đôi tay dẻo, mềm, linh hoạt. Dù vậy, điều may mắn chính là kỹ thuật truyền thống của làng chưa bị thất tán bởi vẫn in hằn trong ký ức của các nghề nhân cao niên.

Khó khăn tiếp theo được ông Tráng chia sẻ là để phục hồi lại làng nghề, các nghề nhân đều phải tự thân đi tìm chứng cứ, tư liệu. Họ tự tìm tới những nơi lưu trữ mộc bản do lớp thợ tiền nhân Thanh Liễu từng thực hiện, lấy tên các nghề nhân trong quá khứ... Cho tới nay, họ vẫn chưa nhận được sự giúp sức từ chính sách hay các tổ chức văn hóa.

"Dù gặp không ít khó khăn để hồi sinh làng nghề nhưng chúng tôi vẫn kiên tâm, kết nối với nhau thành một nhóm. Về chính sách đối với một di sản quý báu như nghề in

khắc Thanh Liễu thì chúng tôi chưa thấy rõ. Chính vì thế làng mộc bản Thanh Liễu đang ở tình trạng trong không ai biết, ngoài nhiều người hay", ông Tráng nói.

Cũng theo ông, đang có một lớp trẻ năng động ở làng Thanh Liễu mà đại diện là nghề nhân Nguyễn Công Đạt. Họ không chỉ có niềm đam mê với nghề truyền thống mà còn có thể kết nối, ứng dụng những tiến bộ khoa học kỹ thuật. Họ chính là nhân tố khích lệ lớp nghề nhân cao tuổi truyền nghề và khuyến khích thế hệ tiếp theo học nghề, theo nghề.

Hiện nay, các nghề nhân Thanh Liễu đang tập trung hoàn thiện các kỹ thuật nghề truyền thống, đồng thời họ mạnh dạn tìm lối đi để bắt nhịp với đời sống đương đại. Một số sản phẩm đương đại sản sinh từ đôi bàn tay khéo léo của họ đã có mặt trên thị trường, bước đầu tạo ra giá trị kinh tế.

"Với danh tiếng trong quá khứ và sự nỗ lực của làng nghề ở hiện tại, chúng tôi hy vọng các sản phẩm mộc bản Thanh Liễu sớm tìm được chỗ đứng trên thị trường để làng nghề có thể phát triển bền vững. Bên cạnh dự án phục hồi vốn cổ, chúng tôi kết hợp với nhà sáng lập Ngô Quý Đức của Phường Bách Nghệ và các nhà nghiên cứu mỹ thuật để tạo ra những bộ ván khắc mới, có cách thể hiện phù hợp với hơi thở cuộc sống hôm nay", nghề nhân trẻ Nguyễn Công Đạt kỳ vọng. ●

○ **Kỹ thuật in khắc mộc bản tinh xảo Thanh Liễu đã góp phần tạo ra 3 khối mộc bản được UNESCO công nhận là Di sản tư liệu thế giới khu vực châu Á Thái Bình Dương là Mộc bản triều Nguyễn, Mộc bản chùa Vĩnh Nghiêm và Mộc bản trường học Phúc Giang.**

Âm nhạc tạo dấu ấn công

◉ **HUYỀN NGUYỄN**

Hai đêm diễn của Westlife mang tên “The Hits Tour 2024” trong hành trình lưu diễn tại nhiều quốc gia đầu tháng 6/2024 đã ghi điểm ấn tượng cho thành phố cổ kính ngàn năm văn hiến. Hà Nội dần tô đậm tên trên bản đồ âm nhạc thế giới, mở ra cánh cửa mới phát triển công nghiệp văn hóa cho thành phố.

Thăng hoa cùng thần tượng

Tối 4/6, đêm nhạc đầu tiên trong tour diễn The Hits Tour 2024 của Westlife tại Việt Nam đã diễn ra tại Cung Điện kinh Mỹ Đình, Hà Nội với sự tham gia của 8.000 khán giả.

Đêm nhạc do Trung tâm Tổ chức biểu diễn nghệ thuật và sự kiện Văn hóa - Nhà hát Lớn Hà Nội phối hợp tổ chức. Đây là sự kiện âm nhạc quốc tế hướng tới kỷ niệm 70 năm giải phóng Thủ đô cũng như chiến lược phát triển ngành công nghiệp văn hóa, cũng là lần thứ ba Westlife sang Việt Nam biểu diễn. Lần gần nhất, vào ngày 21-22/11/2023 nhóm đã có hai đêm biểu diễn tại TP HCM trong khuôn khổ The Wild Dreams Tour.

Đồng hành Westlife trong tour diễn lần này là nhóm 911 với vai trò khách mời đặc biệt. Năm 2022-2023, nhóm cũng đã nhiều lần đến Việt Nam biểu diễn. Dù ngoại hình đã thay đổi nhiều so với hơn 20 năm trước nhưng ba thành viên 911 vẫn nhảy và hát sôi nổi.

Mỗi đêm, ước tính tầm 8.000 khán giả trong đó có nhiều fan cứng của Westlife từ những ngày đầu nhóm thành lập từ nhiều nơi đổ về Hà Nội đã được chiêu đãi bữa tiệc âm nhạc và thị giác ấn tượng. Tính nhẩm, khoảng 16.000 fan của ban nhạc đình đám thế giới tề tựu tại Thủ

Nhóm Westlife cảm ơn Việt Nam và Ireland hát My Love.

Concert Born Pink World Tour khiến nhiều khán giả bùng nổ cảm xúc.

đô, hòa cùng đam mê cháy bỏng với những phút giây thăng hoa cùng thần tượng.

Show diễn của Westlife “The Hits Tour” tại Thủ đô chỉ có sự góp mặt của ba thành viên Shane Filan, Nicky Byrne và Kian Egan nhưng vẫn khiến khán giả phấn khích tột độ. Những bản hit đình đám nhất đi cùng năm tháng của ban nhạc này được nhóm gửi tới khán giả trong hai đêm nhạc bùng nổ.

Lần lượt các bản hit: “Seasons In The Sun”, “If I Let You Go”, “Swear It Again”, “Fool Again”, “My Love”, “Bop Bop Baby”, “You Raise Me

Up”, “Flying Without Wing”, “When You’re Looking Like That”, “I Lay My Love On You”, “Beautiful In White”... được mang lên sân khấu.

Các thành viên Shane Filan, Nicky Byrne đều ở độ tuổi U50 nhưng vẫn hát live, nhảy và biểu diễn rất sung. Đặc biệt, giọng hát live của các nam ca sĩ không khác nhiều như khi ở trong phòng thu, không có biểu hiện hụt hơi.

Trái với nhận định của nhiều người rằng Westlife đã già và hết thời, họ vẫn duy trì được phong độ hiếm có ở tuổi của mình và cống hiến

cho khán giả Hà Nội một đêm diễn đỉnh cao. Ba quý ông U50 dù không còn trẻ trung nhưng giọng hát, phong độ và tình cảm dành cho khán giả khi đứng trên sân khấu vẫn khiến người hâm mộ mê đắm.

Trong khi đó, ba chàng trai của 911 khởi động đêm diễn với gần 10 ca khúc quen thuộc gắn liền tên tuổi với nhóm cũng như khán giả Việt thế hệ 8X, 9X như: “The Day We Find Love”, “How do you want me to love you” và đặc biệt là ca khúc “I Do” được họ thể hiện vô cùng thành công với Đức Phúc năm ngoài. Họ cũng trình diễn các bài hát làm nên tên tuổi nhóm ở thập niên 1990 như “Don’t Make Me Wait”, “All I Want Is You”, “The Day We Find Love”, “A Little Bit More”, “Love Sensation”, “Party People”, “Body Shaking”...

Thành phố của âm nhạc

Trong hai đêm diễn tại Hà Nội, Westlife đã rất nhiều lần thể hiện tình cảm riêng của họ dành cho Việt Nam suốt từ đầu đến cuối chương trình. Ban nhạc đình đám tích cực giao lưu với khán giả

bên dưới khi nói nhiều câu tiếng Việt đơn giản như: “Giơ tay lên”, “Hạ tay xuống”, “Xin chào”, “Tôi yêu bạn”, “Tôi yêu Hà Nội”, “Tôi yêu Việt Nam”. Khán giả đến xem show đều được xếp ghế ngồi nhưng đến giữa đêm nhạc, tất cả đều đứng dậy, hò reo và hòa chung không khí sôi động cùng ban nhạc họ yêu mến.

Ca sĩ Nicky chia sẻ: “Đây là một đêm diễn tuyệt vời vì các bạn đã đến đây, chặt kín sân vận động này. Chúng tôi đã hứa sẽ quay trở lại Việt Nam khi năm ngoài biểu diễn ở TP HCM. Đó cũng là một show diễn khó quên”. Sau hai đêm diễn tại Hà Nội, Westlife tiếp tục mang “The Hits Tour 2024” sang Hàn Quốc, Malaysia, Indonesia.

Hà Nội những năm gần đây đang dần trở thành điểm dừng chân hấp dẫn với các ban nhạc, nghệ sĩ nổi tiếng thế giới. Người hâm mộ Thủ đô chưa thể quên hai đêm diễn của các cô gái BlackPink thu hút fan từ khắp nơi trên thế giới đến với Hà Nội tháng Bảy năm ngoài. Ban nhạc nữ Blackpink đã có một đêm diễn ấn tượng tại Hà Nội, không chỉ

nghiệp văn hóa Thủ đô

Cảnh quay Kenny G tại Văn Miếu - Quốc Tử Giám.

với các bài hát nổi tiếng của nhóm mà còn với những màn nhảy, múa đậm “chất liệu” Việt Nam khiến hàng chục nghìn khán giả vô cùng phấn khích. Điểm nhấn trong đêm nhạc Born Pink World Tour chính là tiết mục nhảy cover ca khúc “See tình” và

các thành viên đội nón lá khi biểu diễn một số tiết mục. Nhiều người hâm mộ từ Hàn Quốc, Philippines, Trung Quốc... cũng đã tới Việt Nam và tham gia buổi biểu diễn của Blackpink. Ở Việt Nam, không ít người đã từ các tỉnh, thành phố khác

hội tụ về Hà Nội để được tận mắt ngắm nhìn và thưởng thức show diễn của 4 cô gái thần tượng. Gần đây nhất, hai buổi biểu diễn của “huyền thoại” Kenney G đã khiến hàng ngàn trái tim khán giả xao xuyến. Sự kết hợp của huyền

“ Đây là một đêm diễn tuyệt vời vì các bạn đã đến đây, chật kín sân vận động này. Chúng tôi đã hứa sẽ quay trở lại Việt Nam khi năm ngoái biểu diễn ở TPHCM. Đó cũng là một show diễn khó quên.

Ca sĩ Nicky

thoại saxophone thế giới Kenny G trong nhà hát giữa Thủ đô Hà Nội đạt chuẩn thiết kế và âm thanh quốc tế đã mang đến một trải nghiệm âm nhạc khó quên cho khán giả. Trong MV ra mắt sau đó là “Going home”, nghệ sĩ Kenny G đã trình diễn ca khúc “Going Home” tại các địa danh nổi tiếng của Thủ đô Hà Nội như Hồ Gươm, Hoàng Thành Thăng Long, Văn Miếu - Quốc Tử Giám, cầu Long Biên... Thủ đô ngàn năm văn hiến hiện lên với vẻ đẹp vừa bình yên, lãng mạn vừa hào hùng, cổ kính trên nền bản nhạc đã quen thuộc với hàng triệu khán giả.

Trước đó, còn rất nhiều chuyến lưu diễn của các nghệ sĩ nổi tiếng thế giới chọn Việt Nam và đặc biệt là Hà Nội là điểm dừng chân. Điều đó cho

thấy, Hà Nội đã trở thành điểm đến hấp dẫn, là điểm hẹn âm nhạc, là thành phố của âm nhạc, lễ hội, niềm tin và sự yêu mến tràn đầy. Với thông tin về các chuyến lưu diễn với điểm dừng chân là Hà Nội được thông báo trên toàn cầu, Hà Nội đã “ghim” tên mình trên bản đồ âm nhạc thế giới về một thành phố sôi động, mến khách, cơ sở vật chất thuận lợi cho những chương trình tầm cỡ quốc tế. Cùng với những nỗ lực thu hút khách du lịch, phát triển các giá trị văn hóa, trong chiến lược phát triển công nghiệp văn hóa của mình, Hà Nội cũng mong muốn lan tỏa hình ảnh một Thủ đô hội nhập và trải thảm đón chờ các sự kiện văn hóa có ý nghĩa với thế giới. ●

Đêm diễn đầy cảm xúc của Westlife tại Hà Nội.

Dàn nhạc đa quốc gia và lan tỏa âm nhạc cổ điển

◉ MAI SƠN

Với mong muốn giới thiệu âm nhạc cổ điển một cách sâu rộng tại Việt Nam, nhiều năm trở lại đây, Vietnam Youth Music Institute (VYMI) tổ chức nhiều hoạt động, dự án để khán giả trong nước dễ dàng trải nghiệm những góc nhìn mới về loại hình âm nhạc này.

Chiếc kèn trumpet của hai cô bé Hòa Bình

Còn khá nhỏ và không sinh sống ở thành phố lớn nhưng niềm đam mê trumpet và khát khao được chơi trong dàn nhạc giao hưởng cùng các bạn đồng trang lứa đã giúp hai chị em Nguyễn Ngọc Thùy Trang (11 tuổi) và Nguyễn Ngọc Thi Thư (14 tuổi) không quản ngại đường xa. Đầu đặn vào mỗi sáng Chủ nhật hằng tuần, hai em lại bắt chuyến xe khách sớm nhất, khởi hành từ Hòa Bình đến Hà Nội để tham gia Dàn nhạc Giao hưởng Trẻ Việt Nam, một dự án của VYMI.

Sau gần một năm miệt mài luyện tập cùng các thành viên, Thùy Trang và Thi Thư đã có cơ hội bước lên sân khấu Nhà hát Lớn, trình diễn những tác phẩm âm nhạc cổ điển tuyệt vời trước cộng đồng. Sự hiện diện của hai em nhỏ trên sân khấu không chỉ là niềm tự hào của cả nhân hai em mà còn truyền cảm hứng sâu sắc đến các bạn trẻ đam mê âm nhạc trên khắp cả nước.

Chia sẻ về niềm đam mê âm nhạc của mình, hai chị em Trang và Thư cho biết hiện tại cả hai đều đang học và theo đuổi trumpet. Đây là loại nhạc cụ kén người chơi tại Việt Nam, đặc biệt là các bạn nữ.

Hai chị em Nguyễn Ngọc Thùy Trang (trái) và Nguyễn Ngọc Thi Thư (phải) tập cùng Dàn nhạc Giao hưởng trẻ Việt Nam.

Dù vậy, hai em vẫn lựa chọn nhạc cụ này bởi được hướng dẫn và truyền cảm hứng từ bố, người từng theo học nhạc cụ này.

"Em bắt đầu chơi trumpet từ năm lớp 1 còn Trang bắt đầu từ lúc 5 tuổi do bố chỉ dạy. Lúc đầu em chưa thích lắm, nhưng từ khi tham gia dàn nhạc và được biểu diễn ở hòa nhạc cộng đồng cùng các bạn thì em cảm thấy thích chiếc kèn hơn", Thi Thư kể lại.

Tài năng của Trang và Thư được phát hiện nhờ nghệ sĩ Trần Hiến, Bè trưởng kèn trombone tại Dàn nhạc giao hưởng quốc gia Việt Nam, khi anh vô tình xem đoạn clip do bố của hai bạn nhỏ đăng trên Facebook ghi lại cảnh hai chị em say sưa chơi trumpet. Ngay sau đó, nghệ sĩ Trần Hiến đã liên hệ với gia đình, giới thiệu hai em vào dàn nhạc.

Dù cách nơi luyện tập cả một hành trình dài 100km

nhưng Trang và Thư luôn là một trong những thành viên đến sớm nhất dàn nhạc. Các em luôn chăm chỉ và có kết quả tập luyện tốt dưới sự đánh giá của huấn luyện viên và nhạc trưởng.

Việc hai bạn nhỏ như Trang và Thư xuất hiện ở dàn nhạc hàng tuần là một điều vô cùng đáng quý, vì vậy, hai chị em đã nhận được hai chiếc kèn trumpet cũng như chi phí tham gia từ VYMI để có thể tiếp tục theo đuổi niềm đam mê với âm nhạc cổ điển của mình.

Dàn nhạc đa quốc gia đầu tiên của Việt Nam

Dàn nhạc Giao hưởng Trẻ Việt Nam và Chương trình Giáo dục & Thường thức Âm nhạc cổ điển là hai khối dự án trọng tâm được VYMI triển khai trong những năm vừa qua. Thành lập từ năm 2021, VYMI hoạt động như một doanh nghiệp xã hội không vì

lợi nhuận với sứ mệnh truyền cảm hứng cho người trẻ xây dựng mối quan hệ lâu dài với âm nhạc, đặc biệt là âm nhạc cổ điển thông qua các chương trình trải nghiệm đa dạng.

Chia sẻ với *Ngày Nay*, Giám tuyển giáo dục của VYMI Phương Vũ cho biết, tại các nước phát triển trên thế giới, âm nhạc cổ điển được coi là một loại hình nghệ thuật tinh hoa, có quá trình hình thành, phát triển lâu đời. Rất nhiều loại hình biểu diễn, khám phá âm nhạc cổ điển đã được sáng tạo, nhận được sự hưởng ứng tích cực trên toàn cầu. Với ý nghĩa đó, đội ngũ sáng lập VYMI cũng mong muốn có thể giới thiệu loại hình âm nhạc mang nhiều giá trị văn hoá này về Việt Nam để các khán giả trong nước có cơ hội được trải nghiệm, tạo động lực, truyền cảm hứng để mọi người tìm hiểu, gắn bó với âm nhạc cổ điển.

khát vọng tới người Việt

Sự đa dạng văn hóa giúp VYMI đem đến những bữa tiệc âm nhạc cổ điển đa dạng.

“VYMI dành sự quan tâm đặc biệt đến các nghệ sĩ trẻ và khán giả trẻ, tương lai của ngành công nghiệp văn hóa tại Việt Nam nói riêng và thế giới nói chung. Chúng tôi mong muốn kiến tạo những sân chơi âm nhạc cho khán giả và nghệ sĩ được gặp gỡ, làm bạn trọn đời với nhau”, Phương Vũ nhấn mạnh.

Trong ba năm qua, VYMI dành nhiều nguồn lực để hỗ trợ việc ra mắt của các nghệ sĩ trẻ, trao cơ hội cho các nghệ sĩ trẻ, nghệ sĩ không chuyên đến từ cộng đồng, giúp họ được biểu diễn ở các sân khấu lớn cùng Dàn nhạc Giao hưởng Việt Nam, hay đưa các nghệ sĩ nổi tiếng thế giới về biểu diễn giao lưu cùng các nghệ sĩ trẻ... Đặc biệt, Dàn nhạc Giao hưởng Trẻ Việt Nam do VYMI xây dựng đã trở thành dàn nhạc giao hưởng trẻ đa quốc gia đầu tiên trong cả nước dành cho

thanh thiếu niên từ 12 đến 22 tuổi.

Trên hành trình đầy cảm hứng của mình, các thành viên của Dàn nhạc Giao hưởng Trẻ Việt Nam đã cùng nhau biểu diễn tại các concert thường niên tổ chức tại các nhà hát lớn trong cả nước. Họ cũng là những nghệ sĩ trình diễn được biết đến rộng rãi thông qua chuỗi Hòa nhạc cộng đồng VYO Community Concert đã và đang được tổ chức tại hàng loạt địa điểm sáng tạo quanh thủ đô.

Đa dạng văn hóa trong âm nhạc

Được hỏi về khó khăn trong việc vận hành một dàn nhạc trẻ đa quốc gia, đại diện VYMI cho biết sự đa dạng quốc gia đồng nghĩa với sự đa dạng văn hóa. Gần như ở mọi dự án, VYMI đều truyền đi thông điệp về âm nhạc dành cho tất cả mọi người, không

phân biệt quốc gia, độ tuổi, trình độ.

“Sự đa dạng văn hóa của các nghệ sĩ là cơ hội để VYMI có thể đem đến những bữa tiệc âm nhạc cổ điển đa dạng đến cho khán giả: âm nhạc cổ

điển trong văn hóa Nhật Bản, âm nhạc cổ điển trong những bài dân ca Anh, âm nhạc cổ điển ở thời kỳ đương đại và chắc chắn là có cả âm nhạc cổ điển mang âm hưởng Việt Nam”, Phương Vũ chia sẻ.

Cũng vì lý do này, các khán giả của VYMI không chỉ là khán giả Việt Nam mà còn có cả các khán giả quốc tế. Các chương trình đều được thực hiện song ngữ, các sản phẩm trong hòa nhạc như quyển giới thiệu chương trình, poster phần lớn cũng được làm song ngữ.

Dù vậy, dàn nhạc đa quốc gia cũng tạo ra một số thử thách mang tính kỹ thuật như việc sử dụng toàn bộ tiếng Anh trong thời gian tập luyện khiến cho không phải bạn nhỏ nào cũng có thể nghe hiểu Tiếng Anh một cách thành thạo. Nên thông thường, nghệ sĩ hướng dẫn sẽ phải tùy từng lúc để dịch song ngữ. Việc dịch song ngữ sẽ khiến phần diễn giải dài ra hơn và có thể sẽ gây mất tập trung hơn cho các bạn thành viên nhỏ tuổi.

“Việc cân bằng trong cách thức diễn giải, thời lượng diễn giải sao cho dễ hiểu lại

không dài dòng và bằng cả hai thứ tiếng quả là một thử thách mỗi tuần với đội ngũ. Nhưng việc dụng công lật đi lật lại bài giảng mỗi tuần giúp các thành viên có cái nhìn đa chiều hơn, cũng như được tiếp cận văn hoá thông qua luyện tập âm nhạc để từ đó nuôi dưỡng những thấu cảm văn hóa”, nữ giám tuyển giáo dục của VYMI nhận định.

Nói về thành tựu của VYMI, theo Phương Vũ chính là 100% các buổi biểu diễn cháy vé cùng những năng lượng tuyệt vời truyền đi khắp khán phòng trong những đêm diễn. Ngoài ra là sự đồng hành của rất nhiều nghệ sĩ trong và ngoài nước để VYMI thực hiện sứ mệnh của mình.

“Trong năm 2024, VYMI sẽ tiếp tục phát triển các chương trình nghệ thuật sẵn có và tổ chức với tần suất đều đặn như VYO Concert, Triangle Concert Series, VYMI Edu Concert ... Song song với đó là nghiên cứu, khám phá và sáng tạo thêm nhiều loại hình biểu diễn nghệ thuật kết hợp đa ngành và kết nối với nghệ sĩ cổ điển trên khắp thế giới”, Phương Vũ cho hay. ●

Khi thị hiếu khán giả thay đổi

◉ **THỊNH JOEY**

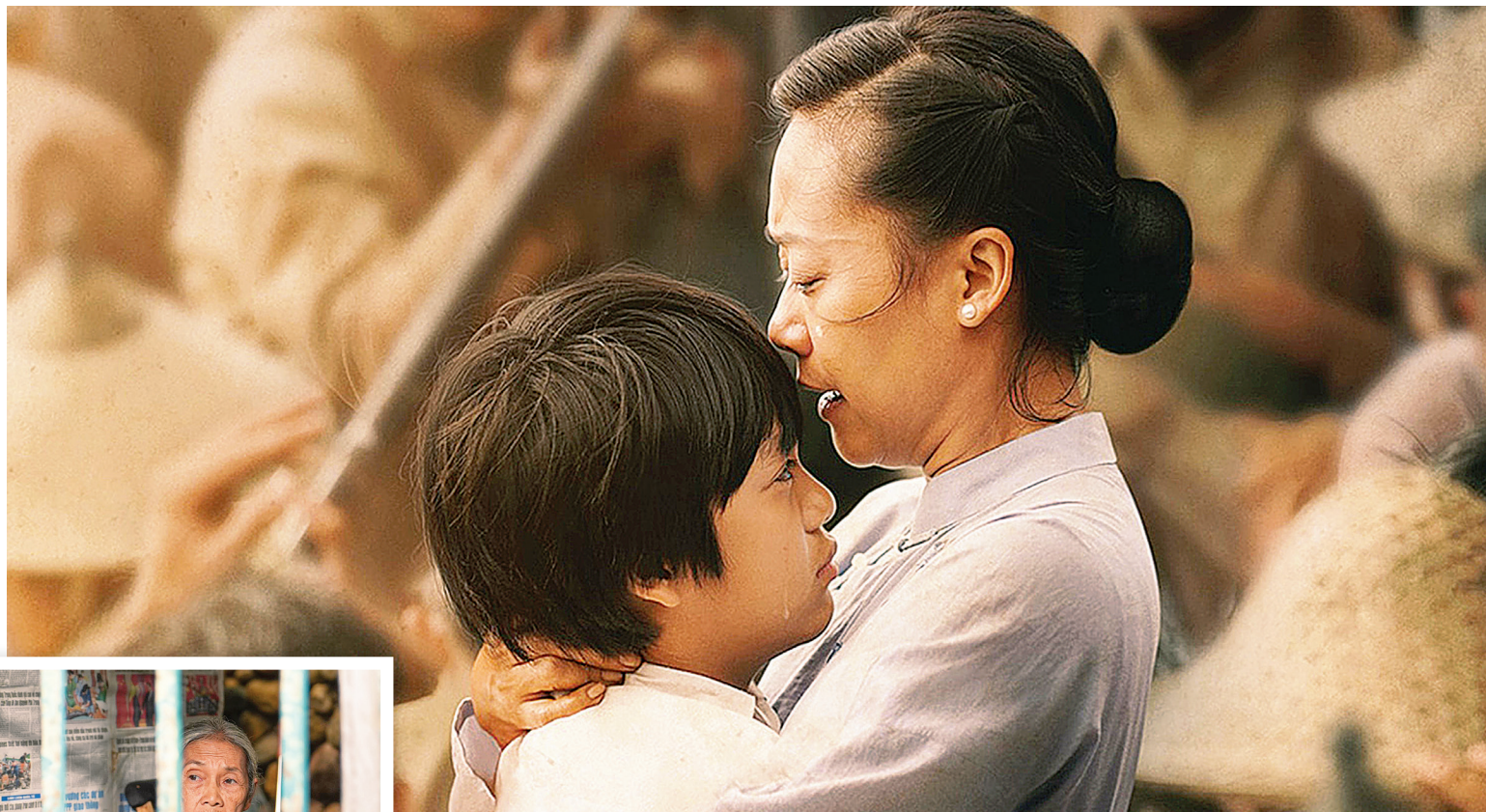
Điện ảnh thế giới đang trải qua một giai đoạn lạ kỳ. Các công thức thành công trong quá khứ dường như đã lỗi thời, ngay cả tên tuổi diễn viên hạng A vốn là thói nam châm thu hút khán giả trong quá khứ.

Nhìn từ Hollywood...

Trong lịch sử, tên tuổi diễn viên thường xuyên là bảo chứng cho thành công tại phòng vé. Đó là thứ quyền lực ngôi sao cổ điển, với những ví dụ cụ thể như Tom Cruise, Tom Hanks hay Johny Depp trong quá khứ, khi thủ lao mỗi bộ phim họ nhận có thể lên tới hàng chục triệu USD, đổi lại là những bom tấn thu về hàng trăm triệu USD. Tuy nhiên mọi chuyện đã thay đổi chóng mặt sau đại dịch COVID-19, khi người dân toàn cầu đã quen với việc thưởng thức phim ảnh qua các phương tiện streaming trực tuyến thay vì bỏ tiền ra rạp ngay khi tác phẩm mới ra mắt.

Việc các bộ phim bom tấn sở hữu những siêu sao hạng A nhưng thất thu tại phòng vé đã trở thành chuyện không còn mới lạ. "Mission: Impossible 7" (2023) của Tom Cruise được đánh giá cao không thể sinh lời là điều gây ngạc nhiên, khi bộ phim thu về 567 triệu dù được đầu tư tới gần 300 triệu USD. Nếu chiếu theo quy tắc ăn chia với rạp và phí quảng bá, phim phải có doanh thu hơn 600 triệu USD mới bắt đầu có lãi. Một huyền thoại khác cũng thất bại trong năm 2023 là Harrison Ford với phần mới Indiana Jones lỗ 143 triệu USD.

Trước dịch COVID-19, vũ trụ điện ảnh Marvel MCU từng được xem như bất khả bại,

Phim "Lật Mặt 7 - Một Điều Ước".

với doanh thu luôn ở mức lời cho tới mức rất lời khi ra rạp. Nhưng kể từ sau "Avengers: Endgame", vầng hào quang bách chiến bách thắng đó không còn tồn tại, đỉnh điểm là việc "The Marvels" thậm chí còn lỗ vốn khi ra mắt cuối năm 2023. Chung số phận là phim siêu anh hùng "The Flash" khiến hãng Warner Bros ôm khoản lỗ 155 triệu USD.

Có nhiều nguyên nhân được đưa ra: Khán giả đã bội thực các bộ phim siêu anh hùng được ra mắt với tần suất ba, bốn phim mỗi năm; Gu thưởng thức đại chúng thay đổi sau ba năm dịch và đòi hỏi những trải nghiệm điện ảnh thực sự đặc sắc, đáng bỏ tiền để ra rạp...

Điều thú vị là trong khi một bộ phim siêu anh hùng giải trí như "The Marvels" chỉ thu về 206 triệu USD tại

các rạp toàn cầu, thì một tác phẩm 18+ mang những yếu tố phim tiểu sử, tâm lý, chính trị... vốn kén khách như "Oppenheimer" lại có doanh thu gần 1 tỷ USD.

"Oppenheimer" sở hữu những ngôi sao tên tuổi như Robert Downey Jr., Cillian Murphy hay Matt Damon... nhưng hầu như tất cả giới chuyên môn lẫn người hâm mộ đều chung một nhận định: bộ phim sẽ không thu hút sự chú ý đến thế nếu đạo diễn không phải Christopher Nolan. Trước khi làm "Oppenheimer", Nolan từng thực hiện nhiều phim bom tấn thành công cả về doanh thu lẫn chất lượng như bộ ba "The Dark Knight", "Inception" hay "Interstellar". Nhờ đó, ngay cả những diễn viên hạng A của Hollywood cũng phải ngóng chờ những cuộc điện thoại mời tham gia dự án của ông, trong khi các nhà sản xuất từ các xưởng phim lớn cũng không ngần ngại giải ngân bạc triệu để Nolan làm phim.

Năm 2017, Nolan từng làm phim chiến tranh

"Dunkirk" với kinh phí 150 triệu USD và mang về hơn nửa tỷ USD doanh thu toàn cầu. Đó là một phép thử cho thấy khán giả sẵn sàng kéo tới rạp để thưởng thức phim từ nhà làm phim ưa thích của họ mà không quá bận tâm về thể loại phim hay diễn viên tham gia như trong quá khứ.

Ngoài Nolan, những nhà làm phim tên tuổi như James Cameron, Denis Villeneuve hay Quentin Tarantino... là những đạo diễn luôn có sự ủng hộ từ lượng người hâm mộ quen thuộc mỗi khi phim mới ra mắt, bởi khán giả tin rằng những tác phẩm này xứng đáng được thưởng thức tại rạp.

Điều này tạo nên một hiện tượng thú vị tại phòng vé, khi tên tuổi một số đạo diễn nhất định lại là thứ "bảo hiểm" chắc ăn hơn tên tuổi minh tinh màn bạc.

... tới thị trường phim Việt

Dù có phần khập khiễng về quy mô, nhưng không thể phủ nhận việc thị trường phim Việt đang đi theo thiên

hướng Hollywood, khi các diễn viên không phải yếu tố chính quyết định thành bại của tác phẩm, và số người chiến thắng chỉ là thiểu số trong một thị trường cạnh tranh khốc liệt.

Ví dụ tiêu biểu gần đây là nam diễn viên Tuấn Trần - người nổi lên với vai Quấn trong bộ phim "Bố Già" (2021). Tác phẩm được phát triển dựa trên web drama cùng tên này thu về 420 tỷ đồng sau khi ra mắt và trở thành phim Việt ăn khách nhất mọi thời ở thời điểm ra mắt.

Hai phim liên tiếp sau đó của Tuấn Trần đều có doanh thu trăm tỷ, với "Đất Rừng Phương Nam" (2023) thu về 140 tỷ và "Mai" thậm chí còn là đương kim quán quân phòng vé Việt với 551 tỷ khi ra mắt dịp Tết 2024. Như vậy, ba bộ phim liên tiếp của Tuấn Trần góp mặt thu về tới hơn 1.000 tỷ đồng và nếu chiếu theo quy chuẩn quá khứ, anh có thể được xem như ngôi sao phòng vé mới.

Song trong tuần đầu tháng 6/2024, phim mới của Tuấn Trần thuộc thể loại sinh

sau đại dịch

Phim Oppenheimer.

tồn mang tên “Móng Vuốt” lại chỉ thu về chưa đến 3 tỷ đồng và đứng trước nguy cơ lỗ vốn, dù mục tiêu ban đầu của đạo diễn Lê Thanh Sơn từng kỳ vọng là... 300 tỷ đồng.

Trước Tuấn Trần, một “ông hoàng phòng vé” thứ thiệt của điện ảnh Việt là Thái Hoà - từng có một chuỗi những phim đại thắng doanh thu trong quá khứ - cũng phải nếm trải vị đắng với “Cái Giá Của Hạnh Phúc”. Ra mắt tháng 4/2024 và gây không ít ồn ào trên mạng xã hội, song bộ phim được đầu tư 37 tỷ đồng này chỉ thu về 26 tỷ đồng, tức lỗ đến gần 30 tỷ đồng do chưa tính các chi phí marketing, thuế và ăn chia với các rạp chiếu.

“Cái Giá Của Hạnh Phúc” hay “Trước Giờ Yêu”, “Ăn Mạng Lầu 4” hay “Đoá Hoa Mong Manh”... là một vài trong số những phim Việt rời rạp với tình trạng thua lỗ và cho thấy tính chất cạnh tranh khốc liệt của thị trường. Trong năm tháng đầu năm 2024, tổng doanh thu phim Việt đã vượt mốc 1.000 tỷ đồng, nhưng hơn 90% lại chỉ tới từ vốn vụn hai bộ phim “Mai” và “Lật Mặt 7: Một Điều Ước” (473 tỷ đồng).

Đạo diễn hai phim trên đều là những nghệ sĩ thống trị rạp chiếu Việt vài năm trở lại đây: Trấn Thành và Lý Hải. Nếu nhìn vào bộ phim bị cộp mác hài nhảm “Bí Mật Lại Bị Mất” mà cả hai diễn chung

năm 2014, chắc không ai có thể tưởng tượng được bộ đôi này sẽ trở thành những ông hoàng phòng vé phim Việt.

Lý Hải sau khi thành công với phần đầu của “Lật Mặt” đã phát triển bộ phim thành một thương hiệu ra mắt đều đặn và đa dạng, không chỉ mang phong cách hành động - hài như phần một ra mắt năm 2015. Các phần sau ngày càng được đánh giá mang “chất điện ảnh” hơn, được đầu tư chín chu hơn.

Trong khi đó, Trấn Thành mới thực sự là nhân tố thành công của những “Bố

***Số liệu phim Hollywood trong bài được lấy từ Box Office Mojo**

***Số liệu phim Việt Nam trong bài được lấy từ Box Office Vietnam - với sai số ước tính khoảng 5-10%.**

“Oppenheimer” sở hữu những ngôi sao tên tuổi như Robert Downey Jr., Cillian Murphy hay Matt Damon... nhưng hầu như tất cả giới chuyên môn lẫn người hâm mộ đều chung một nhận định: bộ phim sẽ không thu hút sự chú ý đến thế nếu đạo diễn không phải Christopher Nolan.

Già (làm đồng đạo diễn kiêm diễn viên), “Đất Rừng Phương Nam” (nhà sản xuất, diễn viên) và “Mai” (đạo diễn, diễn viên) mà Tuấn Trần góp mặt. Ngoài các bom tấn trên, Trấn Thành còn là đạo diễn phim “Nhà Bà Nữ” thu về 475 tỷ khi ra rạp năm 2023, biến anh trở thành đạo diễn nghìn tỷ đầu tiên của điện ảnh Việt.

Công thức chung tới thành công của Trấn Thành và Lý Hải là làm những sản phẩm có câu chuyện mang tính xã hội, dễ chạm tới số đông và gợi nhiều chia sẻ, thậm chí là tranh cãi trên mạng xã hội. Một trong những yếu tố được nhiều người đánh giá tích cực ở các tác phẩm này là “rất đời” - một cách nói khác cho thấy nhà làm phim khai thác thành công chất liệu cuộc sống.

Trong tuần đầu ra rạp, “Móng Vuốt” bị phim Thái Lan “Gia Tài Của Ngoại” lấn át tại phòng vé. Tác phẩm của Thái Lan cũng đi theo hướng khai thác câu chuyện đời thường, gia đình, dễ liên hệ với khán giả và thậm chí còn được đánh giá xử lý nút thắt còn khéo léo hơn “Một Điều Ước”.

Chiến thắng của bộ phim Thái kể trên, hay trước đó là phim hoạt hình Nhật Doraemon cho thấy khán giả Việt sẵn lòng đón nhận những tác phẩm ngoài Hollywood có chất lượng và tạo được hiệu ứng truyền miệng. Những trường hợp thành công theo hướng mới - khác hẳn công thức “hài-tình cảm” trong quá khứ - cho thấy trong giai đoạn hậu COVID, phòng vé Việt cũng đang bước vào thời kỳ bình thường mới. Đó là kỳ nguyên nơi khán giả không còn dễ dãi chấp nhận những bộ phim được đầu tư hời hợt, sử dụng chiêu trò truyền thông. Trước những thay đổi chóng mặt về thị hiếu, các nhà làm phim cần nắm rõ sự thay đổi của khán giả, biết họ cần gì, muốn gì và chọn đúng thời điểm ra mắt. ●

Một cảnh trong phim Mission Impossible 7.

Với điều kiện tự nhiên, khí hậu và thời tiết thuận lợi, du lịch đêm là một trong những hướng đi đúng để phát triển du lịch Việt Nam. Nhưng hiện nay, các hoạt động ban đêm vẫn đang thiếu “nhạc trưởng” liên kết các chuỗi sản phẩm.

Hoạt động riêng lẻ và tự phát

Sau khi Bộ Văn hóa - Thể thao và Du lịch ban hành Đề án Một số mô hình phát triển sản phẩm du lịch đêm nhằm phát huy lợi thế dịch vụ ban đêm, phát triển sản phẩm du lịch đêm ở Việt Nam thì ở nhiều thành phố, rất nhiều mô hình chợ đêm, phố đi bộ... đã bước đầu được đẩy mạnh, có những hoạt động hiệu quả. Tuy nhiên, như truyền thống vốn có, các hoạt động này vẫn hoạt động tự phát, nhỏ lẻ và chưa thực sự hấp dẫn.

Nguyễn Hoàng, hướng dẫn viên đang làm việc tại một doanh nghiệp lữ hành Hà Nội chia sẻ, các tour du lịch luôn cố gắng lồng hoạt động ban đêm vào các chương trình tour, tuy nhiên hoạt động này đang thiếu “nhạc trưởng” liên kết các chuỗi sản phẩm. Một số tour du lịch đêm được đầu tư chưa bài bản, đặc biệt là chưa khai thác được chiều sâu văn hóa của từng địa phương, vùng miền. Anh Hoàng đưa ví dụ: “Như một thói quen in hằn lâu nay, người ta đến thành phố Hồ Chí Minh sẽ dạo đêm ở khu phố Bùi Viện, đến Thủ đô Hà Nội thì dừng chân ở Hồ Gươm, nhâm nhi đồ ăn ở phố bia Tạ Hiện. Ngoài dạo phố, ăn nhậu lễ đường, đêm đến lên bar, du khách chưa biết chơi gì vào ban đêm ở Việt Nam bởi sau 12 giờ đêm, dường như các nhà hàng chuyên về ẩm thực, điểm vui chơi, nơi mua sắm đã có xu hướng đóng cửa”. Nhìn rộng hơn, tại TP.HCM, hoạt động ban đêm mạnh mẽ nhất chỉ xoay quanh Quận 1, nhất là chợ Bến Thành, phố đi bộ Nguyễn Huệ, phố đi bộ Bùi Viện. Các tour du lịch khám phá trung tâm thành phố gói gọn quanh trải nghiệm xe buýt hai tầng, tour “Vọng Nguyệt”

Hồ Hoàn Kiếm, Hà Nội về đêm.

Tìm “nhạc trưởng” kéo du lịch đêm phát

◉ HẢI THANH

trên dòng kênh Nhiêu Lộc, hay du lịch kết hợp với ẩm thực trên các tàu nhà hàng “bám trụ” sông Sài Gòn... Đa số tour chỉ hoạt động đến 10 giờ đêm với những “tiết mục” quen thuộc là ghé vào hàng ăn, quán nhậu vỉa hè hay bar, pub... Dù hoạt động này đáp ứng nhu cầu khá lớn của du khách nhưng các hoạt động hiện nay vẫn triển khai riêng lẻ, nhiều nơi mang tính tự phát, chưa thống nhất theo tổng thể chung, không liên quan gì đến nhau. Chưa kể vấn đề quản lý và ô nhiễm môi trường chưa thực sự được quan tâm.

Còn tại thành phố TP Phú Quốc, du khách trải nghiệm tour du lịch ban đêm phần lớn là tập trung tại các quán ăn đêm, câu cá, thè mực đêm, chợ đêm, dịch vụ vui chơi, giải trí có thưởng (casino)... Trong đó, nổi bật là khu “Thành phố

Huế về đêm.

không ngủ” Phú Quốc United Center (Grand World) hay trình diễn nhạc công nghệ ánh sáng kết hợp với nhạc nước. Quảng Ninh cũng là một địa phương đi đầu khai thác sản phẩm du lịch đêm. Du lịch về đêm tại Quảng Ninh hiện nay đang phát triển tập trung tại Hạ Long và Móng Cái với du thuyền nhà hàng, nghe nhạc trên vịnh và tuyến phố đêm. Các hoạt động cung cấp cho du khách gồm ẩm thực hoạt

động đến 24 giờ, dịch vụ vui chơi giải trí ở Sungroup, mua sắm đặc sản địa phương, hoạt động văn hóa nghệ thuật về đêm ở Tuần Châu...

Rất nhiều địa phương khác như Thừa Thiên - Huế, Đà Nẵng, Bình Thuận, Khánh Hòa, Bình Định, Cần Thơ... đều đang tìm tòi, khai thác thế mạnh sẵn có để phát triển sản phẩm du lịch đêm.

Ngay tại Hà Nội, tại Kỳ họp thứ 15 được tổ chức hồi

tháng 3/2024, HĐND TP Hà Nội chính thức thông qua Đồ án Quy hoạch Thủ đô Hà Nội thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050. Theo đó, đô thị của Thủ đô Hà Nội sẽ quay mặt ra sông Hồng. Hai bên sông sẽ xây dựng con đường di sản văn hóa tái hiện lịch sử ngàn năm dựng nước và giữ nước của dân tộc và con đường giới thiệu cảnh quan, đất nước con người, hình ảnh đặc trưng của các vùng miền để phát triển các dịch vụ du lịch, nghỉ dưỡng. Đây cũng là không gian tái hiện các lễ hội văn hóa truyền thống từ mọi miền Tổ quốc, kết nối với khu vực Hồ Tây, khu vực cầu Long Biên và phố cổ hình thành không gian phát triển các hoạt động du lịch, giải trí và kinh tế ban đêm. Con đường di sản hai bên sông Hồng hứa hẹn sẽ thúc đẩy du lịch đêm của Thành phố phát triển.

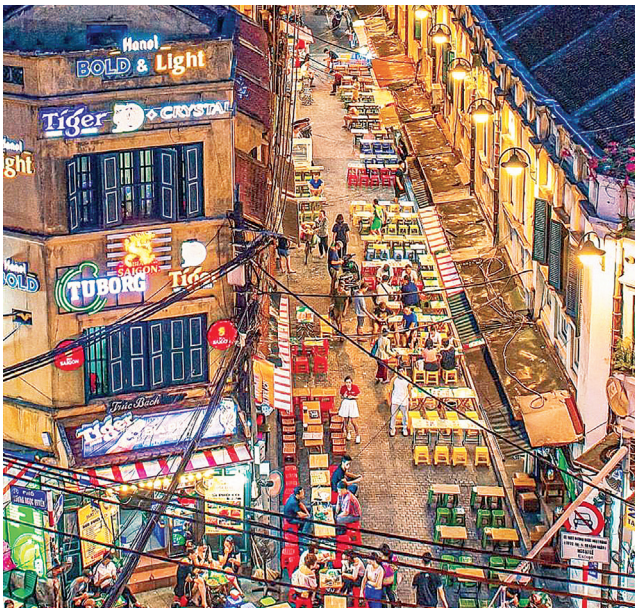
Chợ đêm Sơn Trà.

Phố đi bộ Bùi Viện TP HCM.

Đi tàu đêm ở Quảng Ninh.

Phố Tạ Hiện, Hà Nội về đêm.

Chợ đêm Đà Nẵng.

triển

Giải bài toán quy hoạch

Theo nhiều chuyên gia du lịch, việc đa dạng các hoạt động giải trí về đêm giúp tăng sức cạnh tranh cho ngành du lịch quốc gia. Chẳng hạn Singapore nổi tiếng về các sản phẩm du lịch đêm như Sentosa Island, Marina Bay Sands và khu vực quầy bar Clarke Quay, đã trở thành những điểm thu hút du khách quốc tế và đóng góp nhiều vào doanh thu du lịch của Singapore. Cuộc khảo sát vào tháng 3/2023 của Tripoto - cổng tìm kiếm lớn nhất thế giới về nội dung du lịch do người dùng tạo ra cho thấy, hoạt động giải trí về đêm cùng du thuyền đã đưa Singapore trở thành điểm đến yêu thích với du khách sinh từ năm 1981 đến 1996...

Sản phẩm du lịch ban đêm góp phần phát triển

“Chính quyền cần có chính sách, chế độ cho những người tham gia (như diễn viên biểu diễn chương trình nghệ thuật, lực lượng đảm bảo an ninh trật tự...) và nghiên cứu phát triển thị trường. Việc này tránh tình trạng “không làm thì thiếu, làm xong lại bỏ”, rất lãng phí.

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng

nền kinh tế nói chung và du lịch nói riêng, góp phần tạo công ăn việc làm, tăng thu nhập cho người lao động. Du lịch đêm cũng tận dụng tối đa các tài nguyên, nguồn lực tại chỗ để thu hút khách, tạo động lực mới cho sự

phát triển kinh tế - xã hội. Với nhiều quốc gia, du lịch đêm không chỉ được xem là hướng đi giúp tăng trưởng kinh tế, mà còn tạo dấu ấn, hình ảnh, thương hiệu, bản sắc riêng cho điểm đến.

Tuy nhiên, dù mang lại nhiều lợi ích trong phát triển kinh tế - xã hội, du lịch ban đêm vẫn là vấn đề còn mới mẻ ở Việt Nam. Cùng với việc sáng tạo sản phẩm, còn nhiều vấn đề liên quan cần giải pháp tháo gỡ thiết thực để du lịch ban đêm ở nước ta phát triển bền vững.

Trả lời chất vấn trước Quốc hội ngày 5/6/2024, Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch Nguyễn Văn Hùng cho biết, từ khi ban hành đề án thí điểm du lịch đêm ở một số địa phương

đã nhận được tín hiệu tích cực. Nhiều địa phương đã triển khai, tập trung vào du lịch đêm với mục tiêu đưa du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn. Một số sản phẩm du lịch đêm nổi bật được các địa phương xây dựng, như: “Tour đêm Văn Miếu - Quốc Tử Giám - tinh hoa đạo học”, “Đêm Hà Nội - điểm chạm của những xúc cảm”, “Đêm cổ đô Hoa Lư - Ninh Bình”, “Quận 1 - Sắc màu đêm”...

“Tuy vậy, đây là vấn đề mới và khó, bởi sản phẩm du lịch là sản phẩm kinh tế tổng hợp, liên quan nhiều cấp, ngành. Để giải bài toán phát triển kinh tế, du lịch đêm, Bộ trưởng Hùng cho rằng các địa phương cần giải bài toán quy hoạch, xác định địa điểm phát triển kinh

tế đêm. Chính quyền cần có chính sách, chế độ cho những người tham gia (như diễn viên biểu diễn chương trình nghệ thuật, lực lượng đảm bảo an ninh trật tự...) và nghiên cứu phát triển thị trường. Việc này tránh tình trạng “không làm thì thiếu, làm xong lại bỏ”, rất lãng phí”, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng khẳng định.

Theo đó, các địa phương cũng cần phối hợp với Bộ trong phát triển một số nhóm sản phẩm dựa trên văn hóa để tăng thêm trải nghiệm cho du khách. Chẳng hạn, các tỉnh có thể mở thêm các cửa hiệu mua sắm, sản phẩm ẩm thực... Làm được những việc này, sản phẩm du lịch đêm sẽ tránh đơn điệu và thành công hơn. ●

Làm du lịch từ lớp trầm văn hóa ngàn năm

◉ **HẢI NGỌC**

Cùng với sự nhanh nhạy phát huy giá trị văn hóa của dân tộc, người K'Ho trên địa bàn Lâm Đồng đang dần mang tới sự đa dạng trong sản phẩm du lịch địa phương, “kéo” du khách về núi Lang Biang.

Vang mãi tiếng cồng trên núi Lang Biang

Trở về nhà sau một ngày lao động vất vả trên rẫy, không kịp nghỉ ngơi, chị Cil Nil (Lạc Dương, Lâm Đồng) vội vàng thay trang phục của người K'Ho để đến địa điểm biểu diễn cồng chiêng trên Khu du lịch Lang Biang.

Trong không gian ấm cúng, ở giữa là một đồng lửa lớn cháy rực, xung quanh bày sẵn những bình rượu cần, các chàng trai cô gái người K'Ho nổi chiêng nhảy múa, ca hát quanh đồng lửa hòa chung với những bài chiêng vui nhộn.

Chị Cil Nil chia sẻ: “Ban ngày, tôi lên rẫy trồng bắp, cà phê... đến tối mới về tham gia biểu diễn các tour cồng chiêng để phục vụ khách du lịch. Mỗi đêm biểu diễn như thế, tôi được trả 300 nghìn đồng, chưa kể tiền được khách cho thêm. Tuy nhiên, không phải đêm nào cũng có tour diễn mà chủ yếu là vào những ngày cuối tuần hay Lễ, Tết”.

Già làng Krajan Plin năm nay mới ngoài 60 tuổi nhưng đã có trên 20 năm làm du lịch cộng đồng. Dòng họ của ông đã định cư nhiều đời dưới chân núi Lang Biang hùng vĩ này. Từ nhỏ, tiếng cồng chiêng đã ngấm vào tâm hồn của ông, ông lớn lên cùng những tiếng cồng chiêng thân thương đó. Khi nhận thấy có cơ hội phát triển nét đẹp văn hóa của dân tộc mình, già làng Krajan Plin đã thành lập Câu lạc bộ cồng chiêng mang tên “Những người bạn Lang Biang”, gồm 12 thành viên là những chàng trai, cô gái say mê đàn hát,

Không gian làng K'Ho Cil.

đánh cồng chiêng đầy nhiệt huyết. Họ còn là những nghệ sĩ đa năng, chơi được rất nhiều nhạc cụ truyền thống của dân tộc Cơ Ho như thổi sáo bầu, kơm buốt, hát đối đáp dềh kô, dềh lơng...

Sự mở đầu của già Krajan Plin đã truyền cảm hứng cho nhiều nhóm cồng chiêng ra đời. Hiện nay, trên địa bàn thị trấn Lạc Dương đã có 11 nhóm cồng chiêng được thành lập lúc nào cũng sẵn sàng phục vụ du khách. Để có thể làm được việc này, già làng Krajan Plin đã dành rất nhiều thời gian, công sức đi khắp các buôn làng sưu tầm, ghi chép, các thể loại ca

dao, dân ca, tục ngữ để biên soạn Bộ Luật tục K'Ho.

Đến nay, người Cil, Lạch thuộc dân tộc K'Ho sinh sống dưới chân núi Lang Biang (thuộc thị trấn Lạc Dương, huyện Lạc Dương, Lâm Đồng)

vừa lên nương rẫy trồng ngô, trồng lúa, chăn nuôi gia súc... vừa chung tay nâng tầm giá trị văn hóa truyền thống, đưa văn hóa truyền thống vào phát triển du lịch.

Già Krajan Plin nói với giọng đầy tự hào: “Nhìn thấy sự thay đổi của buôn làng, tôi mừng lắm. Bởi bà con đã có cuộc sống khá hơn xưa, mọi người biết tận dụng giá trị văn hóa vốn có để phát triển kinh tế. Điều tôi mừng nhất, hạnh phúc nhất chính là thế hệ trẻ người K'Ho đã biết bảo tồn được các giá trị văn

hóa truyền thống lâu đời của dân tộc mình và giới thiệu đến bạn bè khắp nơi khi đến đây hiểu hơn về văn hóa, đời sống, phong tục tập quán của người Cil, Lạch nói riêng và người K'Ho nói chung”.

Bảo tồn văn hóa truyền thống

Cũng giống nhiều người K'Ho ở huyện Lạc Dương, người dân K'Ho ở Tà Nung đã bắt đầu biết làm du lịch từ những giá trị văn hóa đậm bản sắc dân tộc.

Trước kia, Tà Nung được biết đến là một xã nghèo của TP Đà Lạt với người dân bản địa chiếm khoảng 50%, người dân nơi đây chủ yếu làm nghề trồng dâu nuôi tằm. Tuy nhiên trong những năm gần đây, bà con đã biết tận dụng các giá trị văn hóa truyền thống để làm du lịch, nâng cao đời sống của cộng đồng và góp phần bảo tồn vốn văn hóa truyền thống.

Sinh ra và lớn lên trên mảnh đất Tà Nung, là người con của cộng đồng dân tộc K'Ho, chị Liêng Hót Thái Hòa luôn trăn trở làm sao để gìn giữ và lưu truyền văn hóa dân tộc của mình. Sẵn có mảnh đất khoảng 6.000m² của gia đình, vợ chồng chị Hòa đã bắt tay vào thực hiện, lấy các hoạt động trải nghiệm văn hóa cộng đồng bản địa ra làm cốt

lõi để thu hút khách du lịch.

Vợ chồng chị Hòa thiết kế không gian ngoài trời là những tiểu cảnh với nhiều cây xanh cùng đa dạng các loài hoa. Tất cả tạo nên một khu rừng thu nhỏ hoang sơ, tự nhiên khi chưa có sự tác động quá nhiều của bàn tay con người. Điểm nhấn của toàn không gian là ngôi nhà sàn được phục dựng theo lối kiến trúc nhà dài truyền thống của người K'Ho.

Bên trong ngôi nhà được trưng bày, lưu trữ khá nhiều các dụng cụ truyền thống như gùi, xà gạc, bầu đựng nước, gậy chọc lỗ, nơm bắt cá... Bên cạnh đó, những loại nhạc cụ truyền thống như cồng chiêng, đàn đá, đàn T'rưng, tù và hay những bộ trang phục thổ cẩm truyền thống, các loại chum ché cổ cũng được trưng bày.

Bất cứ lúc nào, khi du khách trong nước và quốc tế thích tìm hiểu về văn hóa, người dân bản địa sẵn sàng dẫn họ đi khám phá buôn làng nhằm giới thiệu về người K'Ho. Đó là cách làm du lịch rất riêng và độc đáo của buôn làng. Người K'Ho làm du lịch cộng đồng không chỉ để phát triển kinh tế, mà quan trọng hơn, để góp phần gìn giữ và phát huy bản sắc văn hóa bản địa. ●

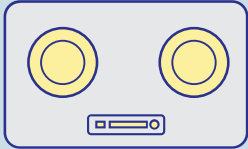
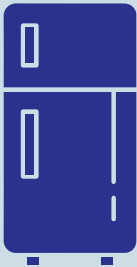
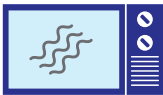

◉ **Người K'Ho làm du lịch cộng đồng không chỉ để phát triển kinh tế, mà quan trọng hơn, để góp phần gìn giữ và phát huy bản sắc văn hóa bản địa.**

9 THIẾT BỊ ÂM THÂM “NGỒN” ĐIỆN BẠN KHÔNG NGỜ TỚI!

THIẾT BỊ		THỜI GIAN SỬ DỤNG MỖI NGÀY	ƯỚC TÍNH SỐ LƯỢNG ĐIỆN TIÊU THỤ TRONG THÁNG
BẾP ĐIỆN 	Bếp đơn	3 tiếng	85 - 95 kWh/tháng
	Bếp đôi	3 tiếng	170 - 190 kWh/tháng
BÌNH NÓNG LẠNH 	Bình 20l	24/24	320 - 340 kWh/tháng
		1 tiếng	70 - 80 kWh/tháng
TỦ LẠNH 	Tủ mini	24/24	10 - 15 kWh/tháng
	Tủ trung bình		30 - 45 kWh/tháng
	Tủ lớn		50 - 75 kWh/tháng
MÁY TÍNH ĐỂ BÀN 		12 tiếng	72 - 75 kWh/tháng
TIVI 	LCD, công suất 150 W	5 tiếng	20 - 25 kWh/tháng
NỒI CƠM ĐIỆN 	Công suất 500W	2 tiếng	25 - 35 kWh/tháng
BÀN LÀ ĐIỆN 	Công suất 1.100W	30 phút	14 - 24 kWh/tháng
LÒ VI SÓNG 	Công suất 1.000W	30 phút	10 - 20 kWh/tháng
THIẾT BỊ MẠNG 	ROUTER, DSL, WIFI,... (2 bộ)	24/24	8 - 12 kWh/tháng

Công cụ ước tính lượng điện tiêu thụ của các thiết bị điện trong gia đình:
<https://uoc Tinh Dien Nang.evn.com.vn/>

CÔNG BỐ BÁO CÁO PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG, GIA TĂNG TÍNH MINH BẠCH VÀ HIỆU QUẢ QUẢN TRỊ

Là một doanh nghiệp được đánh giá cao về các thực hành ESG, Báo cáo Phát triển bền vững (PTBV) của Vinamilk luôn được các nhà đầu tư, cộng đồng quan tâm, nghiên cứu kỹ lưỡng. Năm thứ 12 công bố, Báo cáo PTBV năm 2023 được Vinamilk chọn chủ đề “Đề tâm thay đổi - Net Zero 2050”.

Theo chuẩn mực quốc tế nhưng gần gũi với người đọc

Vinamilk ra mắt cuốn Báo cáo PTBV đầu tiên vào năm 2012, phát hành tự nguyện và độc lập với báo cáo thường niên. Tại thời điểm đó, chưa có các yêu cầu bắt buộc về lập và công bố báo cáo PTBV. Báo cáo được tham chiếu theo Chuẩn mực Sáng kiến Báo cáo toàn cầu về lập báo cáo PTBV (GRI Standards) được phát hành bởi Global Sustainability Standards Board (GSSB) vào năm 2016, điều chỉnh năm 2021. Đây là chuẩn mực quốc tế và phiên bản mới nhất về lập Báo cáo PTBV.

Bên cạnh đó, báo cáo còn trình bày một số chỉ tiêu được công bố bổ sung theo hướng dẫn của GRI dành riêng cho lĩnh vực thực phẩm (GRI Food Processing). Các mục tiêu và hoạt động chiến lược trong định hướng của Vinamilk cũng gắn với các Mục tiêu PTBV của Liên Hợp Quốc (17 Sustainable Development Goals) và Khung PTBV ngành sữa toàn cầu (Dairy Sustainability Framework - DSF).

Đại diện doanh nghiệp cho biết, kết quả quan trọng từ dự án với DSF giúp Vinamilk đưa ra 11 khía cạnh trọng yếu cùng 6 khía cạnh ưu tiên về PTBV. Đây là một bước tiến quan trọng giúp định hướng chiến lược PTBV của Vinamilk đi sát vào trọng tâm của ngành sữa.

Năm 2023, chủ đề của Báo cáo là “Đề tâm thay đổi - Net Zero 2050”, thể hiện các nội dung liên quan đến lộ trình thực hiện mục tiêu Net Zero của Vinamilk như kiểm kê khí nhà kính theo ISO 14064, các đơn vị đặt trung hòa Carbon theo tiêu chuẩn quốc tế PAS 2060:2014, các chương trình hành động...

Thông tin được trình bày bao gồm phương thức quản lý, mục tiêu nhằm phác họa toàn cảnh bức tranh hoạt động trong năm, và định hướng PTBV cho tương lai. Đề cao yếu tố minh bạch, Báo cáo PTBV của Vinamilk luôn được đảm bảo bởi đơn vị kiểm toán độc lập.

“Bên cạnh các loại báo cáo phổ biến như báo cáo tài chính, báo cáo quản trị...

Đại diện Vinamilk nhận Giải Nhất Báo cáo PTBV trong Cuộc bình chọn doanh nghiệp niêm yết 2023.

Báo cáo PTBV năm 2023 có nhiều điểm đổi mới về cả hình thức và nội dung.

Báo cáo PTBV ngày càng được quan tâm và đánh giá cao bởi nhiều nhà đầu tư trước khi ra quyết định đầu tư vào các mã cổ phiếu. Với những doanh nghiệp minh bạch thông tin và số liệu PTBV, đối tượng đầu tiên họ thu hút là những nhà đầu tư tổ chức, nhà đầu tư chuyên nghiệp nước ngoài, nhà đầu tư lớn bởi những đơn vị này thường quan tâm đến quản trị và chiều sâu sản xuất - kinh doanh, tính trách nhiệm của doanh nghiệp với cộng đồng. Về lâu dài, các thực hành PTBV của các doanh nghiệp này cũng sẽ tác động đến nhà đầu tư cá nhân”, ông Trương Hiền Phương - Giám đốc Cấp cao CTCP Chứng khoán KIS Việt Nam cho biết.

Từ năm 2019 đến nay, Vinamilk cũng giảm dần phát hành bản in và phát triển phiên bản trực tuyến sinh động, giúp người xem dễ dàng tra cứu những thông tin cần thiết và góp phần giảm giấy in, bảo vệ môi trường. Điều này cho thấy

nỗ lực của doanh nghiệp trong việc cải tiến cuốn báo cáo vốn khô khan, nhiều số liệu trở nên sinh động, dễ hiểu hơn với công chúng, thậm chí là giới trẻ hay các em học sinh.

Làm báo cáo vì lợi ích cho chính doanh nghiệp

Cuối năm 2023, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 1726/QĐ-TTg phê duyệt Chiến lược phát triển thị trường chứng khoán đến năm 2030. Một trong những nội dung đáng chú ý là chỉ đạo về việc áp dụng thông lệ về tiêu chuẩn môi trường, xã hội và quản trị công ty (ESG) tại các Sở giao dịch chứng khoán và Tổng công ty lưu ký và bù trừ chứng khoán Việt Nam hướng tới yếu tố PTBV theo thông lệ quốc tế.

Ông Trương Hiền Phương chia sẻ thêm: “Cá nhân tôi đánh giá cao xu hướng công bố báo cáo PTBV vì thế giới

đã đi trước 10-20 năm rồi, nhưng mới được phổ biến ở Việt Nam trong những năm gần đây. Hiện nay mới có doanh nghiệp lớn chủ động công bố báo cáo PTBV nhưng tôi hy vọng, sau này những doanh nghiệp nhỏ và vừa sẽ nhận ra điểm mạnh và sẽ đi theo xu hướng này để có thể mang đến những lợi ích tốt hơn cho người tiêu dùng, cộng đồng và xã hội”.

Nói về việc thực hiện báo cáo PTBV từ sớm, kể cả khi chưa có các quy định bắt buộc, bà Trần Thái Thoại Trần, Giám đốc Phòng Kiểm soát nội bộ và Quản lý rủi ro Vinamilk cho biết: “Để có thể quản lý hiệu quả khía cạnh PTBV, nền tảng cơ bản bắt đầu chính là cơ sở dữ liệu và sự hiểu biết về dữ liệu. Với phương châm những gì đo lường được thì quản lý được, đằng sau mỗi cuốn báo cáo là kho dữ liệu khổng lồ, giúp Vinamilk có được bức tranh đúng và đủ về thực hành PTBV của công ty. Điều này cũng giúp chúng tôi cung cấp được dữ liệu chính xác, minh bạch và thống nhất cho các bên liên quan.”

Việc các doanh nghiệp niêm yết lập báo cáo ESG hay rộng hơn là báo cáo PTBV được xem là yếu tố quan trọng trong quá trình nâng hạng thị trường chứng khoán. Công bố Báo cáo PTBV là thực hành rất cần thiết của doanh nghiệp thể hiện sự minh bạch, chuyên nghiệp và chú trọng cho PTBV.

Được biết, Vinamilk có hẳn một quy trình cho việc lập báo cáo, theo đó, nhân sự được phân công cụ thể đến từng lĩnh vực và đơn vị thành viên để việc thu thập dữ liệu, soạn thảo, công bố được đảm bảo. Có thể nói, với 12 cuốn báo cáo PTBV có hàm lượng thông tin, dữ liệu khổng lồ, Vinamilk là một ví dụ điển hình về sự chủ động và chuyên nghiệp. Cũng nhờ đó, doanh nghiệp này thường xuyên góp mặt tại các giải thưởng lớn với các vị trí dẫn đầu về báo cáo PTBV và thường được đánh giá là “đáng mong chờ” hàng năm.

Đại diện Hội đồng bình chọn của Cuộc bình chọn doanh nghiệp niêm yết 2023 chia sẻ: “Báo cáo của Vinamilk tiếp tục là một báo cáo chuẩn, bao gồm đầy đủ các chỉ tiêu và lãnh vực quan trọng; được trình bày súc tích, gọn gàng với số lượng trang báo cáo trong mức vừa phải. Ngay từ đầu báo cáo, thông điệp của Tổng giám đốc đã cho thấy một sự cam kết cao của Ban lãnh đạo Vinamilk và sự lồng ghép thành công yếu tố PTBV vào trong chiến lược kinh doanh. Điều này thể hiện ở các định hướng và cam kết nghiêm túc “đưa phát thải ròng bằng 0 (Net Zero) vào năm 2050”.

Trải nghiệm nước mắm từ nhà thùng ủ chượp đến vị ngon trong ẩm thực Việt

Nằm trong sự kiện “Nước mắm cùng ẩm thực Việt”, vừa qua nhà thùng nước mắm Chin-su Phú Quốc có dịp đón tiếp hơn 100 vị khách quý từ Hiệp hội (HH) Nước mắm Việt Nam, HH Văn hoá Ẩm thực Việt Nam, HH Thủy sản Việt Nam, các nghệ nhân và đầu bếp từ Bắc đến Nam: Hội đầu bếp Hoàng Gia, Làng phố cổ Vân Cù, Hội đầu bếp chuyên nghiệp thành phố Phú Quốc... tới tham quan, tìm hiểu về hệ thống nhà thùng nước mắm Chin-su.

Bên trong nhà thùng nước mắm Chin-su Phú Quốc là gần 500 thùng gỗ, mỗi thùng cao gần 3m, tổng sức chứa lên tới 10.000 tấn cá/năm.

Trực thuộc hệ thống nhà thùng nước mắm Masan với trữ lượng cá khổng lồ lên đến 26 triệu tấn/năm, hiện nhà thùng nước mắm Chin-su Phú Quốc là một trong những nhà thùng lớn nhất tại huyện đảo này với diện tích lên đến 22 nghìn m² cùng gần 500 thùng gỗ với sức chứa 10.000 tấn cá. Tại nhà thùng nước mắm Chin-su Phú Quốc, Chin-su không chỉ kế thừa phương pháp ủ chượp nước mắm cổ truyền mà còn từng bước phát triển chất lượng nước mắm với các bước chuẩn hóa quy trình ủ chượp và áp dụng hệ thống quản lý theo nhiều tiêu chuẩn quốc tế như ISO, HACCP, Codex, EU Code...

Nằm trong định hướng phát triển bền vững của Masan Consumer, nhà thùng nước mắm Chin-su theo sát định hướng phát triển bền vững với việc thu mua nguồn cá nguyên liệu đánh bắt theo quy định, tối đa hóa việc sử

dụng nguồn cá cơm trưởng thành và bảo vệ môi trường, tiên phong trong việc là nhà thùng đầu tiên trên đảo xử lý nước thải mặn từ quá trình ủ chượp nước mắm.

Chia sẻ trong chuyến tham quan, nhà nghiên cứu lịch sử văn hoá ẩm thực Việt Nam Vũ Thế Long cho biết: “Khu nhà máy sản xuất nước mắm của Masan tuân thủ rất chặt chẽ những quy định khắt khe về vệ sinh môi trường. Với tư cách là người nghiên cứu lịch sử văn hoá ẩm thực và là người tham gia giữ gìn vệ sinh an toàn thực phẩm và môi trường, tôi đánh giá hệ thống xử lý chất thải tại đây rất cao, xử lý rất tốt”.

Bên cạnh việc sở hữu các nhà thùng ủ chượp riêng, Masan còn hợp tác với nhiều nhà thùng khắp cả nước để cung cấp nước mắm cốt, cho ra hàng triệu chai nước mắm Chin-su, Nam Ngư phục vụ người tiêu dùng.

Nước mắm – Chìa khóa khiến mọi món ăn thăng hoa

Trong ẩm thực Việt, các món ăn ba miền đều sử dụng nước mắm như một loại gia vị chính không thể thiếu, giúp món ăn thêm tròn vị. Bằng sự am hiểu ẩm thực và đôi tay khéo léo, các nghệ nhân của Hiệp hội văn hóa ẩm thực Việt Nam đã sáng tạo ra nhiều món ngon đặc sắc. Từ Cơm nếp

○ **Bên cạnh việc sở hữu các nhà thùng ủ chượp riêng, Masan còn hợp tác với nhiều nhà thùng cả nước để cung cấp nước mắm cốt cho ra hàng triệu chai nước mắm Chin-su, Nam Ngư phục vụ người tiêu dùng.**

cá cơm chà bông sốt nước mắm, Chim cu đất gói lá mướp hấp nước mắm, Gỏi ghe nước mắm tỏi ớt đậu

phộng hay các món fusion lạ miệng như Mực lá tươi sốt mayo nước mắm và vỏ trái phật thủ, Gan ngỗng nước mắm... đều được thăng hoa hương vị hơn với nước mắm Chin-su, Nam Ngư.

“Nước mắm là một gia vị không thể thiếu khi nấu nướng, chế biến món ăn. Không chỉ các món ăn Việt Nam, nước mắm khi được kết hợp với các món phương Tây đem lại hương vị mới mẻ, đặc biệt hơn. Nước mắm Chin-su có độ thơm ngon hài hoà, chất lượng lại đảm bảo nên chúng tôi rất yên tâm khi sử dụng để phục vụ thực khách. Qua chuyến thăm quan nhà thùng nước mắm Chin-su Phú Quốc hôm nay, chúng tôi hi vọng nước mắm Chin-su sẽ ngày càng phát triển hơn để cùng với nước mắm, ẩm thực Việt được ghi dấu trên bản đồ ẩm thực thế giới”, Trần Vinh - Đầu bếp Top Chef chia sẻ. ●

Chuyên gia ẩm thực người Pháp - Benoit Chaigneau bắt đầu trước quy mô của nhà thùng và thích thú cách ủ chượp nước mắm của người Việt Nam.

Vinataxi tung ưu đãi hệ hấp dẫn cho tài xế, không ngừng cải thiện chất lượng phục vụ khách hàng

Để tăng cường đội xe phục vụ khách hàng, Vinataxi thường xuyên ra nhiều chính sách ưu đãi hấp dẫn cho tài xế hợp tác kinh doanh. Đồng thời, Vinataxi liên tục nhập các dòng xe đời mới hiện đại, không ngừng cải tiến quy trình vận hành, nâng cao chất lượng dịch vụ, duy trì giá cước phải chăng để phục vụ khách hàng tốt nhất.

Trong khi các hãng xe công nghệ liên tục tăng mức chiết khấu với tài xế, siết chính sách thưởng thì Vinataxi xây dựng các chương trình hợp tác cạnh tranh, hấp dẫn để tài xế có thu nhập tốt. Từ ngày 10/6/2024 đến 30/6/2024, Vinataxi tung khuyến mãi hấp dẫn cho tài xế xe khoán. Tài xế mới hoặc tài xế cũ nghỉ việc trước ngày 30/4/2024 khi ký hợp đồng sẽ được miễn phí ngày kinh doanh đầu tiên và áp dụng mức phí hàng ngày ưu đãi, được thưởng lớn khi hoàn thành hợp đồng.

Cụ thể, với tài xế ký hợp đồng 1 năm, Vinataxi ưu đãi phí hàng ngày chỉ 500.000 đồng/60 ca đầu tiên, khi hoàn thành hợp đồng, tài xế được thưởng 11.000.000 đồng. Tài xế ký hợp đồng 6 tháng sẽ được khuyến mãi phí hàng ngày chỉ 500.000 đồng/30 ca đầu tiên, tài xế ký hợp đồng 3 tháng được khuyến mãi 500.000 đồng/15 ca đầu tiên. Với thời hạn hợp đồng 6 tháng và 3

tháng, sau khi hoàn thành hợp đồng, tài xế sẽ được thưởng 5.500.000 đồng.

Thương hiệu Vinataxi uy tín, hệ thống tổng đài hiện đại, thiết bị chuyên nghiệp cùng mạng lưới khách hàng thân thiết và điểm tiếp thị rộng khắp tại TP. Hồ Chí Minh sẽ giúp các bác tài gia nhập hãng có doanh thu ổn định mỗi tháng.

Các dòng xe đời mới như Innova, Avanza, Vios liên tục được Vinataxi nhập về. Đội xe taxi vàng của Vinataxi đáp ứng các tiêu chí sạch đẹp,

tiện nghi, vận hành an toàn, tiết kiệm nhiên liệu sẽ giúp cả khách hàng đi xe và tài xế tham gia hợp tác có trải nghiệm tốt nhất trong quá trình sử dụng.

Để thuận tiện cho việc thanh toán của khách hàng, tất cả các xe của Vinataxi đều được trang bị máy POS hiện đại. Ngoài thanh toán tiền mặt hay thẻ taxi doanh nghiệp như truyền thống, khách hàng đi Vinataxi có thể thanh toán dễ dàng bằng thẻ ATM nội địa hoặc thẻ thanh toán quốc tế.

Ngoài cách đặt xe truyền thống qua tổng đài (028)38 111 111, khách hàng cũng có thể đặt Vinataxi trực tuyến và thanh toán trên Ứng dụng Ngân hàng hoặc Ví VNPay. Đặt xe trên ứng dụng ngân hàng hoặc Ví VNPay giúp khách hàng không cần phải chuẩn bị tiền mặt hay thẻ mỗi khi ra đường, giúp tiết kiệm nhiều thời gian và công sức, thanh toán trực tuyến vừa bảo mật và an toàn.

Thêm vào đó, đặt Vinataxi trực tiếp trên Ứng dụng Ngân

Vinataxi là hãng taxi đầu tiên tại Việt Nam với kinh nghiệm 32 năm hoạt động trong ngành vận tải hành khách.

hàng và Ví VNPay luôn minh bạch về giá cả, không còn nỗi lo tăng giá vào giờ cao điểm hay phụ thuộc vào tình hình thời tiết, giúp khách hàng luôn yên tâm khi trải nghiệm dịch vụ.

Trong thời gian tới, Vinataxi sẽ tiếp tục nghiên cứu và ra mắt ứng dụng đặt xe riêng, áp dụng công nghệ vào quy trình vận hành để cải thiện chất lượng phục vụ khách hàng. Công ty cũng sẽ thường xuyên xây dựng các chính sách hợp tác ưu đãi dành cho đối tác tài xế. ●

VINATAXI
- MỘT THÀNH VIÊN CỦA
BAMBOO CAPITAL GROUP

Tổng đài đặt xe và hợp tác kinh doanh:
(028) 38 111 111

Website: <https://vinataxi.vn>

Trụ sở: IV- Lô 15B, Đường số 4, Khu Công nghiệp Tân Bình, Phường Tây Thạnh, Quận Tân Phú, TP Hồ Chí Minh.

Ra mắt Tap2Phone, VPBank định nghĩa lại thị trường chấp nhận thanh toán

VPBank vừa ra mắt giải pháp chấp nhận thanh toán Tap2Phone, cho phép các doanh nghiệp, cửa hàng và hộ kinh doanh sử dụng chính điện thoại thông minh hay các thiết bị di động hệ điều hành Android làm máy POS, mở ra một định nghĩa mới về “điểm chạm thanh toán” linh hoạt, trọn vẹn cho người bán và người mua.

TRÒN ĐIỂM CHẠM Vẹn hành trình

VPBank T2P chấp nhận đa dạng thiết bị thanh toán thông qua sóng NFC.

Điểm chạm thanh toán phù hợp với mọi hành trình mua hàng

VPBank T2P là điểm chạm thanh toán tối ưu cho cả người bán lẫn người mua với phương thức linh hoạt, đơn giản và tiết kiệm tối đa thời gian. Ngoài việc chấp nhận thanh toán thẻ vật lý Contactless, VPBank T2P còn mở rộng chấp nhận trọn bộ hình thức thanh toán Tap & Pay gồm Apple Pay, Samsung Pay, Google Pay và mới nhất là Garmin Pay được tích hợp trên điện thoại hoặc đồng hồ thông minh. Đây cũng là một trong số ít ứng dụng thanh toán chấp nhận hầu hết các dòng thẻ Contactless phổ biến tại Việt Nam như Visa, MasterCard và Napas.

VPBank T2P ứng dụng công nghệ thanh toán không tiếp xúc và công nghệ kết nối không dây tầm ngắn NFC, cho phép biến điện thoại thông minh Android 10.0 trở lên trở thành thiết bị chấp nhận thanh toán. Nhờ đó, ứng dụng có khả năng kết nối GPS, Wifi, 4G... đảm bảo luôn giữ kết nối với hệ thống, tiếp nhận xử lý và quản lý đơn hàng ở bất cứ đâu trên khắp lãnh thổ Việt Nam.

Theo đó, các cửa hàng và hộ kinh doanh có thể linh hoạt thực hiện việc nhận

thanh toán tại quầy, bàn dịch vụ café, ăn uống hay ngay tại nhà người mua với dịch vụ giao nhận (delivery) bằng cách chạm thẻ hoặc thiết bị thanh toán thông minh của người mua vào mặt lưng điện thoại. Điều này mang đến sự tiện lợi, gia tăng trải nghiệm khách hàng, đồng thời giúp người bán tăng khả năng chốt đơn hiệu quả.

Công cụ quản lý doanh thu an toàn, tối ưu chi phí đầu tư

Là điểm chạm thanh toán linh hoạt nhưng mọi giao dịch thanh toán trên VPBank T2P đều được bảo mật tối đa. Đại diện VPBank cho biết, ứng dụng đạt chứng nhận tiêu chuẩn Bảo mật Dữ liệu Thẻ (PCI DSS), tiêu chuẩn thiết bị thanh toán PCI SSC (PCI CPoC, PCI SPoC),

EMV L3 Certification (Visa, MasterCard, Napas...). Tất cả giao dịch đều được mã hóa bảo mật bởi cơ chế “scan” xác thực phần cứng, phần mềm ứng dụng nhằm loại trừ các mối nguy hại cho thiết bị, hỗ trợ nhập mã PIN an toàn khi đang thực hiện thanh toán,

giúp đảm bảo an toàn thông tin giao dịch.

VPBank T2P có đầy đủ các tính năng hỗ trợ tra soát giao dịch và quản lý doanh thu cho cửa hàng bao gồm hủy giao dịch, kết toán tổng kết và truy vấn lịch sử giao dịch, xuất hóa đơn điện tử lập tức qua email

Linh hoạt nhận thanh toán tại quầy, tại bàn phục vụ hay ngay tại nhà người mua với Tap2Phone.

cho người mua để hoàn tất giao dịch.

Nhờ sử dụng điện thoại có sẵn, chủ cửa hàng không cần tốn chi phí mua hoặc thuê máy POS, tiết kiệm được chi phí bảo trì bảo dưỡng, vận hành, in hóa đơn giấy... Nhằm tối ưu hóa việc sử dụng, VPBank T2P còn cho phép một cửa hàng đăng ký nhiều user truy cập cho nhân viên sử dụng ứng dụng trên chính điện thoại của họ hoặc đăng nhập theo ca để nhận thanh toán, giúp giảm chi phí đầu tư thêm thiết bị mà vẫn thuận tiện quản lý doanh thu bán hàng.

Đại diện VPBank nhấn mạnh, giải pháp Tap2Phone nằm trong chiến lược nâng cao năng lực thanh toán hiện đại của ngân hàng, góp phần quan trọng trong chủ trương tăng trưởng tỷ lệ thanh toán không dùng tiền mặt của Chính phủ hiện nay, đồng thời mang tới những cải thiện mạnh mẽ về trải nghiệm thanh toán cho các khách hàng của VPBank

Trong thời gian ra mắt, VPBank có chính sách hỗ trợ đặc biệt cho khách hàng kinh doanh bằng việc miễn phí quản lý dịch vụ thanh toán trong 1 năm đầu tiên. ●

CHỈ VỚI VÀI THAO TÁC ĐƠN GIẢN, ĐƠN VỊ BÁN HÀNG ĐÃ CÓ THỂ SỬ DỤNG VPBANK T2P:

Bước 1: Tải ứng dụng “VPBank T2P” trên Google Play

Bước 2: Kích hoạt tài khoản theo thông tin đã được VPBank cung cấp qua email

Bước 3: Đăng nhập vào ứng dụng và chọn “Chấp nhận thanh toán”

Để biết thêm thông tin chi tiết, vui lòng liên hệ hotline 1900 54 54 15 (Khách hàng cá nhân)

/1900 234 568 (#3) (Khách hàng SME) hoặc truy cập landing page <https://tb.vpbank.com.vn/Tap2Phone5>

Huyền sử dân tộc Dao trong

◉ QUỲNH LIÊN

Tác phẩm “Bản Vương Xướng - Quá Sơn Chi Ca” - biên đạo và thể hiện bởi đội nhảy Hanuyo, kể về sự hình thành dân tộc Dao, được lấy cảm hứng từ truyền thuyết Bản Vương Long Khuyển, nhân vật được cho là thủy tổ của người Dao ở miền núi phía Bắc Việt Nam.

Việc đưa những chất liệu dân gian Việt Nam kết hợp vào loại hình nhảy yosakoi từ Nhật Bản không còn quá xa lạ với cộng đồng yêu thích môn nghệ thuật này ở Việt Nam. Từ áo dài, Nhật Bình, nón lá, nón quai thao, cờ hội làng, hay truyền thuyết – cổ tích quen thuộc như Sơn Tinh – Thủy Tinh, Tắm Cám, Công và Quạ đã được các bạn trẻ lồng ghép đầy sáng tạo, đem lại hơi thở đậm chất Việt vào Lễ hội Nhật Bản thường niên tại Thủ đô Hà Nội.

Chia sẻ với *Ngày Nay* về chủ đề huyền sử người Dao, đại diện Hanuyo cho biết: “Đất nước Việt Nam là nơi chung sống của 54 dân tộc anh em và mỗi dân tộc đều có những nét văn hóa riêng vô cùng đặc sắc. Tuy nhiên từ trước đến nay, hình ảnh về Việt Nam thân thuộc trong mắt bạn bè quốc tế thường là những hình ảnh về áo dài, nón lá, lúa nước - những đặc trưng văn hóa của người Kinh ở đồng bằng. Hanuyo mong muốn mang đến một hình ảnh Việt Nam “lạ” hơn thông qua một tác phẩm sử dụng chất liệu văn hóa dân tộc Dao.”

Không chỉ “lạ” trong mắt bạn bè quốc tế, huyền sử về dân tộc Dao cũng “lạ” đối với số đông công chúng Việt Nam. Truyền thuyết kể rằng, xưa kia có vùng đất do vua Bình Vương cai trị vẫn thường xuyên bị quân lân bang của Cao Vương xâm chiếm, dân

tinh luôn trong cảnh lầm than. Bình Vương hứa với quần thần: Người sẽ gả con gái cho bất cứ vị hào kiệt nào có thể giết được Cao Vương. Nghe thế, Long Khuyển của Bình Vương tên là Bàn Hồ xung phong nhận nhiệm vụ. Bàn Hồ bơi suốt bảy ngày bảy đêm mới tới được đất của Cao Vương, cắn chết Cao Vương rồi ngoạm lấy đầu đem về, được Bình Vương gả con gái và sau biến thành người. Cũng có tộc người Dao kể khác rằng Bàn Hồ là tướng do trời giáng xuống, hóa thành Long Khuyển để hành thích Cao Vương (Hanuyo đã xây dựng bài diễn theo hướng này). Bàn Hồ sau khi lấy con gái của Bình Vương, được phong đất riêng xưng là Bàn Vương. Với niềm tin thủy tổ người Dao là chó hóa thân, tộc người này rất xem trọng giống loài này và có tục kiêng ăn thịt chó.

Với “Bản Vương Xướng - Quá Sơn Chi Ca”, Hanuyo chú trọng vào việc truyền tải nội dung câu chuyện trong phạm

vi một bài nhảy (thời lượng chưa đầy 5 phút), và xây dựng cấu trúc tác phẩm phù hợp với đội hình 60 thành viên. So với truyền thuyết Long Khuyển Bàn Hồ, Hanuyo đã lược bỏ những tình tiết phụ về nguồn gốc của Bàn Hồ, tập trung vào trận giao tranh của hai đội quân Bàn Hồ - Cao Vương.

Cùng cách kể sử dụng âm nhạc và vũ đạo, câu chuyện về Long Khuyển Bàn Hồ được các vũ công trẻ tái hiện vô cùng sinh động, hấp dẫn. “Bản Vương Xướng - Quá Sơn Chi Ca” mở đầu bằng tiếng

hát páo dung. Người Dao hát páo dung để gửi gắm tâm tư, mong ước. Câu páo dung trong tác phẩm của Hanuyo lại như tiếng khóc ai oán của người dân dưới ách đô hộ của Cao Vương.

“Cao Vương đến làng, khổ quá trời ơi...”

Ngay sau khúc bi thương là đến tiếng sấm rền báo hiệu Bàn Hồ giáng thế, đánh dấu biến chuyển thời cuộc. Tiếng nước biển ào ạt cùng nhịp điệu nhanh, sôi sục, thể hiện không khí quân Bàn Hồ bơi

bảy ngày bảy đêm tìm đánh Cao Vương.

Tại cao trào của tác phẩm, tiết tấu được đẩy mạnh, thay đổi dồn dập thể hiện sự giao tranh khốc liệt giữa hai phe Bàn Hồ và Cao Vương. Hanuyo muốn tạo ra không khí điện ảnh bằng cách xen kẽ những đoạn nhanh và chậm, vẽ nên hình ảnh cuộc chiến khi thì bùng lên cận chiến dữ dội, lúc lại lắng xuống tĩnh lặng bàn mưu. Xen vào giữa khúc nhạc là tiếng chó găm gừ ở nhiều sắc thái, thể hiện đặc tính Bàn Hồ, vốn dĩ là Long Khuyển giáng trần.

Trong cảnh Cao Vương thống trị, Bàn Hồ giáng thế và đôi bên giao tranh, động tác vũ đạo mạnh và có phần “sắc cạnh” hơn, kết hợp yếu tố võ thuật cùng những chi tiết mô phỏng “khuyển” và “ngưu”, linh vật tương ứng cho hai phe Bàn Hồ - Cao Vương. Đặc biệt, phân cảnh slowmotion (quay chậm) mang màu sắc điện ảnh giữa bài, khi Bàn Hồ né đường gươm của Cao Vương, cũng được áp dụng từ khi

điệu múa yosakoi Nhật Bản

phục người Dao đỏ cũng như nhờ bà con thực hiện một vài chi tiết trên trang phục. Những bộ đồ, phụ kiện của các vũ công trong “Bàn Vương Xướng - Quá Sơn Chi Ca” được thiết kế dựa trên mẫu trang phục truyền thống của người

Dao đỏ Hà Giang. Nửa đầu tác phẩm thể hiện khung cảnh trước khi hình thành dân tộc Dao, hai phe Bàn Hồ và Cao Vương được phân biệt bởi màu trang phục vàng - lam tương ứng. Ngay khi sang cảnh đám cưới sau khi Bàn Hồ chiến thắng Cao Vương, trang phục của tất cả đồng loạt đổi sang màu đỏ chủ đạo cùng họa tiết thổ cẩm đặc trưng của người Dao đỏ.

Ngoài những cách điệu sáng tạo mang đặc trưng riêng của đội, Hanuyo cố gắng vận dụng tối đa các chi tiết trên trang phục truyền thống. Đặc biệt, phần cổ áo, khăn đầu, miếng hoa bạc trên yếm của hàng nữ và mũ của hàng nam được đặt theo tay và gia công trực tiếp từ bà con dân tộc, tạo nên vẻ riêng biệt của từng bộ đồ diễn bởi nét độc nhất vô nhị của những sản phẩm thủ công. Thiết kế cuối cùng đã cải tiến trên bộ đồ truyền thống để phù hợp hơn với động tác nhảy mạnh cần dùng nhiều lực. Với mong muốn tái hiện

chân thực nét độc đáo của trang phục người Dao, các thành viên đã tự tay làm các chi tiết thủ công khá cầu kỳ trên trang phục, những sự tận tâm và chần chu ấy đã gây được ấn tượng lớn với công chúng.

Thông qua tác phẩm “Bàn Vương Xướng - Quá Sơn Chi Ca”, Hanuyo hy vọng đã tạo ra một sự kết hợp mới lạ giữa Yosakoi và nét văn hóa dân tộc thiểu số tại Việt Nam, giúp khán giả phần nào hiểu thêm về truyền thuyết Bàn Vương nói riêng và những nét văn hóa đặc sắc của người Dao nói chung. Sau khi bài diễn ra mắt tại Việt Nam, Hanuyo đã nhận được nhiều chia sẻ hết sức tích cực của các khán giả về “Bàn Vương Xướng”. Trong đó có nhiều khán giả là các cô, chú lớn tuổi, điều này đã tiếp thêm động lực cho đội sáng tạo không ngừng trong những dự án tiếp theo.

Tháng 8 tới đây, với sự bảo trợ của Trung tâm Thông tin UNESCO - Liên hiệp các hội UNESCO Việt Nam, đội nhảy Hanuyo sẽ chính thức đem bài diễn “Bàn Vương Xướng - Quá Sơn Chi Ca” đến với sân khấu của Harajuku Omotesandou Genki Matsuri Super Yosakoi 2024, một trong những Lễ hội thường niên lớn nhất Tokyo. Đại diện Hanuyo bày tỏ: “Chúng mình vô cùng vinh dự khi có thể đưa vẻ đẹp của văn hoá Việt đến với cộng đồng yêu Yosakoi cả trong và ngoài nước”. ●

“
Chúng mình vô cùng
vinh dự khi có thể đưa vẻ
đẹp của văn hoá Việt đến với
cộng đồng yêu Yosakoi cả
trong và ngoài nước.

Đại diện Hanuyo

lên ý tưởng âm nhạc và được dồn tâm sức để thể hiện qua động tác.

Lấy cảm hứng từ sân khấu kịch, đội hình “Bàn Vương Xướng - Quá Sơn Chi Ca” thay đổi liên tục nhằm thể hiện các cảnh trong câu chuyện và tính chất các tổ hợp các động tác cũng biến đổi theo từng cảnh.

Hết khúc giao tranh, âm nhạc điện tử hiện đại lắng xuống, nhường chỗ cho âm nhạc truyền thống với những nhạc cụ đặc trưng của người dân tộc Dao, như tù và, kèn pí lè, trống, chũm chọe... nhằm mô phỏng đám cưới với màu nhạc lễ đặc trưng của người Dao đỏ. Sau đám cưới, Bàn Vương và công chúa di dân mở đất, âm nhạc dần tươi sáng hơn như hy vọng của những người vượt núi (quá sơn) kiếm tìm nơi an cư lập nghiệp. Có thể bắt gặp những nét chấm phá về văn hóa rất riêng biệt của người dân tộc thiểu số vùng núi phía Bắc qua âm nhạc mang màu sắc hội hè, nghi lễ, sinh hoạt làng bản với tiếng cồng chiêng,

tiếng kèn ở phân đoạn này. Những vũ đạo đặc trưng của điệu nhảy yosakoi Nhật Bản nhưng vẫn thể hiện không khí vui tươi của làng bản miền núi Việt Nam.

Bên cạnh việc tham khảo các bài báo và video giới thiệu văn hóa Dao, các thành viên Hanuyo cũng đã có chuyến đi Tuyên Quang và gặp gỡ với đồng bào người Dao tại đây để hỏi về truyền thuyết Bàn Vương cũng như các phong

tục tập quán khác. Hanuyo cũng tìm đến những cán bộ và nhà nghiên cứu văn hóa để xin ý kiến. Thành viên đội còn tham gia vào các nhóm giao lưu trên Facebook của đồng bào người Dao để tìm phương thức liên hệ các nghệ sĩ hát páo dung mời hợp tác.

Trước khi thiết kế đồ diễn, đội cũng liên hệ với bà con dân tộc để lấy tư liệu trang

Mọi nét đẹp rồi sẽ chỉ tồn tại trong kỷ ức nếu không có biện pháp giữ gìn. Xuất phát từ suy nghĩ đó, chính quyền thủ đô Seoul năm 2012 đã đưa ra dự án bảo tồn những hạng mục văn hóa mà họ cho rằng sẽ có giá trị trong tương lai, thông qua việc công nhận danh hiệu “Di sản tương lai Seoul”. Một trong những di sản nhận được nhiều tình cảm của người dân lẫn du khách nhất phải kể đến Dae-oh Bookstore, hiệu sách lâu đời nhất thành phố.

Khoảnh sân đầy ắp sách cũ với kiến trúc được gìn giữ từ 1951.

Chính quyền Seoul đã làm việc với người dân và các chuyên gia trong công cuộc đánh giá các địa điểm và hạng mục có thể nhận được danh hiệu “Di sản tương lai Seoul”, thông qua lấy ý kiến tại trang web Futureheritage. Mọi địa điểm hay hạng mục được xem xét đưa vào danh sách “Di sản tương lai Seoul” phải được người dân thành phố biết đến một cách rộng rãi. Chia sẻ với công chúng, đại diện chính quyền thành phố cho biết: “Chúng tôi tập trung vào việc phân loại các địa điểm và hạng mục mà người dân ở Seoul có thể thấy đồng cảm nhất. Dù có ý nghĩa về mặt chính trị, văn hóa hay lịch sử thì các địa điểm, hạng mục đó phải được người dân công nhận và hiểu tại sao chúng đáng nhận được sự quan tâm như một di sản văn hóa tương lai”.

Hiệu sách Dae-oh ra đời năm 1951, giờ đã trở thành một quán cafe sách ẩn mình trong một góc yên tĩnh, tại một trong những khu phố cổ nhất Bắc Seoul, không quá xa Gyeongbokgung, Cung điện lớn nhất từ triều đại Joseon. Nhìn từ bên ngoài, vẻ cũ kỹ và tấm biển hiệu đã phong hóa của Dae-oh rất dễ khiến du khách bỏ lỡ khi băng qua con hẻm với nhiều cửa hàng và quán cà phê hiện đại.

Nhưng nếu mở ra cánh cửa màu xanh lam ấy, chúng

Vẻ đẹp của di sản Dae-oh,

◉ QUỲNH HOA

ta có thể chiêm ngưỡng một thiên đường sách cũ trong một ngôi nhà hanok truyền thống, mang đậm nét lịch sử gia đình quý giá, và là một di sản đầy tự hào của thành phố.

Tên của hiệu sách 73 năm tuổi “Dae-oh” được ghép từ âm tiết đầu tiên trong tên của cặp vợ chồng Choi Dae-sik và Kwon Oh-nam. Hai ông bà có một bộ sưu tập lớn sách cũ và các đạo cụ cổ trang trí của hàng sách. Sau khi người chồng qua đời, vợ ông vẫn duy trì nơi này một mình cho đến khi quyết định cho thuê lại, trước sự thất vọng của những vị khách quen.

Khi thành phố Seoul tuyên bố công nhận Dae-oh là “Di sản tương lai” của thành phố, với sự công nhận dành cho tất cả mọi chi tiết, từ cánh cửa màu xanh lam cho đến biển hiệu bị thời gian tô điểm, cũng

Tấm biển hiệu bị phong hóa theo thời gian của Dae-oh.

“ Công chúng cũng cần nỗ lực nhận ra điều gì là quan trọng thông qua một số đồng thuận xã hội, vì phạm vi di sản văn hóa có thể được mở rộng tùy thuộc vào mức độ quan tâm của mọi người.

Ông Park So-hyun

như những cuốn sách cũ được đóng gói trên kệ, Dae-oh Bookstore đã được vận hành dưới hình thức một tiệm cà phê sách. Quán cà phê này không hoạt động vì lợi nhuận mà để duy trì, gìn giữ và lan tỏa những giá trị văn hóa, tinh thần của một hiệu sách lâu đời.

Trong mắt du khách, Dae-oh toát lên vẻ bình yên ngay từ khi mới bước chân vào.

Bản thân cấu trúc của tòa nhà mang lại sự ấm cúng, với một loạt các đạo cụ cổ xưa - đã làm tăng thêm sự rung cảm ngọt ngào và mềm mại cho nơi đây. Dòng nhạc nhẹ nhàng cũng góp một phần vào việc tạo ra bầu không khí lắng đọng của Dae-oh. Đầu đó, vẫn còn những bức ảnh nơi hai vợ chồng chủ tiệm cùng trải qua ngày tháng an yên đầy ắp tiếng cười bên gia đình, ảnh một cô bé ngồi bên bậc cửa hiệu sách, hay ảnh ông lão đang đàn một khúc guitar.

Khách ghé thăm có thể mua đồ uống hoặc đồ lưu niệm tại một quầy nước nhỏ ngay sau cánh cửa. Vì không gian tương đối nhỏ, số lượng người vào tiệm mỗi lần cũng hạn chế. Sau khi thanh toán, nhân viên sẽ hướng dẫn những vị khách đi qua cánh cửa mở ra một khoảng sân nhỏ được bao phủ bởi những cuốn sách cũ. Từ đó, du khách có thể tham quan một vài căn phòng với nhiều món đồ đầy dấu vết thời gian, từ bàn ghế, chiếc máy ảnh phim, những tập thơ đến nhạc cụ, phản ánh lịch sử lâu đời của cả ngôi nhà.

Những cuốn sách cũ vẫn được bảo quản tốt, toát ra một làn sóng năng lượng ấm áp và hấp dẫn. Khoảng sân giữa được thiết kế thấp hần xuống, trước đây cứ mỗi khi hè về, họ đã bơm nước và biến nó thành một hồ bơi nho nhỏ. Hiện giờ, chiếc máy bơm nước vẫn còn trong sân. Vẻ đẹp tự nhiên của tiệm sách, hầu như không có sự can thiệp thay đổi nào từ 1951, làm cho nơi này trở nên độc đáo.

Sau khi tham quan một vòng, khách có thể quay trở lại quầy để nhận đồ uống và một

Trưởng nhóm RM (Kim Namjoon) của nhóm nhạc BTS từng nhiều lần ghé qua Dae-oh, khiến tiệm sách trở thành địa điểm cần-phải-đến đối với cộng đồng người hâm mộ.

Vợ chồng ông chủ có một bộ sưu tầm lớn những cuốn sách xưa và đạo cụ như máy ảnh, đàn piano...

hiệu sách lâu đời nhất Seoul

chiếc kẹo hình trái tim đặc biệt do hiệu sách dành tặng, sau đó họ có thể ngồi ngoài sân, nhâm nhi ly trà trong không gian yên tĩnh.

Với những người không đến để đọc sách mà chỉ để thưởng thức một tách cà phê, họ có thể lựa chọn vào khu vực trong nhà, với bàn ghế được bày biện san sát. Những vị khách đến đây, không ai bảo ai, luôn chủ động hạ thấp giọng mỗi khi trò chuyện để gìn giữ không gian yên tĩnh của hiệu sách cổ.

Dae-oh, hiệu sách lâu đời nhất ở Seoul, thu hút không chỉ người dân và khách du lịch, cả những nghệ sĩ ngôi sao hàng đầu đất nước cũng đã từng ghé thăm và góp phần lan tỏa cái tên của tiệm sách đến với công chúng yêu nhạc. Trong số đó có thể kể đến nữ ca sĩ IU (Lee Ji-eun) hay nam rapper RM (Kim Namjoon) của nhóm nhạc BTS. Chữ ký và ảnh của những nghệ sĩ được dán một cách mộc mạc tại chỗ họ từng ngồi, chứ không phải lồng trong khung kính, càng làm tô điểm thêm cho nét đẹp thời gian của hiệu sách cổ.

Tấm ảnh treo góc trên bên trái thể hiện sân chơi được biến thành một hồ bơi trong những ngày tháng cũ.

Giống như Dae-oh Bookstore, nhiều di sản và địa điểm tại thủ đô Seoul có tiềm năng trở thành "Di sản tương lai" thuộc sở hữu tư nhân, hoàn toàn khác so với các di sản văn hóa được chỉ định thuộc phạm vi sở hữu và bảo vệ của chính phủ hoặc các tổ chức công.

Mặc dù các chủ sở hữu sẽ không nhận được bất kỳ hỗ trợ tài chính nào để tiếp tục điều hành cơ sở kinh doanh của mình, nhưng danh hiệu này có thể mang lại cho họ cảm giác tự hào, rằng những gì họ làm là một phần truyền thống của thành phố. Việc chỉ định di sản tương lai cũng

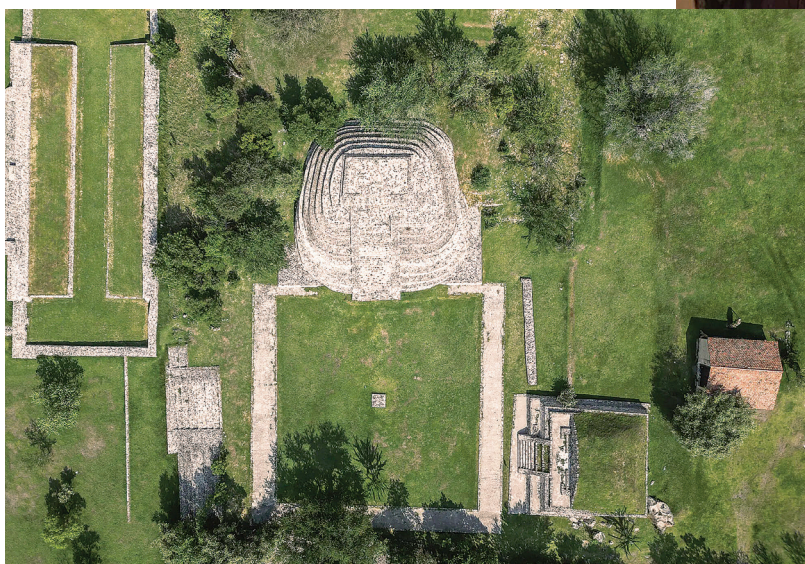
không đòi hỏi bất kỳ hành động bắt buộc nào từ chủ sở hữu. Vậy nên, vẫn tồn tại khả năng các "di sản tương lai" được công nhận này bị mai một và biến mất nếu người dân không chú ý đến.

Ông Park So-hyun, một giáo sư kiến trúc tại Đại học Quốc gia Seoul cho biết: "Công chúng cũng cần nỗ lực nhận ra điều gì là quan trọng thông qua một số đồng thuận xã hội, vì phạm vi di sản văn hóa có thể được mở rộng tùy thuộc vào mức độ quan tâm của mọi người, từ đó chúng ta có thể khám phá những giá trị tiềm ẩn, chưa từng được biết đến của những di sản văn hóa, gìn giữ cho mai sau". ●

Bức ảnh mang không khí đầy hoài niệm của nữ ca sĩ IU chụp tại Dae-oh Bookstore.

Di sản không phải ĐỂ BÁN

Khu di chỉ Chalcatzingo.

● MỘC CHI (dịch)

Mexico đang tiến hành một loạt các nghiên cứu nhằm nỗ lực khôi phục, hồi hương các cổ vật đã bị lưu lạc trong thời kỳ thuộc địa suốt nhiều thập kỷ qua.

Khu di chỉ Chalcatzingo.

Chiến dịch đưa cổ vật hồi hương

Một trong những cổ vật được các nhà khảo cổ Mexico quan tâm nhất chính là bức phù điêu Fauces de la Tierra, có niên đại khoảng 2.600 năm, đã bị thất lạc gần 60 năm trước. Đây là một tác phẩm điêu khắc trên đá, họa khuôn mặt của loài báo với phần miệng rộng, có hình dáng giống một chiếc hang lớn. Bức phù điêu là cổ vật đóng vai trò vô cùng quan trọng của nền văn minh Olmec.

Sự mất tích của bức phù điêu, được xây dựng từ năm

700 trước Công nguyên đến năm 500 trước Công nguyên, từ lâu đã trở thành nỗi trăn trở của các nhà nghiên cứu Mexico. Với họ, những bức ảnh còn tồn tại về cổ vật Fauces de la Tierra không thể truyền tải đầy đủ ý nghĩa biểu tượng của nó. Trên thực tế, Fauces de la Tierra đã bị lưu lạc tại Mỹ và nằm trong một bộ sưu tập cá nhân. Đến tháng 5/2023, Mexico đã chính thức tiếp nhận tác phẩm điêu khắc này hồi hương, trở về nhà sau suốt hơn nửa thế kỷ cất công tìm kiếm trên khắp thế giới.

"Fauces de la Tierra trở về, giống như mảnh ghép cuối cùng của câu đố đã được đặt vào đúng chỗ. Điều mà chúng tôi chờ đón tiếp theo là khi ở đúng vị trí nơi mình thuộc về, bức phù điêu sẽ kể những câu chuyện như thế nào. Đây không chỉ là di sản độc đáo của Mexico, tâm vóc của nó

“

Fauces de la Tierra không chỉ gọi nhớ về quá khứ, lịch sử, về những gì đã diễn ra, mà còn nhắc nhở người dân Mexico về những gì đang tồn tại hiện hữu.

Ông Candelas

thậm chí còn mang ý nghĩa trên quy mô toàn cầu", nhà khảo cổ học Carolina Meza, người chuyên nghiên cứu về khu di chỉ Chalcatzingo, địa điểm khảo cổ nằm tại Trung vùng Morelos nhấn mạnh.

Trong những năm gần đây, Mexico đã tiến hành một loạt các cuộc điều tra nhằm khôi phục, hồi hương các cổ vật đã bị lưu lạc trong thời kỳ thuộc địa suốt nhiều thập kỷ qua. Trên hành trình đó, các nhà nghiên cứu, nhà khảo cổ học, cộng đồng người dân bản địa, những người thực hành văn hóa tại Mexico đã có những đóng góp vô cùng to lớn. Bức phù điêu Fauces de la Tierra có thể được xem là thành tựu lớn nhất mà quốc gia Bắc Mỹ này đạt được cho đến nay.

Các tác phẩm chạm khắc trên đá được xem là một nét đặc trưng tại khu di chỉ

Chalcatzingo, mang đến sự kết hợp đáng chú ý giữa hình ảnh quen thuộc và tính thực tiễn, mà trong đó Fauces de la Tierra là một ví dụ tiêu biểu. "Hình tượng trên bức phù điêu được khắc tạc lông mày rậm và nhánh cây mọc ra từ khoé miệng, cho thấy tác phẩm này có niên đại từ thời Olmec. Ở ngay chính giữa, tượng trưng cho phần miệng lại là một khoảng trống hình tứ giác "hoàn toàn vừa vặn cho một người". Đó giống như một cánh cửa chuyển tiếp đến các chiều không gian khác so với không gian mà con người sống như một con người", bà Meza giải thích rõ.

Chiến dịch hồi hương cổ vật của Mexico, với tên gọi "Mi Patrimonio No Se Vende" (tạm dịch "Di sản không phải để bán"), chủ yếu đánh vào vấn đề đạo đức, cũng như sự thay đổi nhận thức xung quanh quyền sở hữu cổ vật trên thế giới. "Những quốc gia khác, thậm chí là các cá nhân khi trưng bày các di vật khảo cổ từ Mexico nên cảm thấy hổ thẹn, và nhận thức được rằng chúng cần được trở về quê hương", Bộ trưởng Bộ Văn hóa Mexico Alejandra Frausto Guerrero cho biết.

Kể từ khi chiến dịch này được khởi xướng vào năm 2019, Mexico đã tiếp nhận lại hơn 13.000 hiện vật trở về đất mẹ. Hồi tháng 9/2023, Bảo tàng San Bernardino tại

Ông Rodolfo Candelas, Giám đốc Bảo tàng khu vực Cuauhnahuac.

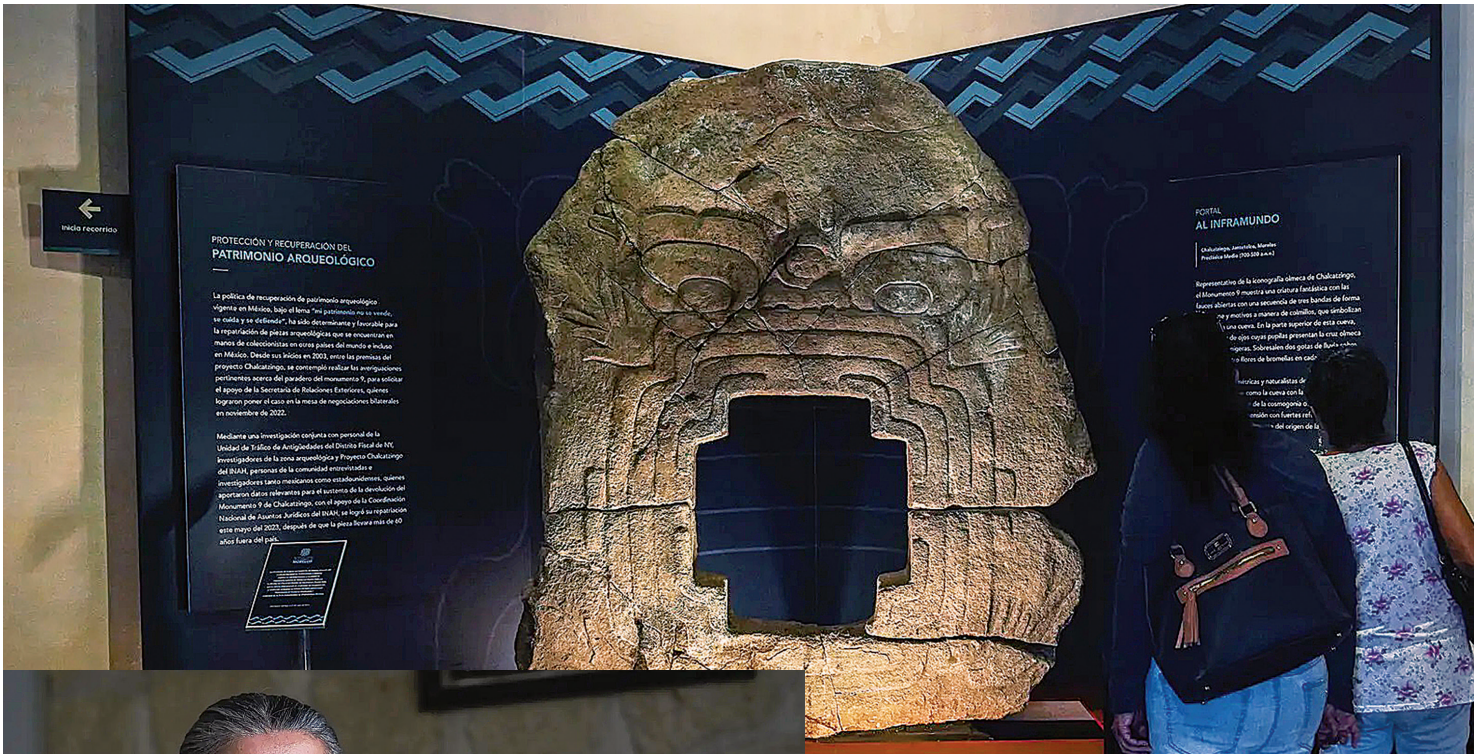

California (Mỹ) đã tiếp tục thông báo trao trả gần 1.300 di vật cho nước này, bao gồm cả những đồ trang sức và nhạc cụ gió thời kỳ thuộc địa.

Hành trình truy tìm nguồn gốc

Dù đạt được những tín hiệu tích cực, nhưng nhiều hiện vật vẫn “nằm ngoài tầm với” của đất nước Bắc Mỹ này. Đơn cử như việc chính phủ Áo từ chối trao trả chiếc mũ lông vũ đang được trưng bày trong Bảo tàng Vienna, dù theo một số đánh giá di vật này là của vua Montezuma thời đế chế Aztec vào thế kỷ 16. Trước diễn biến đó, Mexico đã nỗ lực sử dụng luật pháp quốc tế để truy tìm và thu hồi các cổ vật “vốn thuộc về đất nước mình”, đồng thời thực hiện nhiều nghiên cứu nhằm chứng minh nguồn gốc của những cổ vật ấy.

Cuộc truy tìm bức phù điêu Fauces de la Tierra cũng

Bức phù điêu Fauces de la Tierra.

Nhà khảo cổ học Carolina Meza.

Tác phẩm chạm khắc trên đá đặc trưng của nền văn minh Olmec.

được triển khai theo “chiến thuật này”. Sau khi nhận được đề nghị từ Tổng Lãnh sự Mexico tại New York vào năm 2022, các nhà điều tra từ Đơn vị Điều tra buôn lậu cổ vật từ Văn phòng Biệt lý Manhattan đã mở một cuộc điều tra về nguồn gốc của bức phù điêu này. “Chúng tôi đã điều tra theo hai hướng. Một là dựa trên hiện vật ở thời điểm hiện tại, và hai là ngược dòng về quá khứ, cho dù đó là bảo

Bên trong Bảo tàng khu vực Cuauhnahuac.

tàng, phòng trưng bày, hay bất cứ đâu, và trong trường hợp này là Thung lũng Morelos”, Matthew Bogdanos, người đứng đầu đơn vị cho biết.

Tại khu di chỉ Chalcatzingo, các nhà điều tra đã xác định được về khoảng khắc cuối cùng của bức phù điêu xuất hiện ở Mexico. “Một số người dân địa phương trả lời phỏng vấn của chúng tôi, họ đã từng nhìn thấy cổ vật này khi còn nhỏ. Trong đó lần đầu tiên nó được phát hiện là vào năm 1962, và đến năm 1964 thì bị vỡ thành nhiều mảnh. Một nhóm người nước ngoài sau đó đã lấy những mảnh vỡ ấy và mang đi”, ông Bogdanos kể lại.

Dựa trên những thông tin thu thập được, các nhà điều tra tin rằng, bức phù điêu Fauces de la Tierra có từ thời Olmec và đã bị “lưu lạc” đến Mỹ. Năm 1965, nó xuất hiện tại thành phố New York, và

được chụp đầu giá với mức bán 2.000 USD.

Cổ vật này sau đó đã được “trao tay, đổi chủ” thêm bốn lần nữa, xuất hiện chớp nhoáng trước công chúng tại các buổi triển lãm trong bảo tàng, bao gồm cả Bảo tàng Nghệ thuật Metropolitan. Lần ngược lại, nhóm điều tra đã tìm thấy thông tin về người đang sở hữu bức phù điêu này tại Denver, sau khi mua nó vào năm 2000 với giá 2,25 triệu USD. Thế nhưng, ở thời điểm tháng 3/2023, khi cổ vật này bị tịch thu, nó thậm chí được chào bán với giá lên đến 12 triệu USD.

Sau khi được trao trả trở về Mexico, bức phù điêu Fauces de la Tierra hiện được trưng bày tại ngay sảnh vào của Bảo tàng khu vực Cuauhnahuac, nằm cách khu di chỉ Chalcatzingo khoảng một giờ di chuyển, và thu hút sự quan tâm của đông đảo công

chúng. “Ngay sau khi tác phẩm trở về quê nhà và được trưng bày trang nghiêm tại đây, rất nhiều du khách đã đến tham quan, và đặt hoa quả trước bức phù điêu “mặt nạ báo đốm khổng lồ” như một cử chỉ chào đón”, ông Rodolfo Candelas, Giám đốc Bảo tàng khu vực Cuauhnahuac, cho biết.

Ông Candelas chia sẻ thêm rằng: “Những phản ứng của người dân đã thể hiện rất rõ tầm quan trọng của cổ vật ấy. Nó vẫn có ý nghĩa vô cùng to lớn dù bị thất lạc suốt nhiều thập niên. Bức phù điêu Fauces de la Tierra vẫn có thể kết nối với họ, vẫn kể cho họ nghe được những câu chuyện đằng sau, vẫn cho họ thấy được những giá trị của văn hoá, di sản. Fauces de la Tierra không chỉ gợi nhớ về quá khứ, lịch sử, về những gì đã diễn ra, mà còn nhắc nhở người dân Mexico về những gì đang tồn tại hiện hữu”. ●

Giữa bối cảnh cuộc xung đột tàn khốc diễn ra tại Ukraine, UNESCO đã phối hợp cùng Viện Thông tin đại chúng (IMI) tổ chức chương trình đào tạo cho các phóng viên ảnh địa phương nhằm ghi lại thiệt hại tại các di sản văn hóa.

Chương trình thu hút 65 nhà báo tham gia, ghi chép lại những hình ảnh đầy xúc động về sự mất mát to lớn của những di sản văn hóa tại Ukraine.

Sự tàn khốc của chiến tranh

Kể từ khi cuộc xung đột nổ ra, di sản văn hóa Ukraine đã phải hứng chịu thiệt hại nặng nề. Theo thống kê của UNESCO, tính đến nay đã có 375 địa điểm văn hóa được xác nhận bị hư hại. Nỗi đau mất mát này không chỉ nằm ở giá trị lịch sử và ý nghĩa biểu tượng của những di sản văn hóa bị phá hủy, mà còn bởi vai trò trung tâm của chúng trong việc gìn giữ bản sắc dân tộc và tinh thần đoàn kết của người dân Ukraine.

Mặc dù việc chụp ảnh, ghi lại những thiệt hại đối với di sản văn hóa Ukraine là vô cùng quan trọng, nhưng nỗ lực này lại gặp phải nhiều thách thức to lớn. Các phóng viên tác nghiệp tại khu vực xung đột phải đối mặt với nhiều rủi ro nguy hiểm.

Bên cạnh mối nguy hiểm về an ninh, lĩnh vực truyền thông Ukraine cũng đang phải vật lộn với những khó khăn kinh tế nghiêm trọng. Doanh thu quảng cáo sụt giảm mạnh khiến nhiều cơ quan truyền thông lâm vào cảnh thiếu hụt nguồn lực để duy trì hoạt động.

Hỗ trợ của UNESCO

Hiểu được vai trò quan trọng của báo chí và những khó khăn phóng viên đang phải đối mặt, UNESCO đã triển khai chương trình đào tạo cho 65 phóng viên ảnh Ukraine, bao gồm 34 nam và 31 nữ đến từ các khu vực khác nhau trên cả nước. Chương trình đào tạo là một

Những bức tường bên trong nhà thờ bị hư hỏng. Ảnh: UNESCO.

Ghi lại sự mất mát của di sản qua ống kính

◉ MINH NGỌC (theo UNESCO)

phần trong nỗ lực tổng thể của UNESCO nhằm hỗ trợ Ukraine bảo vệ di sản văn hóa trong thời chiến. UNESCO đã kêu gọi ngừng bắn khẩn cấp tại các địa điểm văn hóa, đồng thời phối hợp với các tổ chức quốc tế khác để cung cấp viện trợ, hỗ trợ sửa chữa di sản bị hư hại và đào tạo cho các chuyên gia bảo tồn.

Tham gia chương trình, các phóng viên ảnh được trang bị kiến thức về quy trình an toàn khi tác nghiệp tại khu vực xung đột, kỹ năng chụp ảnh chuyên nghiệp để ghi lại thiệt hại đối với di sản văn hóa, đồng thời được đào tạo chuyên sâu về nhiệm vụ và sứ mệnh của UNESCO trong lĩnh vực bảo vệ di sản.

Ông Tawfik Jelassi, Trợ lý Tổng Giám đốc UNESCO về Thông tin và Truyền thông nhấn mạnh: "Giữa bối cảnh đen tối của cuộc xung đột, chúng ta càng phải kiên định hơn bao giờ hết trong việc bảo vệ quyền tự do ngôn luận và đảm bảo an toàn cho các

Phóng viên ảnh là tuyến đầu bảo vệ di sản văn hóa Ukraine. Ảnh: UNESCO.

nhà báo, những người tiên phong mang đến thông tin cho khán giả khắp thế giới".

Hơn 67 địa điểm văn hóa bị hư hại, bao gồm các di tích tôn giáo, bảo tàng, thư viện từ hơn 10 khu vực trên khắp Ukraine đã được ghi lại thông qua ống kính của 65 phóng viên ảnh tham gia chương trình. Bên cạnh ghi chép thiệt hại, các phóng viên ảnh cũng đã thực hiện 10 dự án nhằm

thể hiện sự đa dạng và khả năng phục hồi của di sản văn hóa Ukraine. Những câu chuyện này là nguồn động viên to lớn, khẳng định sức mạnh tinh thần của người dân Ukraine và niềm tin vào tương lai của đất nước.

Thành quả của chương trình đào tạo đã được giới thiệu trong một cuộc triển lãm được tổ chức tại Bảo tàng Nghệ thuật Quốc gia

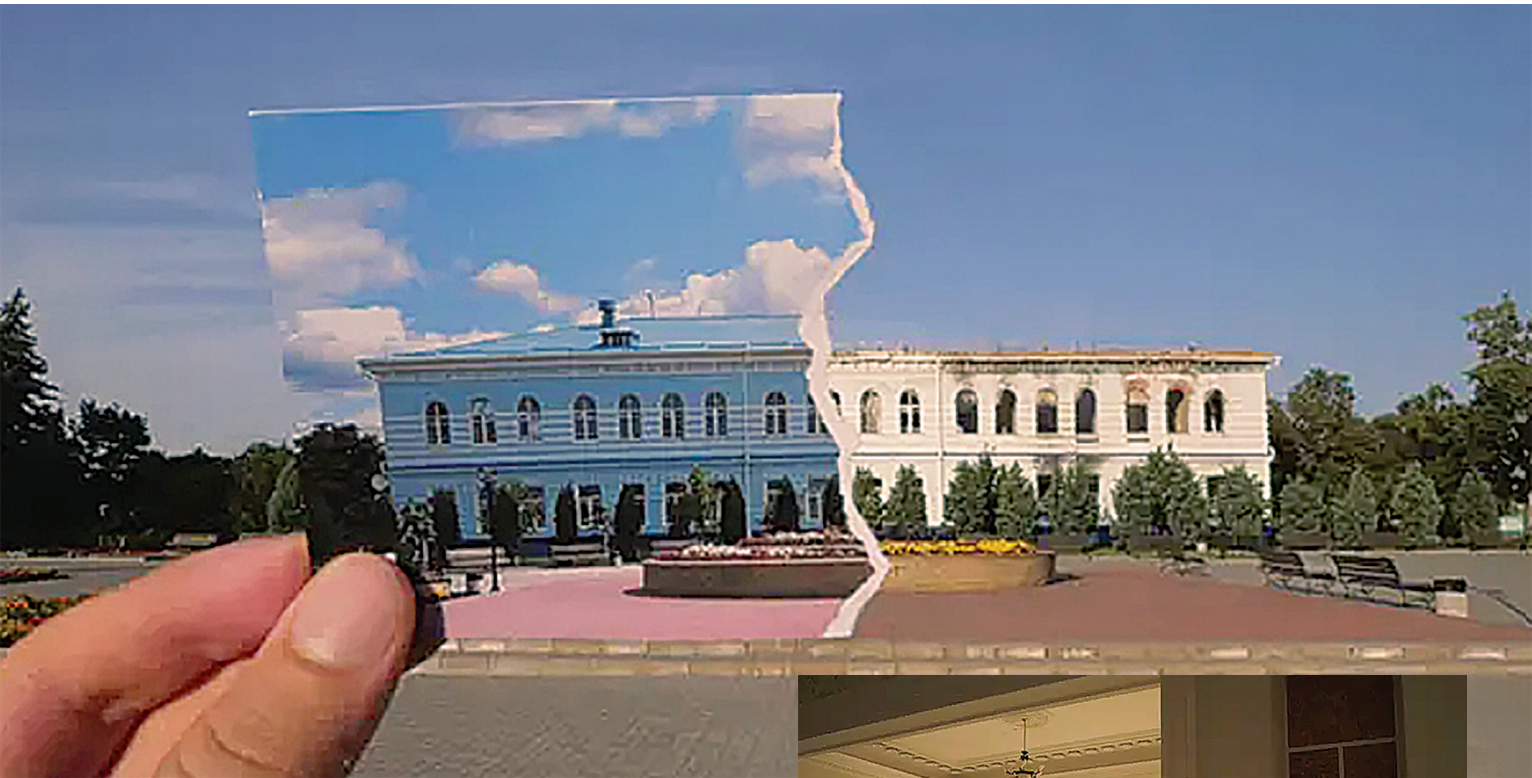
Khanenko ở Kyiv. Triển lãm diễn ra trong hai tuần và thu hút hơn 3.000 du khách tham quan, bao gồm cả các tour tham quan có hướng dẫn bằng tiếng Anh và tiếng Ukraine.

Chương trình đào tạo phóng viên ảnh Ukraine được thực hiện với sự hỗ trợ của Quỹ Khẩn cấp Di sản UNESCO. Đây là quỹ tài trợ đa quốc gia được thành lập nhằm mục đích ứng phó nhanh chóng và hiệu quả với các cuộc khủng hoảng do xung đột vũ trang và thảm họa gây ra.

Triển lãm "vết sẹo trên các di tích"

Triển lãm ảnh do các phóng viên chụp di sản văn hóa giữa cuộc xung đột căng thẳng tại Ukraine được tổ chức ngày 3/5, với sự phối hợp của UNESCO, Bộ Chính sách Thông tin và Văn hóa Ukraine và Đại sứ quán Nhật Bản.

Trong khuôn khổ triển

Mặt tiền phía Tây của nhà thi đấu nữ trước đây so với ảnh năm 2021. Ảnh: UNESCO.

Tầng hai của Hội đồng thành phố Chernihiv bị hư hại do cuộc không kích. Ảnh: UNESCO.

“
Đối với các nhà báo
tham gia dự án, sứ
mệnh của họ là nắm
bắt những gì đang bị đe
dọa và cách văn hóa
tiếp tục tỏa sáng, bất
kể điều gì xảy ra.

Bà Romaniuk

thiệt hại gây ra cho di sản
văn hóa là vô cùng cần thiết
trong việc tạo ra bức tranh
toàn cảnh về hậu quả của
cuộc xung đột ở Ukraine.
Chúng giúp lưu giữ lịch sử,
bảo tồn ký ức và tạo nền
tảng cho công cuộc tái
thiết”.

Bên cạnh những nỗ lực
cá nhân của các nhà báo
như Hanna Balakyr, nhiều
tổ chức đang chung tay góp
sức vào việc bảo vệ di sản
văn hóa Ukraine. Một ví dụ
điển hình là Viện Thông tin
đại chúng (IMI) với dự án
đầy ý nghĩa.

Dự án này, theo lời bà
Oksana Romaniuk, Giám
đốc điều hành IMI, “không
chỉ có mục đích chụp ảnh;
đó là sự đi sâu vào nhịp
đập của trái tim văn hóa
Ukraine, ngay cả trong
những thời khắc khó khăn
nhất”. Mục tiêu của dự án
là ghi nhận những tác động
vô hình của chiến tranh đối
với di sản văn hóa Ukraine,
đồng thời tôn vinh sức sống
mãnh liệt của đời sống văn
hóa đất nước này.

Bà Romaniuk nhấn
mạnh: “Đối với các nhà báo
tham gia dự án, sứ mệnh
của họ là nắm bắt những gì
đang bị đe dọa và cách văn
hóa tiếp tục tỏa sáng, bất
kể điều gì xảy ra”. Sản phẩm
của dự án đóng vai trò
nền tảng quan trọng cho
những nỗ lực tái thiết trong
tương lai và nâng cao nhận
thức về tác động của chiến
tranh đối với di sản văn hóa
Ukraine. ●

phóng viên

lăm, hai phiên họp đã
diễn ra nhằm thảo luận
về những thách thức mà
ngành văn hóa và truyền
thông Ukraine phải đối mặt
trong bối cảnh chiến tranh,
đồng thời đề cập đến các
mối đe dọa an toàn mà các
nhà báo phải trải qua khi
thực hiện công việc.

Oleksandra Stepanowa,
Giám đốc Điều hành của Nền
tảng Quyền Con người đã
giới thiệu báo cáo mới mang
tên “Các nhà báo Ukraine
trong cuộc xung đột”. Báo
cáo này được thực hiện
với sự tài trợ của Chương
trình Quốc tế về Phát triển
Truyền thông (IPDC), cung

cấp nghiên cứu toàn diện
về tình hình an toàn của các
nhà báo ở Ukraine trong bối
cảnh chiến tranh.
Báo cáo đưa ra những
phân tích chi tiết về các
mối đe dọa mà nhà báo
Ukraine phải đối mặt, bao
gồm bạo lực, bắt giữ, quấy
rối và đe dọa.

Triển lãm các
tác phẩm của
phóng viên
ảnh.
Ảnh: UNESCO.

Bên cạnh đó, báo cáo
cũng đề xuất các khuyến
nghị cho các bên liên quan
khác nhau, bao gồm chính
phủ Ukraine, các tổ chức
quốc tế và các cơ quan
truyền thông, nhằm cải
thiện tình hình an toàn cho
nhà báo và đảm bảo họ có
thể thực hiện công việc một
cách tự do và hiệu quả.
Được trang bị kiến thức
và kỹ năng từ các khóa đào
tạo của UNESCO-IMI, các
nhà báo đã miệt mài ghi
chép lại hiện trạng của cảnh
quan văn hóa Ukraine. Họ
lưu giữ vết sẹo trên các di
tích lịch sử, đồng thời thể
hiện tinh thần kiên cường
của những người hoạt động
văn hóa trong bối cảnh
chiến tranh. Họ đóng vai trò
như những người giữ lửa ký
ức giữa lúc hỗn loạn.
Hanna Balakyr, một nhà
báo Ukraine đến từ Kyiv đã
miệt mài ghi lại những thiệt
hại của Hội đồng thành phố
Chernihiv ở vùng Chernihiv.
Balakyr chia sẻ: “Việc ghi lại

Tranh thêu truyền thống Palestine là một di sản văn hoá phi vật thể được UNESCO công nhận, đã tồn tại qua hàng ngàn năm và là biểu tượng cho bản sắc dân tộc này. Để phát triển bền vững trong bối cảnh hiện đại hoá, nghề thủ công tinh tế đang cần có sự tiếp nối của người trẻ.

Gìn giữ bản sắc từ những sợi chỉ

Các bức tranh thêu tay của người Palestine, hay còn được gọi là “tatreez”, thường được sử dụng như những hoạ tiết đặc trưng trong trang phục truyền thống. Giống như những lớp lang lịch sử, câu chuyện đằng sau các tác phẩm ấy kể về những thị trấn, làng mạc đã mất, những phong tục đã bị lãng quên, quá khứ và sự phát triển của Palestine. Mỗi bức tranh thêu với những hoạ tiết, biểu tượng mang dấu ấn riêng được xem như “thẻ căn cước bản sắc” của người dân Palestine.

Đơn cử như hình tượng gà trống sẽ biểu thị cho đức tin của tín đồ Kitô giáo trong thời xưa. Một con chim được thêu kết hợp giữa chỉ đỏ và xanh trên áo choàng, thể hiện rằng người phụ nữ ấy đã sẵn sàng tái hôn. Hoạ tiết về một loài cây, loại quả cụ thể lại biểu thị về nguồn gốc của bộ trang phục, chẳng hạn như những bông hoa cam sẽ biểu thị cho vùng đất Jaffa, hay cây bách lại đại diện cho Hebron.

“Các sản phẩm của mỗi vùng đều có đặc điểm riêng về kiểu thêu, nét thêu. Thế nhưng, tất cả chúng khi kết hợp lại đã tạo nên bản sắc văn hoá của người Palestine”, ông Baha Jubeh, người quản lý các bộ sưu tập và công tác bảo tồn tại Bảo tàng Palestine ở thị trấn Birzeit cho biết. Ông cho biết thêm rằng tại bảo tàng, những chiếc váy có sử dụng tranh thêu tatreez, được gọi là thobes, đều có niên đại từ nhiều thập kỷ, thậm chí

Phụ nữ tại thị trấn Surif nỗ lực thương mại hoá các sản phẩm thêu tatreez.

Câu chuyện về từng mũi thêu của người Palestine

◉ **NGỌC PHẠM** (dịch và tổng hợp)

Bà Halima Fareed cùng phụ nữ thị trấn Surif thêu tatreez.

một số chiếc đã có từ hơn một thế kỷ trước. “Nghề thủ công tatreez chính là một phần cốt lõi của di sản Palestine”.

Vào năm 2021, UNESCO đã công nhận tranh thêu tatreez Palestine là Di sản văn hoá phi vật thể của nhân loại. Người dân

Palestine xem đây là biểu tượng của niềm tự hào dân tộc, mở ra nhiều cơ hội mới để phát triển nghề truyền thống. Tuy nhiên, giống với nhiều nghề thủ công bản địa khác trên thế giới, tatreez cũng đang phải đối mặt với nguy cơ bị mai một, đồng thời đứng trước thách

thức tồn tại với thời cuộc khi phải cạnh tranh với những mẫu mã hiện đại hơn.

Thế hệ trẻ được xem là một mắt xích quan trọng trong việc tiếp nối, bảo tồn và phát triển nghề thêu truyền thống của dân tộc Palestine. Nhiều giải pháp đã được triển khai thúc đẩy sự tham gia của người trẻ trong hành trình ấy, bao gồm giới thiệu tatreez trong trường học, sử dụng trang phục thobe làm đồng phục của học sinh và mở cơ sở dạy nghề tại khu vực Bờ Tây.

Vào tháng 7/2023, Bảo tàng Palestine đã khánh thành Xưởng Bảo tồn Dệt may nhằm lưu giữ những bộ trang phục thobe, cũng như các loại vải truyền thống, đồng thời mở các khoá đào tạo về nghề thêu tatreez. “Chúng tôi cần duy trì việc thực hành di sản để không đánh mất nó”, bà

Maha Saca, người sáng lập Trung tâm Di sản Palestine ở thành phố Bethlehem nhấn mạnh.

Trong lịch sử, nghề thêu của người dân Palestine chủ yếu được dạy cho con gái trong gia đình từ thế hệ này qua thế hệ khác.

“Đúng vậy, nghề thêu tatreez thường được truyền dạy từ mẹ cho con gái. Tôi từng được mẹ mình dạy cho những kỹ thuật thêu cơ bản, sau đó tự mày mò học thêm những hình mẫu mới, phức tạp hơn. Giống như mọi phụ nữ Palestine khác, tôi cũng dạy lại nghề thêu tatreez cho các con và bất kỳ ai xung quanh thực sự muốn học”, nghệ nhân Randa Yousef Al Miyari cho biết.

“Đối với tôi, nghề thêu tatreez là một phần quan trọng trong bản sắc văn hoá, và bằng cách truyền lại

Những bộ trang phục thobe được trưng bày trong Bảo tàng Palestine.

nó, tôi có thể bảo tồn di sản này”, Al Miyari nói thêm. Đến nay, những người thực hành nghề thêu tatreez chủ yếu vẫn là phụ nữ thuộc thế hệ trước, họ thường tụ tập tại nhà nhau để cùng thêu thùa, cùng may vá. Có thể nói, họ là những người thuộc thế hệ còn biết và thao tác được các kỹ thuật thêu cũ. Nhiều phụ nữ thực hành nghề thêu tatreez như một sở thích, thói quen, nhưng một số khác lựa chọn sản xuất và bán các sản phẩm thêu để có thêm thu nhập trang trải cho cuộc sống gia đình.

Hiện đại hoá di sản
“Nghề thủ công thêu thùa của phụ nữ trở nên phổ biến tại Trung Đông bắt đầu từ thế kỷ thứ IX”, bà Hanan Munayyer, tác giả cuốn sách “Trang phục truyền thống của người Palestine: Nguồn gốc và Phát triển” cho biết. Nhiều thập kỷ trước, thobe là trang phục thường

ngày của phụ nữ Palestine, đặc biệt là những người sinh sống tại các vùng nông thôn. Họ là người mặc, nhưng cũng chính là người thợ làm ra những sản phẩm đó. Màu sắc và các hoạ tiết sử dụng sẽ được lấy cảm hứng từ các loài hoa, cây cối và động vật xung quanh. Một số bộ trang phục có thể

Vào năm 2021, UNESCO đã công nhận tranh thêu tatreez Palestine là Di sản văn hóa phi vật thể của nhân loại. Người dân Palestine xem đây là biểu tượng của niềm tự hào dân tộc, mở ra nhiều cơ hội mới để phát triển nghề truyền thống.

phụ nữ Palestine mặc suốt cả cuộc đời, trong đó vài hoạ tiết sẽ được thêu thêm để biểu hiện tình trạng hôn nhân của họ. Thời gian để hoàn thiện một tác phẩm thêu tatreez thường sẽ phụ thuộc vào rất nhiều yếu tố như loại hình, chất liệu, thiết kế và cả câu chuyện mà người thợ muốn kể. Theo chia sẻ của nghệ nhân Al Miyari, có những sản phẩm có thể mất vài ngày, nhưng cũng có những mẫu phải mất đến vài tháng, thậm chí là nhiều năm để thực hiện. Tuy nhiên, kể từ những năm 1970, hầu hết phụ nữ Palestine đã không còn thường xuyên sử dụng trang phục thobe, họ chuyển sang lựa chọn mặc những quần áo hiện đại hơn, hoặc theo

“
Đây không phải là di sản cũ. Đó là di sản của chúng tôi, nhưng nó đã được hiện đại hóa.

Bà Halima Fareed, một cư dân ở thị trấn Surif

phong tục chung của người Hồi giáo phổ biến ở khắp Trung Đông. Trang phục truyền thống thobe có sử dụng tranh thêu tatreez giờ đây chỉ được phụ nữ Palestine mặc trong đám cưới và những dịp đặc biệt khác. Ngồi bên bức tường phủ kín những cây vải, cuộn chỉ đầy màu sắc, bà Halima Fareed (58 tuổi) sinh sống ở thị trấn Surif, ngoại ô thành phố Hebron thuộc Bờ Tây, đang hoàn thiện những nét thêu cuối cùng trên chiếc vỏ gối được đặt hàng. Bà sử dụng hoạ tiết cây thông nhỏ, một trong số ít biểu tượng vẫn được giữ trong các thiết kế đồ thêu của người dân địa phương, để trang trí xung quanh mép vỏ gối. Các sản phẩm thêu ở Hebron và các thị trấn xung quanh từng được biết đến với màu sắc đặc trưng là đỏ và tím. Tuy nhiên, giờ đây, nhiều sản phẩm như vỏ gối, thảm trải sàn và đế lót ly thương mại đều được chọn làm theo màu xanh lam và xanh lá nhằm tăng tính ứng dụng, đáp ứng nhu cầu của khách hàng và để chúng trở nên phổ biến hơn. “Đây không phải là di sản cũ. Đó là di sản của chúng tôi, nhưng nó đã được hiện đại hóa”, bà Fareed chia sẻ. “Khi nghề thủ công truyền thống phát triển, những người thực hành sẽ nhìn nghề trong bối cảnh lịch sử và thấy mình có trách nhiệm hơn. Chúng tôi chính là sự tiếp nối di sản của thế hệ đi trước”. ●

Bảo vệ tiếng mẹ đẻ bằng những

◉ **PHƯƠNG LY** (theo UNESCO)

Khi được hỏi từ nào có thể là từ đẹp nhất trong Shimamuni, thứ ngôn ngữ cộng đồng được sử dụng trên đảo Okinoerabu, tỉnh Kagoshima, phía Tây Nam Nhật Bản, Nami Sao suy ngẫm một lúc rồi trả lời: "Mihedirodoo".

Chồng Nami - anh Tomoyuki Sao giải thích thêm rằng, cách nói của cô luôn sinh động với một nụ cười thân thiện trên môi khiến những người nói tiếng Shimamuni hài lòng hơn rất nhiều so với việc nói "Arigatou" - từ tương đương tiêu chuẩn trong tiếng Nhật có nghĩa là "Cảm ơn".

Mặc dù cả Nami và Tomoyuki đều sinh ra trên đảo Okinoerabu (hiện chỉ có 12.000 cư dân) nhưng cả hai đều không học nói Shimamuni - một dạng ngôn ngữ Kunigami địa phương một cách trôi chảy khi còn nhỏ. Ngôn ngữ Kunigami đã được thêm vào Bản đồ các ngôn ngữ thế giới đang gặp nguy hiểm của UNESCO từ năm 2009 và được phân loại là "có nguy cơ tuyệt chủng hoàn toàn".

Ra mắt vào năm 1996 với khoảng 600 ngôn ngữ có nguy cơ tuyệt chủng được lập bản đồ trên toàn cầu, Bản đồ ngôn ngữ thế giới đang gặp nguy hiểm do UNESCO thiết lập đã được cập nhật thành Bản đồ ngôn ngữ thế giới, như một công cụ tương tác trực tuyến dựa trên niềm tin rằng sự đa dạng ngôn ngữ củng cố sự phát triển bền vững và thúc đẩy các xã hội công bằng

và đa nguyên. Nó hiện ghi lại hơn 8.000 ngôn ngữ cho dù chúng là ngôn ngữ viết, nói hay ký hiệu. Tình trạng của Kunigami vẫn không thay đổi là "có nguy cơ tuyệt chủng hoàn toàn" trong Bản đồ ngôn ngữ thế giới tính đến thời điểm này.

Hành động thiết thực của một gia đình

Sau khi nhận thấy ngôn ngữ cộng đồng của Đảo Okinoerabu chính thức được coi là có nguy cơ tuyệt chủng, cặp vợ chồng Nami Tomoyuki

và bốn đứa con đã tự trau dồi ngôn ngữ Kunigami truyền thống trên đảo.

Ngoài những lo ngại về nguy cơ ngôn ngữ bị tuyệt chủng, cư dân đảo Okinoerabu ngày càng lo lắng trước sự gia tăng rác thải biển. Bắt đầu như một dự án trường học được giao vào kỳ nghỉ hè, gia đình Sao quyết định dẫn dắt lũ trẻ hành động bằng cách thực hiện việc dọn dẹp bãi biển hàng ngày, đồng thời tham gia vào các hoạt động học ngôn ngữ địa phương như ca hát, viết nhật ký ở

Shimamuni để ghi lại hoạt động hàng ngày của mình.

Tận dụng tiếng địa phương Shimamuni như một sợi dây chia sẻ bản sắc địa phương kết nối mọi người thuộc nhiều tầng lớp xã hội khác nhau, gia đình Sao đã mở rộng các hoạt động bảo tồn của mình bằng nhiều hoạt động khác nhau: Gia đình Nami Tomoyuki nấu các món ngon địa phương, cắt tóc cho cư dân trong viện dưỡng lão, học nghệ thuật, học làm đồ thủ công tại trung tâm cộng đồng, tham gia

"Shimamuni Salon" - nơi tổ chức các bài học Shimamuni và các vấn đề môi trường địa phương thường xuyên được thảo luận nhằm mục đích bồi dưỡng thế hệ diễn giả Shimamuni sau này.

Tiến sĩ Sumittra Suraratdecha, Trợ lý Giáo sư Ngôn ngữ học tại Viện Nghiên cứu Ngôn ngữ và Văn hóa Châu Á (RILCA), Đại học Mahidol, Thái Lan khẳng định: "Nếu không có những hoạt động hướng tới cộng đồng này, ngôn ngữ Shimamuni sẽ bị tuyệt chủng khi những người nói ngôn ngữ này lớn tuổi và qua đời".

Đa dạng ngôn ngữ và phát triển bền vững

Khi được hỏi về động lực cơ bản khiến gia đình anh tham gia vào nhiều hoạt động đa dạng như vậy, anh Tomoyuki chia sẻ, bản thân anh là một người học hỏi suốt đời, luôn theo sát các vấn đề toàn cầu có thể ảnh hưởng đến đời sống văn hóa sinh thái trên hòn đảo thân yêu của mình. Anh muốn chung tay thực hiện các hành động nhằm đạt được mục tiêu đầy tham vọng, đó là mục tiêu Phát triển bền vững (SDG) vào năm 2030. Người cha có tư tưởng cởi mở cảm

hành động đẹp vì môi trường

“

Nếu không có những hoạt động hướng tới cộng đồng này, ngôn ngữ Shimamuni sẽ bị tuyệt chủng khi những người nói ngôn ngữ này lớn tuổi và qua đời.

Tiến sĩ Sumittra Suraratdecha

thấy rằng thay vì truyền đạt cho con những kiến thức mà mình có được thông qua giáo dục chính quy cách đây 20 - 30 năm, tốt hơn là nên hỗ trợ việc học của chúng bằng hành động cụ thể, và từ đó tạo điều kiện thuận lợi cho con trẻ tích lũy kinh nghiệm thực tế, điều này sẽ giúp vợ chồng họ tạo ra sự khác biệt.

Hóa ra, ngôn ngữ Shimamuni không chỉ đóng vai trò là phương tiện truyền tải kiến thức địa phương (chẳng hạn như công thức nấu món tráng miệng truyền thống) cho giới trẻ trên đảo, mà còn cải thiện hiệu quả truyền đạt các vấn đề môi trường đang cấp bách trên đảo cho người lớn tuổi, một số người từng quan niệm sai lầm rằng rác biển sẽ tự phân

hủy. Với thực tế toàn cầu hiện nay về rác thải không thể phân hủy và vi hạt nhựa đang gia tăng, tiếng mẹ đẻ Shimamuni giúp thế hệ trẻ truyền đạt mức độ thực sự của vấn đề đến những người cao tuổi một cách đúng và chính xác hơn.

Nói về hoàn cảnh của gia đình Sao và những sáng tạo của họ trước những thách thức văn hóa sinh thái địa phương, Kyungah Kristy Bang, Chuyên gia tư vấn về Giáo dục Đa ngôn ngữ tại Văn phòng Khu vực UNESCO tại Bangkok và Điều phối viên của Nhóm Công tác Giáo dục Đa ngôn ngữ Châu Á - Thái Bình Dương nhận xét: “Tôn vinh sự đa dạng ngôn ngữ có thể là một công cụ và giải pháp hiệu quả để đạt được

“

Gia đình Sao là một gia đình kiểu mẫu. Bằng ý tưởng của riêng mình, họ đã quyết tâm chịu trách nhiệm về việc phát triển ngôn ngữ và hành động vì môi trường.

Trợ lý Giáo sư Sumittra

Mục tiêu phát triển bền vững ở cấp địa phương”.

Anh Tomoyuki bày tỏ quan điểm, mỗi người đều có vai trò quan trọng trong việc giải quyết các thách thức xã hội trong một thế giới phẳng kết nối với nhau. Dựa trên khái niệm về trách nhiệm xã hội của doanh nghiệp (CSR), anh đặt ra thuật ngữ “trách nhiệm xã hội của gia đình” (FSR) để gói gọn triết lý của gia đình mình.

“Gia đình Sao là một gia đình kiểu mẫu. Bằng ý tưởng của riêng mình, họ đã quyết tâm chịu trách nhiệm về việc phát triển ngôn ngữ và hành động vì môi trường”, Trợ lý Giáo sư Sumittra nói.

Truyền cảm hứng trên trường quốc tế

Những nỗ lực của gia đình Sao bắt đầu được công nhận trên mạng xã hội và sau đó là trên các phương tiện truyền thông đại chúng.

Vào tháng 10/2023, gia đình Sao đã có cơ hội trình bày câu chuyện đầy cảm hứng và

lối sống “trách nhiệm xã hội của gia đình” FSR của họ tại Hội nghị Quốc tế về Ngôn ngữ và Giáo dục lần thứ 7, ở Bangkok, Thái Lan.

Với tư cách là đại diện của đảo Okinoerabu tham gia một hội nghị quốc tế lớn do UNESCO đồng tổ chức, sự kiện thu hút hơn 450 chuyên gia ngôn ngữ và các bên liên quan từ khắp nơi trên thế giới, gia đình Sao đã nhận được sự ủng hộ nhiệt tình của người dân hòn đảo. Hai thị trấn chính trên đảo đã cùng hỗ trợ chuẩn bị video thuyết trình cho gia đình Sao và trang trải một phần chi phí đi lại.

“Trong khi hội nghị quy tụ nhiều bên liên quan, từ các nhà hoạch định chính sách, các học viên đến các nhà nghiên cứu, chúng ta thường quên rằng vẫn luôn có cả một nhóm hoặc cộng đồng, trong trường hợp này là một gia đình, góp phần không nhỏ vào việc đẩy mạnh hành động vì Mục tiêu phát triển bền vững”, Brandon Darr, Chuyên gia tư vấn về Giáo dục Đa ngôn ngữ tại Văn phòng Khu vực UNESCO ở Bangkok cho biết.

Đối với Tomoyuki, việc đạt được sự công nhận trên trường quốc tế cũng chỉ là một niềm vui nho nhỏ, giúp củng cố những bước đi mà gia đình anh đã và đang thực hiện. “Mục tiêu của chúng tôi là sống một cuộc sống phong phú về tinh thần”, anh nói: “Khi con cái chúng tôi lớn lên, chúng có thể sống ở bất cứ đâu. Nhưng tôi muốn chúng gìn giữ ngôn ngữ bản địa và văn hóa cội nguồn ở trong tim chúng”. ●

Nghệ thuật tinh xảo từ những mảnh kính màu

◉ **MINH NGỌC** (tổng hợp)

Louis Comfort Tiffany, nhà thiết kế và nghệ nhân người Mỹ, nổi tiếng với những chiếc đèn mang tên ông. Bắt đầu từ cuối thế kỷ 19, Tiffany đã tạo ra những tác phẩm nghệ thuật độc đáo bằng cách sử dụng kính màu, kết hợp vẻ đẹp tự nhiên với sự sáng tạo nghệ thuật.

Năm 1893, Louis Comfort Tiffany, nhà thiết kế và nghệ nhân người Mỹ danh tiếng, đã thành lập một xưởng thủy tinh ở Corona, Queens (New York). Để quản lý xưởng này, ông thuê Arthur J. Nash.

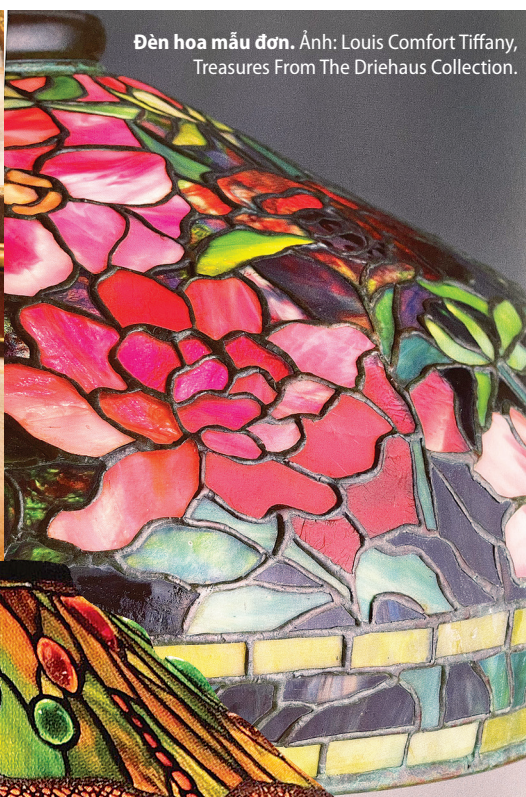
Nash, trước đây từng là giám đốc và nhà thiết kế chính cho Thomas Webb and Sons tại xưởng thủy tinh Dennis gần Stourbridge, Anh. Ông di cư đến New York vào khoảng năm 1890 và nhanh chóng gặp gỡ Tiffany. Nhờ tài năng quản lý và kỹ thuật điêu luyện, cùng kiến thức chuyên sâu về hóa học chế tạo thủy tinh, Nash đã đóng vai trò quan trọng trong việc phát triển công thức cho loại kính Favrite nổi tiếng của Louis Comfort Tiffany.

Cũng như Clara Driscoll, nhà thiết kế tài ba đã tạo ra chiếc đèn Dragonfly huyền ảo và nhiều tác phẩm khác, Nash cũng say mê vẽ đẹp tự nhiên, họ cùng nhau biến những hình dạng và màu sắc thiên nhiên thành những chiếc đèn độc đáo và đầy ấn tượng.

Ngay sau Triển lãm Thế giới Columbia năm 1893, Louis Comfort Tiffany đã cho ra đời những mẫu đèn đầu

Chi tiết đèn Nautilus Shell Centerpiece. Ảnh: Louis Comfort Tiffany, Treasures From The Driehaus Collection.

Đèn hoa mẫu đơn. Ảnh: Louis Comfort Tiffany, Treasures From The Driehaus Collection.

Cận cảnh chi tiết đèn Chuồn chuồn. Ảnh: Louis Comfort Tiffany, Treasures From The Driehaus Collection.

tiên dành cho đèn nhiên liệu sử dụng dầu hỏa. Đặc trưng của những chiếc đèn này là phần đế có hình dạng củ hành do ảnh hưởng từ bình chứa nhiên liệu. Kể cả khi đèn điện dần trở nên phổ biến trong các hộ gia đình Mỹ, Tiffany vẫn tiếp tục sản xuất song song cả đèn nhiên liệu và đèn điện. Một số mẫu đèn điện sau này vẫn giữ nguyên kiểu dáng của đèn nhiên liệu.

Năm 1904, Tiffany Studios đã xuất bản ấn phẩm "Đèn đồng", tiếp theo là "Bảng giá đèn" vào ngày 1/10/1906. Những ấn phẩm này đóng vai trò quan trọng, cung cấp thông tin chi tiết về hệ thống đánh số được sử dụng cho để đèn và chụp đèn, giúp người mua dễ dàng lựa chọn và nhận diện sản phẩm.

Theo Bảng giá năm 1906, giá của một chiếc đèn Tiffany dao động từ 30 USD đến 750 USD. Khi quy đổi sang giá trị tiền tệ ngày nay (tính đến tháng 5/2024), mức giá này tương đương với khoảng 770 USD đến 19.200 USD. Điều này cho thấy đèn Tiffany đã được đánh giá cao ngay từ khi ra mắt, thể hiện sự sang trọng và đẳng cấp của thương hiệu.

Những dự án nổi bật

Công việc về ánh sáng của Louis Comfort Tiffany bắt nguồn từ niềm đam mê trang trí nội thất vào cuối thế kỷ 19. Trong khi những ô cửa sổ do ông thiết kế thường được sử dụng cho các nhà thờ, đèn kính màu lại chủ yếu dành cho trang trí tư gia, khách sạn, nhà hàng...

Những ví dụ đầu tiên về hệ thống chiếu sáng Tiffany

có thể được nhìn thấy trong các tác phẩm của ông tại dinh thự riêng Bella Mansion (năm 1879) và Ngôi nhà Havemeyer (hoàn thành vào đầu năm 1892). Tại đây, mỗi phòng đều được trang trí với những chiếc đèn chùm, đèn bàn và đèn treo tường độc đáo.

Phòng âm nhạc tại Havemeyer là một ví dụ điển hình cho sự sáng tạo của Tiffany trong lĩnh vực chiếu sáng. Chiếc đèn bàn trong phòng có chao đèn bằng thủy tinh pha chì tinh xảo, kết hợp với chiếc đèn treo hoa đăng ten của Nữ hoàng Anne, đã tạo nên một không gian sang trọng và ấm áp. Trần nhà bằng kính màu cũng là một sáng tạo độc đáo của Tiffany. Tại Phòng trưng bày Field Memorial (hoàn thành năm 1916), ông đã áp dụng kỹ thuật chiếu sáng từ trên cao để điều khiển và khuếch tán ánh sáng một cách hiệu quả

Đèn Lily, một trong những thiết kế nổi tiếng và thành công nhất của Tiffany. Ảnh: Louis Comfort Tiffany, Treasures From The Driehaus Collection.

Toàn cảnh đèn Nautilus Shell Centerpiece. Ảnh: Louis Comfort Tiffany, Treasures From The Driehaus Collection.

Đèn Nasturtium. Ảnh: Louis Comfort Tiffany, Treasures From The Driehaus Collection.

Đèn Đêm Tháng Mười. Ảnh: Louis Comfort Tiffany, Treasures From The Driehaus Collection.

trong không gian bên trong. Nhờ sự kết hợp sáng tạo giữa ánh sáng tự nhiên và công nghệ điện mới, Tiffany đã biến hóa căn phòng thành một tác phẩm nghệ thuật ánh sáng ấn tượng.

Năm 1885, Louis Comfort Tiffany bắt tay hợp tác với Thomas A. Edison, nhà phát minh nổi tiếng, để thực hiện dự án chiếu sáng cho Nhà hát Lyceum ở New York. Khác xa với những hình thức trang trí sân khấu nhằm chấn thương thị giác, không gian trưng bày bỗng trở nên lung linh huyền ảo khi ánh sáng điện từ những chùm quả cầu treo trên trần nhà được bật lên.

○ **Những chiếc đèn Tiffany cổ được xem là những tác phẩm nghệ thuật quý giá và được săn đón bởi các nhà sưu tầm trên toàn thế giới. Giá trị của một chiếc đèn Tiffany có thể lên đến hàng trăm nghìn USD.**

Ánh sáng dịu nhẹ tạo nên bầu không khí ấm cúng và thư giãn. Những chiếc đèn treo dọc theo mặt tiền của phòng trưng bày cũng tỏa ra ánh sáng lấp lánh như ngọn lửa trong những viên ngọc lục bảo khổng lồ, tô điểm thêm vẻ đẹp sang trọng và tinh tế cho không gian.

Hành trình của những tác phẩm nghệ thuật

Bắt đầu từ những bản vẽ thiết kế, các nghệ nhân sẽ sử dụng khuôn gỗ để tạo khung cho chiếc đèn. Sau đó, họ cẩn thận lắp ráp các tấm kính màu, được cắt theo kích thước và hình dạng cụ thể, lên trên khung gỗ. Mỗi mảnh kính đều được lựa chọn kỹ lưỡng dựa trên màu sắc, loại thủy tinh và cách sắp xếp theo mẫu thiết kế. Việc lựa chọn màu sắc và loại thủy tinh đóng vai trò quan trọng trong việc tạo nên vẻ đẹp và sự độc đáo cho mỗi chiếc đèn. Ông chủ Tiffany Studios luôn đề cao khả

năng cảm thụ màu sắc tinh tế của phụ nữ, và vì vậy, ông đã tuyển dụng nhiều thợ thủ công nữ để thực hiện công việc này.

Một trong những nhiệm vụ quan trọng của Driscoll là giám sát việc lựa chọn và cắt kính cho đèn. Theo ghi chép, những tấm kính thường được cất giữ tại tầng hầm của tòa nhà Manhattan. Trong một lá thư, Driscoll đề cập đến việc gặp khó khăn khi lấy kính từ đó, cho thấy khả năng bà thường xuyên xuống tầng hầm và tự mình lựa chọn những mảnh kính phù hợp nhất cho thiết kế của mình.

Sau năm 1910, hoạt động sản xuất đèn Tiffany bắt đầu có dấu hiệu giảm sút. Do ảnh hưởng của suy thoái kinh tế và sự thay đổi xu hướng nghệ thuật, nhu cầu đối với đèn Tiffany giảm đi đáng kể. Điều này dẫn đến việc số lượng công nhân tại xưởng Tiffany Studios cũng bị thu hẹp.

Ngày nay, những chiếc đèn Tiffany cổ được xem là những tác phẩm nghệ thuật quý giá và được săn đón bởi các nhà sưu tầm trên toàn thế giới. Giá trị của một chiếc đèn Tiffany có thể lên đến hàng trăm nghìn USD, tùy thuộc vào mẫu mã, kích thước, độ hiếm và tình trạng bảo quản.●

Có những buổi sớm thức dậy trong không gian vắng lặng như tờ, chưa có tiếng xe cộ, chưa nghe tiếng động cơ, chỉ có tiếng kêu quành quạch của đôi trống mái từ phía cửa sổ vọng lại đánh tan cái cảm giác cô tịch của bức màn đen khi vùng dương còn chưa kịp sáng.

Tiếng ve

◉ TRẦN TÂY CÔN

Trước con mắt ngỡ ngàng của người vừa thức giấc, khu vườn nhỏ bên nhà hàng xóm có phần xác xơ sau một đêm mưa rào rích. Đôi chim đậu ở tàu lá cây cọ kiếng rìa lồng rĩa cánh rồi riu rít kêu lên, lúc ồn ào khi lặng thình, mất hút. Ở thị thành đất chật người đông thế này, nghe tiếng gà e é gáy sáng đã khó hướng chi là lũ chim chóc hoang dã nhát người làm dâng lên mấy cảm xúc nao nao khó tả.

Một dạo, tiếng quành quạch thay cho chuông rung báo thức, dần dà ngày nọ qua ngày kia thành quen, cứ đến khoảng này là mình tự nhiên bật dậy. Càng lớn lại càng cảm thấy dậy sớm thật hay, hai mươi bốn giờ dường như dài thêm đôi chút để trải nghiệm những buồn vui cuộc đời vốn dĩ có lắm thăng trầm, vinh nhục. Mình bước ra cửa, lặng nhìn đôi chim nhỏ một hồi lâu, lòng thầm nghĩ cái tổ ở đâu đó đã bị mưa đêm

gió lạnh tối qua giầy xéo tả tơi mất rồi. Dòng suy nghĩ lẻ loi chợt thoáng qua đầu rồi chẳng mấy chốc tan biến hoà vào hư không, miên man trôi theo những biến đổi của thời khắc chuyển giao giữa đêm và ngày.

Hôm ấy, trời chưa có nắng cũng chẳng còn mưa, mấy đám mây xám lù lù giăng ngang trên đầu từ lúc nào không hay, giống hệt như bầu trời sáng nay, cảm giác buồn buồn cứ lâng lâng trong trí óc. Mình dậy rồi thường sẽ không ngủ lại nhưng hôm nay là cuối tuần, nuông chiều cảm xúc một chút cũng không sao. Nghĩ vậy rồi nằm lười trên ghế sofa, kéo rèm cửa sang một bên hóp lấy chút hừng đông rồi dần chìm

vào những dòng suy nghĩ vẫn vơ không đầu không cuối. Hai mắt bỗng nặng trĩu, lim dim, mãi cho đến khi tiếng lẹt xẹt của sỏi đá va vào bánh chiếc xe máy lướt qua con hẻm mới giật mình tỉnh giấc. Nặng lên, cây cọ kiếng kia đã ráo nước, hai con quành quạch bay đi hướng nào không rõ, mấy chùm đậu biếc nở tím một góc tường, đường sá được tắm dưới những sợi vàng óng ánh. Cây lộc vừng trước nhà sau đợt trút lá đã nảy lộc xanh um, con hẻm bê tông nổi ra đường lớn có vài mái đầu bạc trắng đi đi lại lại.

Quán quen mở cửa từ sớm, nằm dưới một chung cư cũ ở đường Nguyễn Gia Trí, quận Bình Thạnh, nhưng cái tên D2 có lẽ sẽ quen thuộc

hơn với lứa tuổi như mình. Quán kiểu sân vườn, có hơn ba mươi bộ bàn ghế xếp hàng dọc ngang dưới chùm rễ phụ mấy cây si già rậm rạp, bao quanh là vài bụi trúc nhỏ và chậu chuối cao cao ở trung tâm cùng nhiều bụi hoa lớn nhỏ khác nữa. Mùa này, chủ quán thuê người đến cắt lá, tỉa cành, chùm rễ phụ mọi khi vẫn lác lác theo gió bị cắt trơ trụi, lộ ra mấy cái chuồng bồ câu và bức tượng đá dưới gốc to xù xì. Mấy cô bé nhân viên chạy tới chạy lui, người bê nước, người tính tiền, theo con nắng dần xiên qua kẽ lá, khách đến mỗi lúc mỗi đông hơn lấp đầy hầu hết những chỗ ngồi còn sót lại. Cà phê hay các loại thức uống khác ở đây cũng như những chỗ khác, không có gì

gọi là đặc biệt nhưng không gian rộng rãi, thoáng mát nên nhiều người chọn làm nơi hội ngộ cuối tuần. Một số bạn sinh viên ngồi chơi điện thoại, vài nhóm chững chạc bàn chuyện mưu sinh và những cô chú lấm tấm hoa râm luôn luôn cười đùa chuyện gẫu.

Mình bước vào quán, vẫn ngồi chỗ cũ bên góc trái, vẫn cà phê đen đá hay dùng. Mình hộp một ngụm đắng đắng trên đầu lưỡi, ở đầu đó vừa có tiếng ve ngân lên rồi chợt tắt, cơn gió nhẹ thổi qua tưới mát một vùng ký ức tuổi thơ. Vào Sài Gòn trọ học rồi đi làm đến nay ngót nghét 14 năm nhưng mình chẳng mấy khi được nghe những âm thanh mùa hè như vậy. Hôm nọ có dịp ghé cà phê ở khuôn viên Dinh Thống Nhất, lúc tản bộ từ đường Nguyễn Du bước vào đã nghe rộn ràng náo nhiệt không ngớt tựa hồ như đại nhạc hội của hàng ngàn chú ve trên trăm ngọn cây cao vút. Tiếng ve hôm ấy thật lạ lùng! Tiếng ve thành thị khác hẳn thôn quê, không rí rả âm thanh phát ra riu riu rồi vươn dần lên, đến lúc thật ồn ào thì dịu hẳn xuống để lấy hơi cho đợt ngân nga tiếp theo. Tiếng khuua động hôm đó rộn rã, cuộn cuộn như trường giang đại hồ thao thao bất tuyệt. Nhưng tiếng ve dù ở đâu đi chăng nữa cũng làm cho cõi lòng người nghe dâng lên

từng đợt sóng trào, lớp sau xô lớp trước ào ào cuốn đi.

Hai mươi mấy năm trước, hoa phượng đỏ rực một góc trường, con bướm được xếp bằng cánh hoa gấp gọn trong quyền vờ, cây bàng cổ thụ rơi rớt mấy quả chín vàng xuống mặt sân lộp độp, dùi gỗ đặt ngay ngắn bên dưới cái trống da bò im lìm, lũ ve cất giọng tí tê báo hiệu một mùa hè dữ dội vừa đến. Năm ấy, cánh rừng keo lá trà trên đồi đất đỏ gần nhà đến tuổi khai thác, hàng vạn thân cây cao hai ba chục mét, to đến một người ôm lẫn lượt bị hạ xuống. Người ta róc cành, chặt ngọn rồi xếp lên xe tải ngay ngắn chở đi dưới sự kiểm soát chặt của kiểm lâm. Ba mẹ và các anh chị dẫn mình cùng theo vào rừng, đến nơi người ta khai thác tìm nhặt những cành còn sót lại, to nhất chừng như bắp tay

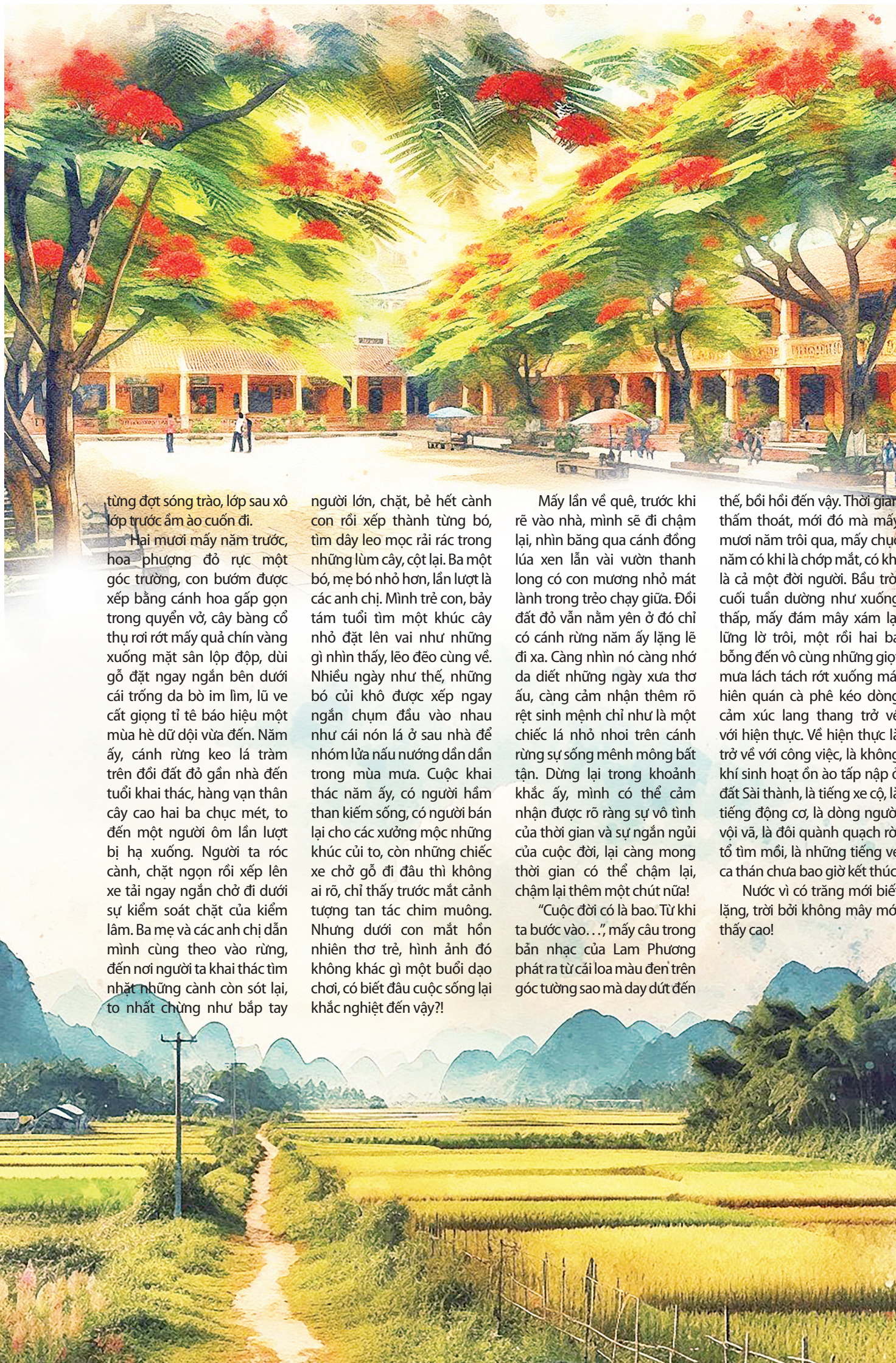
người lớn, chặt, bẻ hết cành con rồi xếp thành từng bó, tìm dây leo móc rải rác trong những lùm cây, cột lại. Ba một bó, mẹ một bó nhỏ hơn, lần lượt là các anh chị. Mình trẻ con, bảy tám tuổi tìm một khúc cây nhỏ đặt lên vai như những gì nhìn thấy, lẻo đẻo cùng về. Nhiều ngày như thế, những bó củi khô được xếp ngay ngắn chụm đầu vào nhau như cái nón lá ở sau nhà để nhóm lửa nấu nướng dần dần trong mùa mưa. Cuộc khai thác năm ấy, có người hăm than kiếm sống, có người bán lại cho các xưởng mộc những khúc củi to, còn những chiếc xe chở gỗ đi đâu thì không ai rõ, chỉ thấy trước mắt cảnh tượng tan tác chim muông. Nhưng dưới con mắt hồn nhiên thơ trẻ, hình ảnh đó không khác gì một buổi dạo chơi, có biết đâu cuộc sống lại khắc nghiệt đến vậy?!

Mấy lần về quê, trước khi rẽ vào nhà, mình sẽ đi chậm lại, nhìn bằng qua cánh đồng lúa xen lẫn vài vườn thanh long có con mương nhỏ mát lạnh trong trẻo chạy giữa. Đồi đất đỏ vẫn nằm yên ở đó chỉ có cánh rừng năm ấy lặng lẽ đi xa. Càng nhìn nó càng nhớ da diết những ngày xưa thơ ấu, càng cảm nhận thêm rõ rệt sinh mệnh chỉ như là một chiếc lá nhỏ nhoi trên cánh rừng sự sống mênh mông bất tận. Dừng lại trong khoảnh khắc ấy, mình có thể cảm nhận được rõ ràng sự vô tình của thời gian và sự ngăn ngủ của cuộc đời, lại càng mong thời gian có thể chậm lại, chậm lại thêm một chút nữa!

"Cuộc đời có là bao. Từ khi ta bước vào...", mấy câu trong bản nhạc của Lam Phương phát ra từ cái loa màu đen trên góc tường sao mà day dứt đến

thế, bồi hồi đến vậy. Thời gian thấm thoát, mới đó mà mấy mươi năm trôi qua, mấy chục năm có khi là chớp mắt, có khi là cả một đời người. Bầu trời cuối tuần dường như xuống thấp, mấy đám mây xám lại lững lờ trôi, một rồi hai ba bỗng đến vô cùng những giọt mưa lách tách rớt xuống mái hiên quán cà phê kéo dòng cảm xúc lang thang trở về với hiện thực. Về hiện thực là trở về với công việc, là không khí sinh hoạt ồn ào tấp nập ở đất Sài thành, là tiếng xe cộ, là tiếng động cơ, là dòng người vội vã, là đôi quàn quạch rời rớt tìm mồi, là những tiếng ve ca thán chưa bao giờ kết thúc!

Nước vì có trăng mới biết lặng, trời bởi không mây mới thấy cao!

BCG
BAMBOO CAPITAL

TẬP ĐOÀN BAMBOO CAPITAL
CHÚC MỪNG

Ngày
BẢO CHÍ
CÁCH MẠNG VIỆT NAM
21/6

BCG ENERGY BCG LAND BCG FINANCIAL TRACODI BẢO HIỂM AAA AAA INSURANCE CORPORATION HOUSTON SECURITIES TIPHARCO TẬP HIỆP THỊNH ANH

www.bamboocap.com.vn

IMAGE
SKINCARE

DƯỠNG ẨM & BẢO VỆ LÀN DA
TRƯỚC TÁC ĐỘNG CỦA ÁNH MẶT TRỜI

Serum và Gel chống nắng mang lại hiệu quả dưỡng ẩm và giảm thiểu tối đa những tổn thương gây ra bởi tia UV lên da. Với kết cấu mỏng nhẹ và thẩm nhanh, Serum và Gel chống nắng **PREVENTION+**® đến từ **IMAGE Skincare** phù hợp với mọi làn da, kể cả da dầu mụn và nhạy cảm.

PREVENTION+ clear solar gel SPF 30
broad spectrum SPF 30 sunscreen
water resistant (80 minutes)
Net wt. 1.5 oz / 42.5 g

PREVENTION+ sun serum SPF 30
pure mineral UV filter
broad spectrum SPF 30 sunscreen
Net wt. 1 oz / 28.3 g

PREVENTION+ sun serum SPF 30
pure mineral UV filter
broad spectrum SPF 30 sunscreen
tinted
Net wt. 1 oz / 28.3 g

ĐƯỢC PHÂN PHỐI ĐỘC QUYỀN BỞI MINH KHUONG GROUP
3A Trần Khánh Dư, Phường Tân Định, Quận 1, TP.HCM
028 2213 4612 | imageskincare.vn

LUẬT SƯ VÀ DỊCH VỤ PHÁP LÝ

VĂN PHÒNG LUẬT SƯ GIA LINH

Toà nhà Orchard Garden 128 Hồng Hà, phường 9, quận Phú Nhuận, TP. HCM
(Phòng OG-6.08 - khu Văn phòng)

Chúc mừng kỷ niệm 99 năm cách mạng báo chí Việt Nam

Phòng Khám Chuyên Khoa Da Liễu Thẩm Mỹ

Khang Anh

Chúc mừng kỷ niệm 99 năm
cách mạng báo chí Việt Nam

Địa chỉ: 268 Lê Văn Khương - Phường Thới An - Quận 12 - Thành phố Hồ Chí Minh

Sacombank

HÈ SANG QUÀ XIN

Từ 03.06 - 31.08.2024

2xe
BMW**2xe**
Vespa

Và nhiều ưu đãi hơn thế nữa!

Dành cho KHÁCH HÀNG CÁ NHÂN

Gửi Tiết Kiệm

Tham gia Bảo Hiểm

☎ 1800 5858 88 ⓘ sacombank.com.vn**EVN SPC**TỔNG CÔNG TY ĐIỆN LỰC MIỀN NAM
CÔNG TY ĐIỆN LỰC LONG AN

CÔNG TY ĐIỆN LỰC LONG AN

Địa chỉ: Số 168 Tuyến Tránh, phường 4, thành phố Tân An, tỉnh Long An

Chúc mừng kỷ niệm 99 năm cách mạng báo chí Việt Nam

Nhà máy Nhiệt điện Vĩnh Tân 4 nỗ lực hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao

Là một trong 12 Nhà máy Nhiệt điện than ký cam kết thi đua theo Chỉ thị số 6506/CTLT-EVN-CĐĐVN của Tập đoàn Điện lực Việt Nam (EVN) về việc giảm sự cố, đảm bảo sẵn sàng phát điện giai đoạn mùa khô 2023-2024, đến nay Nhà máy Nhiệt điện Vĩnh Tân 4 đã đạt được những kết quả đáng tự hào.

Đây là một trong những điều kiện tiên quyết để xem xét đánh giá các đơn vị trong đợt phát động thi đua. Theo Chỉ thị số 6506, chỉ xem xét khen thưởng đối với các đơn vị có sản lượng điện thực phát đạt tối thiểu 50% tổng sản lượng điện khả dụng tối đa của các tổ máy trong thời gian xét thi đua (từ 01/11/2023 - 01/07/2024). Theo đó, sản lượng điện theo kế hoạch Nhà máy phải đạt tối thiểu 5.328

triệu kWh. Với sự nỗ lực cố gắng của Ban Lãnh đạo cùng toàn thể Cán bộ Công nhân viên Nhà máy, tính đến hết ngày 13/06/2024, sản lượng điện đầu cực của Nhà máy là 5.328,93 triệu kWh, đạt 100,02% so với

sản lượng kế hoạch thi đua. Các đơn vị được đánh giá, xếp hạng theo điểm tổng hợp dựa trên 03 chỉ tiêu: Hệ số đáp ứng, suất sự cố và tỷ lệ ngừng máy sửa chữa bảo dưỡng. Tính đến hết ngày 13/06/2024,

các chỉ tiêu Nhà máy đã thực hiện đều đạt so với kế hoạch thi đua. Cụ thể, hệ số đáp ứng thực hiện của Nhà máy là 98,86% đạt so với kế hoạch là 95,28%. Tỷ lệ dừng máy sửa chữa là 5,68% đạt so với kế hoạch là 9,98%. Suất sự cố Nhà máy đến thời điểm hiện tại là 0,33.

Ông Trần Ngọc Hưởng – Phó Giám đốc Nhà máy nhấn mạnh về tầm quan

trọng của việc vận hành an toàn, ổn định các tổ máy trong giai đoạn mùa khô 2024. Theo đó, mục tiêu các chỉ tiêu đánh giá đều đạt so với kế hoạch được giao, phấn đấu là một trong những đơn vị dẫn đầu trong đợt phát động thi đua.

Để đạt những mục tiêu đề ra, Nhà máy tiếp tục tập trung thực hiện tốt các chỉ tiêu, nhiệm vụ sản xuất được Tập đoàn giao. Thực hiện nghiêm túc Đề án nâng cao độ tin cậy và hiệu suất các tổ máy giai đoạn 2021 - 2025, đảm bảo các tổ máy vận hành ổn định, khả dụng.

Mặc dù mới thành lập, Nhà máy còn gặp nhiều khó khăn, nhưng toàn thể Cán bộ Công nhân viên của Nhà máy đã đồng lòng, nỗ lực phấn đấu trong sản xuất kinh doanh để hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Từng bước góp phần đưa Nhà máy Nhiệt điện Vĩnh Tân 4 xứng đáng là một trong những Nhà máy Nhiệt điện than lớn nhất cả nước, đảm bảo cung ứng điện phát triển kinh tế - xã hội tỉnh Bình Thuận và các tỉnh phía Nam.

Những bệnh nào bắt buộc phải tiêm vaccine?

Bộ Y tế vừa ban hành Thông tư số 10/2024/TT-BYT về danh mục bệnh truyền nhiễm, đối tượng và phạm vi phải sử dụng vaccine, sinh phẩm y tế bắt buộc.

11 vaccine trong Chương trình tiêm chủng mở rộng

Theo Thông tư số 10/2024/TT-BYT, danh mục bệnh truyền nhiễm, đối tượng bắt buộc phải sử dụng vaccine và lịch tiêm chủng trong Chương trình tiêm chủng mở rộng bao gồm 11 bệnh: Viêm gan virus B, lao, bạch hầu, ho gà, uốn ván, bại liệt, bệnh do Haemophilus influenzae tuýp B (nguyên nhân gây bệnh chủ yếu ở trẻ dưới 5 tuổi, gồm: viêm phổi, viêm màng não...), sởi, viêm não Nhật Bản B, rubella, tiêu chảy do virus Rota.

Các vaccine bắt buộc nếu chưa tiêm chủng đúng lịch hoặc chưa tiêm chủng đủ liều thì tiêm bù càng sớm càng tốt sau đó nhưng phải bảo đảm phù hợp với đối tượng theo hướng dẫn của Bộ Y tế và nhà sản xuất.

Vaccine phòng 11 bệnh truyền nhiễm nêu trên có lịch tiêm cụ thể cho các trẻ từ sơ

sinh đến đủ 7 tuổi.

Riêng vaccine uốn ván còn có chỉ định tiêm cho phụ nữ mang thai (trong đó, đối với người chưa tiêm, chưa tiêm đủ 3 lần vaccine có chứa thành phần uốn ván liều cơ bản, hoặc không rõ tiền sử tiêm vaccine cần tiêm đủ 5 mũi trước, trong thai kỳ và trong lần mang thai lần sau),

theo hướng dẫn của nhân viên y tế.

Vaccine thuộc danh mục quy định này được triển khai trên toàn quốc cho trẻ em, phụ nữ có thai trong Chương trình tiêm chủng mở rộng do Nhà nước tổ chức, tiêm miễn phí đối với các vaccine bắt buộc sử dụng để phòng các bệnh truyền nhiễm cho trẻ em và phụ nữ có thai.

COVID-19 là bệnh truyền nhiễm bắt buộc phải tiêm vaccine

Trong văn bản này, Bộ Y tế quy định danh mục 10 bệnh truyền nhiễm và sử dụng vaccine, sinh phẩm y tế bắt buộc đối với người có nguy cơ mắc bệnh tại vùng có dịch hoặc đến vùng có dịch. Trong đó có vaccine COVID-19 và 9 bệnh khác: bạch hầu, bại liệt, ho gà, rubella, sởi, tả, viêm não Nhật Bản B, đại, cúm. Bộ

Y tế nêu rõ Thông tư này có hiệu lực thi hành kể từ ngày 1/8/2024.

Trên cơ sở khuyến cáo của nhóm chuyên gia tư vấn chiến lược về tiêm chủng của WHO và Hội đồng tư vấn sử dụng vaccine của Bộ Y tế, Bộ Y tế hướng dẫn tiêm và tiêm nhắc lại vaccine COVID-19 cho 5 đối tượng gồm: cán bộ y tế, người trên 50 tuổi, người có bệnh lý nền, người trên 18 tuổi chưa tiêm mũi nào, phụ nữ có thai.

Về liều tiêm vaccine COVID-19, Bộ Y tế hướng dẫn: Nếu chưa tiêm liều nào thì tiêm ngay 1 liều. Nếu đã tiêm thì tiêm thêm 1 liều cách liều trước đó từ ít nhất 6 tháng. Đối với phụ nữ có thai, tiêm 1 liều vào mỗi thai kỳ và tiêm vào bất kỳ giai đoạn nào của thai kỳ, ưu tiên tiêm vào giai đoạn giữa của thai kỳ.

THÚY HÀ

GIẢI Ô CHỮ * LÊ VĂN

HÀNG NGANG:

- Tên gọi chung của ba nữ quái vật trong thần thoại Hy Lạp, có tóc là các con rắn độc còn sống, với khả năng biến những ai nhìn thấy thành đá.
- Địa danh ở Đắk Lắk, là nơi có truyền thống săn bắt, thuần dưỡng voi rừng.
- Hình ảnh hoặc biểu tượng, dùng để đại diện cho người dùng trên như mạng xã hội, diễn đàn trực tuyến...
- Quốc gia Trung Đông, có thủ đô Muscat.
- Danh thần của nước Việt dưới thời Xuân Thu Chiến Quốc.
- Hợp chất màu đen hoặc nâu do các chất hữu cơ trong đất phân giải thành.

- Ở vào tình trạng chỉ còn lẻ loi một mình.

- Chuyển nhanh từ trạng thái lỏng sang khí ở một nhiệt độ nhất định, có bọt sủi và hơi bốc lên mạnh.
- Dịch vụ chuyển phát nhanh thư từ, bưu kiện (viết tắt).
- Tuần báo do Tự Lực văn đoàn chủ trương, phát hành định kỳ suốt giai đoạn 1935-1940.
- Một sáng tác của nhạc sĩ Trịnh Công Sơn.
- Cũng có nghĩa như "nhà mới".
- Tiểu thuyết của nhà văn Khải Hưng.
- Con sông rất quan trọng đối với đời sống và tâm hồn người Quảng, đổ ra biển ở Cửa Đại, Hội An.

HÀNG DỌC:

- Huyện ngoại thành Hà Nội, nơi có Đền Phù Đồng, làng gốm Bát Tràng...
- Quận nội thành TpHCM.
- Họ hàng bên mẹ.
- Một phân lưu ở hạ nguồn của sông Hồng, chảy qua địa phận tỉnh Nam Định.
- Êm đềm, bình tĩnh (tiếng Anh).
- Con sông ở châu Á, là biên giới tự nhiên giữa miền viễn đông của Nga và vùng Mãn Châu của Trung Quốc.
- Lòng cảm hận sâu sắc đối với kẻ đã từng gây hại lớn cho mình.
- Thú cùng họ với hươu nhưng lớn hơn, lông màu nâu sẫm.
- "... già măng mọc" (thành ngữ).
- Bệnh lây do một loại kí sinh trùng truyền qua muỗi Anopheles gây nên những cơn rét, gây đau đầu, huỷ hoại nhiều hồng cầu.
- Dòng sông là biên giới giữa tỉnh Quảng Trị và Huế, đổ vào phá Tam Giang.
- "... sâu có đốt, nhà dột có nơi" (tục ngữ).
- Thành phố sầm uất ở miền Nam Việt Nam.
- Dòng sông đẹp vùng Tây Bắc, nơi có cầu dây văng Hang Tôm, từng là công trình lớn nhất Đông Nam Á.
- Nhạc sĩ sáng tác bài Áo anh, Sài Gòn...
- Di tích lịch sử ở Hà Nội xưa, là nơi thờ hai vị Thánh y: Tuệ Tĩnh và Lê Hữu Trác.

Ô CHỮ SỐ ĐẶC BIỆT 21-6

ĐÁP ÁN Ô CHỮ NGÀY NAY SỐ 379

Tap chí NGÀY NAY
SỐ ĐẶC BIỆT (Các số từ 380 đến 384)
64 trang. Kích: 26,5cmx34cm. In tại: Nhà in Tiến Bộ
GPXB: Số 160/GP-BTTTT cấp ngày 11/6/2024

Chủ tịch Hội đồng Biên tập: **Nguyễn Xuân Thắng**
Phó Chủ tịch Hội đồng Biên tập: **Nguyễn Hùng Sơn**
Tổng Biên tập: **Trần Văn Mạnh**
Phó Tổng Biên tập: **Phạm Hữu Quang,**
Lê Thị Lương, Nguyễn Lệ Hằng

Văn phòng Tổng Biên tập:
Tầng 1 nhà D3, khu 7,2 ha, Phố Vinh Phúc, Ba Đình, Hà Nội
Tòa soạn: P201-202-203, Nhà B5, Khu Ngoại giao Đoàn,
298 Kim Mã, Ba Đình, Hà Nội.
Thư ký tòa soạn: **Lê Thị Bích Ngọc**

Tel: (84-4) 2248 7777 - 2249 7777
Email: toasoan@ngaynay.vn * Hotline: **096 234 1234**
Văn phòng đại diện tại TP HCM:
Lầu 2-3, 58 Nguyễn Bình Khiêm, phường Đa Kao, Quận 1.

NĂNG LƯỢNG CHO PHÁT TRIỂN

TẬP ĐOÀN DẦU KHÍ VIỆT NAM

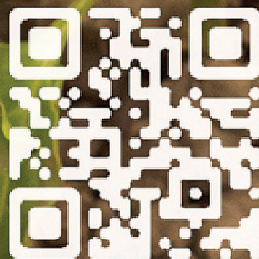
Địa chỉ: Số 18 Láng Hạ, Thành Công, Ba Đình, Hà Nội

Điện thoại: (024) 38252526 - Fax (024) 38265942

Website: www.pvn.vn

PHUMY Garden

An toàn • Tiện lợi • Đẳng cấp

Thông tin chi tiết

SẢN PHẨM CỦA:
TỔNG CÔNG TY PHÂN BÓN VÀ HÓA CHẤT DẦU KHÍ - CTCP (PVFCCo)
Số 43, Đ. Mạc Đĩnh Chi, P. Đa Kao, Quận 1, TP. Hồ Chí Minh
Web: www.dpm.vn - Điện thoại/Fax: 028.38 256 258

PHÂN BÓN
PHÚ MỸ
Cho mùa bội thu